

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านเร็ว
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้
เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ปริญญานิพนธ์

ของ

รัชนิดา

รัชนีลัดดาจิต

19 ก.ธ. 2534

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

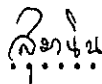
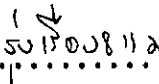
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

กันยายน 2533

ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

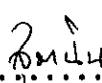
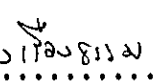
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปัญหานี้นี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

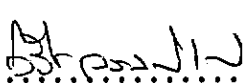
...............ประธาน
(ผศ.สมานิน รุ่งเรืองธรรม)

...............กรรมการ
(รศ.ดร.ไพศาล หวังพานิช)

คณะกรรมการสอบ

...............ประธาน
(ผศ.สมานิน รุ่งเรืองธรรม)

...............กรรมการ
(รศ.ดร.ไพศาล หวังพานิช)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ.ดร.วิรัช วรณรัตน์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปัญหานี้นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ .12. เดือน...๑๖๔๖.....พ.ศ. ๒๕๓๓.

ประกาศคุณงาม

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม รองศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล หวังพานิช และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วรรณรัตน์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้วิจัยอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคุณแม่มาลินี ฉันทวโรดม ผู้ใหญ่สูงสุดของคณะธิดาพระราชินีมาเรียผู้ริเริ่มและบรรดาผู้ใหญ่ของคณะที่ได้สนับสนุนให้โอกาสศึกษาต่อ และช่วยเหลืออย่างดีตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่

ขอขอบคุณคณะครูโรงเรียนพระแม่มาลีทุกคน ผู้ช่วยทุกฝ่าย และคุณครูทุกคน รวมทั้งคุณครูโรงเรียนนาคีรื้อที่ได้ช่วยเหลือทั้งด้วยกำลังกายและกำลังใจจนผู้วิจัยประสบความสำเร็จได้

ขอขอบใจนักเรียนทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนักเรียนของโรงเรียนพระแม่มาลีเอง และโรงเรียนนาคีรื้อที่เข้ารับการทดลอง

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการมัธยมศึกษา รุ่นปีการศึกษา 2531 อาจารย์ไตรเทพ ให้งัก และอาจารย์ขวัญตา จริยสัถิตกุล ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ท้ายสุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ พี่น้อง และญาติมิตรทุกคนที่มีส่วนผลักดันให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

รัชนิดา รัชนิลัดดาจิต

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า.....	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาไทย.....	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน.....	19
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน.....	25
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามคู่มือครู.....	31
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค PANORAMA.....	38
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักและวิธีฝึกความสามารถในการอ่านเร็ว..	48
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเร็ว.....	53
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	57
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	58
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	58
การสร้างและหาคุณภาพของ เครื่องมือ.....	59

การดำเนินการทดลองและ เก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	77
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า.....	77
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	77
วิธีดำเนินการค้นคว้า.....	78
สรุปผลการทดลอง.....	79
อภิปรายผล.....	79
ข้อเสนอแนะ.....	82
บรรณานุกรม.....	83
ภาคผนวก.....	90
ประวัติย่อของผุ้วิจัย.....	161

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง	62
2 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง	67
3 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเร็วของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง	73
4 เปรียบเทียบพัฒนาการด้านความเข้าใจในการอ่านและความสามารถ ในการการอ่านเร็วของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง	75

ภูมิหลัง

การอ่านมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตเป็นอย่างยิ่ง เพราะ เป็นกระบวนการที่สำคัญในการแสวงหาความรู้ อันจะช่วยให้ผู้อ่านเป็นผู้ที่สามารถปรับตัวให้ทันต่อเหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลงของสังคม นอกจากนั้นการอ่านยัง เป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาการต่างๆ อีกด้วย ดังที่ อูบล เรื่องสุวรรณ (2509 : 31) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญ และเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นวิชาใด ๆ ต้องอาศัยทักษะการอ่าน หากมีทักษะในการอ่านดีแล้วการเรียนวิชาอื่น ๆ ก็จะมีประสิทธิภาพดี รวดเร็ว ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่าน และสามารถอ่านได้เร็วย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนาทักษะการอ่านให้แก่ นักเรียน นักศึกษาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น

เมื่อการศึกษาในปัจจุบัน ต้องอาศัยการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการค้นคว้าหาความรู้ ความสามารถในการอ่านและ เข้าใจเรื่องที่อ่านจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง และเป็นเป้าหมายสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทยในทุกๆระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ต้องการให้นักเรียนใคร่รู้ใคร่เรียน พอใจที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านและฟัง สามารถพิจารณาเหตุผลตัดสินสิ่งที่ได้อ่านและฟัง รวมทั้งมีนิสัยรักการอ่านและฟัง สามารถอ่านหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ด้วยความเข้าใจถูกต้องรวดเร็ว (กระทรวงศึกษาธิการ. 2526 : 15) แต่ปัจจุบัน การสอนอ่านภาษาไทยในโรงเรียน ครูผู้สอนมักประสบปัญหาในเรื่องนักเรียนขาดความเข้าใจในการอ่าน โดยเฉพาะในด้านการจัดลำดับสาระสำคัญของเรื่องและสาระย่อย ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้าใจในการอ่าน โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาที่ยังมีนักเรียนส่วนมากอ่านแล้วไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ (สฤติพันธ์ หวังสุริยะ. 2530 : 30) นอกจากอ่านแล้วจับใจความไม่ได้ นักเรียนยังไม่รู้จักอ่านเพื่อหาความรู้ในด้านอาชีพ ไม่คิดพินิจพิเคราะห์ และยังไม่อ่านซ้ำอีกด้วย (สมาน แสงมะลิ. 2528 : 1) จากผลการวิจัยของกรมวิชาการ (2525 : 43) พบว่า

สมรรถภาพทางภาษาด้านหนึ่งในรายวิชาภาษาไทยที่นักเรียนทำคะแนนได้เกณฑ์ต่ำ คือสมรรถภาพเกี่ยวกับการอ่าน อันได้แก่ความเข้าใจ และความเร็วในการอ่าน นอกจากนี้ สมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย ซึ่งได้จัดประชุมทางวิชาการระดับนานาชาติเรื่องการเรียนรู้หนังสือ และการพัฒนาเชิงเทคโนโลยี เมื่อวันที่ 20 - 24 สิงหาคม 2530 ผู้เข้าร่วมสัมมนาจากนานาชาติได้สรุปความเห็นว่าการสอนอ่านในปัจจุบันยังมิได้ช่วยให้นักเรียนมีทักษะการอ่านระดับสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านเชิงสังเคราะห์และวิเคราะห์ ซึ่งข้อบกพร่องนี้มีสาเหตุหลายประการ กล่าวคือ การสอนอ่านมีลักษณะการสอนเนื้อหา มากกว่าทักษะ การสอนมิได้กำหนดจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน ทั้งยังใช้หนังสือเพื่อเป็นเครื่องมือสอนคำศัพท์และโครงสร้างภาษาเท่านั้น โดยยังเข้าใจผิดว่าการสอนอ่านคือการให้นักเรียนอ่านในใจแล้วตอบคำถามเท่านั้น และสาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ หนังสือที่ใช้อ่านไม่มียอดประกอบของเนื้อเรื่องที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทักษะการอ่าน (วารสารการอ่าน. 2531 : 41 - 60)

นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาทั้งในและต่างประเทศ ได้พยายามศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคการสอน และการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยพัฒนาการอ่านของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาให้ดีขึ้น เพราะเล็งเห็นถึงความจำเป็นที่นักเรียนควรได้รับการส่งเสริม (กัญญา มั่งคั่ง. 2530 : 2) มีผู้เสนอแนวทางการสอนมากมาย เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการอ่าน ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ ประเภทแรก เป็นแนวการสอนโดยใช้หลักประยุกต์จากภาษาศาสตร์ (ส่วนมากนำมาจากการสอนภาษาต่างประเทศ) ประเภทที่สอง เป็นแนวการจัดกิจกรรมการสอนอ่านด้วยกระบวนการของการสื่อสาร ซึ่งเน้นเกี่ยวกับความสนใจและความต้องการในการอ่านของนักเรียน และประเภทที่สาม เป็นแนวการสอนอ่านแบบตรง โดยใช้หลักทฤษฎีการรับย่อยข่าวสาร (วารสารการอ่าน. 2531:56)

จากแนวการสอนโดยใช้หลักประยุกต์จากภาษาศาสตร์ ได้มีผู้คิดค้นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในหลายรูปแบบ รูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจ คือ การสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA ซึ่ง ปีเตอร์ เอคเวิร์ดส์ (Edwards.1973 : 132 - 135) ได้คิดค้นขึ้นโดยพัฒนามาจากเทคนิค SQ3R OK4R PQRSST และ OARWET (กัญญา มั่งคั่ง. 2530 : 25) ความมุ่งหวังของการพัฒนาเทคนิคดังกล่าวขึ้นก็เพื่อนำมาใช้ในการสอนอ่านกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้ นักเรียนสามารถอ่านข้อความ

จำนวนมาก เก็บข้อความต่าง ๆ อย่างมีระบบและนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเอเดเวิร์ดส์ได้ทดลองใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาในมหาวิทยาลัยบริติช โคลัมเบีย (University of British Columbia) ปรากฏว่านักเรียนมีทักษะทางการอ่านดีขึ้นตามจุดมุ่งหมาย นอกจากนั้น กัทธูา มั่งคั่ง (2530 : 76) ได้นำเทคนิค PANORAMA มาทดลองใช้สอนภาษาอังกฤษกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก็ปรากฏว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะนำเทคนิค PANORAMA นี้ มาใช้กับการสอนอ่านภาษาไทย โดยมุ่งให้นักเรียนสามารถอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ คือสามารถเข้าใจได้มากที่สุด โดยใช้เวลาน้อยที่สุดตามจุดประสงค์ของผู้อ่าน อันจะนำไปสู่นิสัยรักการอ่าน ซึ่งเป็นพัฒนาการขั้นสูงของการอ่านต่อไป เพราะนักเรียนที่ได้รับการฝึกอ่านอย่างมีระบบ จะมีประสิทธิภาพในการอ่านสูงกว่าการสอนอ่านแบบธรรมดา (จันทร์ จันทรกระจำง. 2528) และนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้แบบฝึกจะมีความสามารถ และ เจตคติต่อการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามปกติ (อรุณศรี แสงแก้ว. 2530.)

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู
3. เพื่อศึกษาพัฒนาการของความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครูก่อนและหลังการทดลอง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของงานวิจัยครั้งนี้จะเป็นการตรวจสอบเทคนิค PANORAMA สำหรับใช้สอนวิชา

ภาษาไทย อันจะเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนภาษาไทยได้เห็นแนวทางการพัฒนาเทคนิคการสอนอ่านจากการสอนภาษาต่างประเทศ เพื่อช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งประยุกต์เทคนิค PANORAMA ในการสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในรายวิชาภาษาไทย ท.203 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระแม่มาลี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 80 คน โดยการสุ่มจากนักเรียนทั้งหมด 4 ห้องเรียน จำนวน 180 คน แล้วจับฉลากแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาในรายวิชา ท 203 ในหนังสือทักษะสัมพันธ์เล่ม 2 จำนวน 4 เรื่อง ดังต่อไปนี้

3.1 ศิลปินเอก

3.2 ความสามัคคี

3.3 นิทานชาดกมหาภิลาทร

3.4 ความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คาบ คาบละ 50 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์

5. ตัวแปรที่จะศึกษา

5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนอ่าน 2 วิธี

5.1.1 การสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

5.1.2 การสอนอ่านตามคู่มือครู

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

5.2.1 ความเข้าใจในการอ่าน

5.2.2 ความสามารถในการอ่านเร็ว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. PANORAMA เป็นเทคนิคที่ใช้ฝึกฝนทักษะทางการอ่านโดยให้ผู้อ่านมองเห็นภาพรวมกว้างทั้งหมดก่อนแล้วจึงแยกแยะไปสู่รายละเอียด

2. เทคนิค PANORAMA เป็นเทคนิคการสอนอ่านซึ่ง ปีเตอร์ เอ็ดเวิร์ดส์ (Edwards. 1973 : 132 - 135) เป็นผู้คิดค้นขึ้น โดยพัฒนามาจากเทคนิคการสอนอ่านหลาย ๆ แบบเพื่อใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยมุ่งหวังให้นักเรียนสามารถอ่านข้อความจำนวนมาก เก็บข้อความต่าง ๆ อย่างมีระบบ และนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ขั้นเตรียม (Preparation Stage)

2.1.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย (P = Purpose) ครูและนักเรียนช่วยกันกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน โดยตอบคำถามที่ว่า "ฉันกำลังอ่านเรื่องนี้เพื่ออะไร" อ่านเพื่อหารายละเอียดหรืออ่านเพื่อหาข้อมูลบางจุดสำหรับอ้างอิง

2.1.2 การปรับความเร็ว (A = Adapting rate to material) ครูแนะนำให้นักเรียนปรับความเร็วในการอ่าน โดยดูจากจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งยืดหยุ่นตามความยากง่ายของบทความด้วย

2.1.3 ความจำเป็นในการตั้งคำถาม (N = Need to pose questions) ครูและนักเรียนช่วยกันตั้งคำถามโดยเปลี่ยนชื่อเรื่อง หัวเรื่อง หรือบางข้อความให้เป็นรูปคำถามและพยายามอ่านเพื่อตอบคำถามเหล่านั้น

2.2 ขั้นอ่าน (Intermediate Stage)

2.2.1 การสำรวจ (O = Overview) ครูให้นักเรียนเริ่มการอ่าน โดยสังเกตลักษณะข้อความที่อ่าน ผู้แต่ง คุณวุฒิ ปีที่พิมพ์ หัวข้อแต่ละบท บทสรุป ฯลฯ เพื่อทราบแนวคิดของผู้แต่ง

2.2.2 การคิดตาม (R = Read and Relate) นักเรียนอ่านด้วยการพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้ จับความคิดหลักและเรื่องราวต่าง ๆ โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตนเพื่อให้เข้าใจดียิ่งขึ้น

2.2.3 การจดบันทึก (A = Annotate) นักเรียนบันทึกสิ่งที่น่าสนใจลงในหนังสือหรือสมุดบันทึก ซึ่งอาจเป็นการใช้เครื่องหมายหรือข้อความก็ได้เพื่อเป็นการช่วยความจำ

2.3 ขั้นสรุป (Concluding Stage)

2.3.1 การจำ (M = Memorize) ครูเน้นให้นักเรียนทบทวนความจำจากการบันทึก โดยแยกแยะจุดสำคัญของเรื่องให้เป็นระบบ เพื่อสะดวกในการนำมาใช้ใหม่เมื่อต้องการ

2.3.2 การประเมินผล (A = Assess) ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายเรื่องราวที่อ่าน เพื่อเป็นการประเมินว่า นักเรียนอ่านได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในตอนต้นหรือไม่ นอกนั้น สามารถเก็บข้อมูลที่สำคัญเพื่อแปลความ ตีความ ขยายความ และสรุปความได้หรือไม่ อนึ่งขั้นสรุปอาจไม่จำเป็นต้องใช้กับบทเรียนบางบทก็ได้

3. การสอนอ่านตามคู่มือครู หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูปฏิบัติอยู่เป็นประจำโดยคำนึงตามแผนการสอนของศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษายึดเอาแผนการสอนของกลุ่มใดเพียงกลุ่มเดียว ซึ่งอาจจะใช้บรรยาย อธิบาย อภิปราย ซักถาม หรือกิจกรรมอื่น ๆ ตามความเหมาะสมโดยมีลำดับขั้นการสอนดังนี้

3.1 สร้างความสนใจโดยใช้กิจกรรมหลาย ๆ รูปแบบ เช่น เกม หรือบทบาทสมมุติ เป็นต้น

3.2 แจกจุดประสงค์การอ่านว่า นักเรียนจะต้องตอบคำถามและทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

3.3 ทบทวนความรู้เดิม และสอนคำศัพท์ที่ยากบางคำ

3.4 กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ เป็นการเริ่มกิจกรรมในการฝึกทักษะการอ่านโดยใช้

อุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบกิจกรรมการสอน

3.5 ให้แนวการเรียนรู้โดยให้อ่านในใจแล้วตอบคำถาม

3.6 นักเรียนปฏิบัติ

3.7 แจงผลการปฏิบัติ ชมเชยผู้ที่ทำถูก แก้ไขผู้ที่ทำผิด

3.8 ประเมินค่าการปฏิบัติ

3.9 เสริมความแม่นยำและการถ่ายโอน โดยการให้การบ้านหรือการปฏิบัติกิจกรรม

เสริมอื่นๆ

4. ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการจับใจความสำคัญของสารที่อ่าน อันเป็นความสามารถที่ต้องอาศัยการแปลความ ตีความ ขยายความ ลำดับเหตุการณ์ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าจากเรื่องราวหรือข้อความที่กำหนดให้ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความ เข้าใจในการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยปรับปรุงมาจากแบบทดสอบของ สดุดีพันธุ์ หวังสุริยะ และ อุตัย ภิรมย์รัตน์

5. อัตราความเร็ว หมายถึง ปริมาณของคำที่อ่านได้ในหนึ่งช่วงเวลาโดยคิดจากจำนวน คำที่อ่านหารด้วยเวลาเป็นนาทีที่ใช้อ่านข้อความนั้น หรือ

$$\text{อัตราความเร็ว} = \frac{\text{จำนวนคำในข้อความที่อ่าน}}{\text{เวลาที่ใช้อ่านข้อความนั้นคิดเป็นนาที}}$$

6. ความสามารถในการอ่านเร็ว หมายถึง เวลาที่ใช้ในการอ่านโดยคิดเป็นร้อยละของ อัตราในการอ่านกับความเข้าใจ ซึ่งวัดได้จากข้อสอบความเข้าใจในการอ่านข้อความนั้น แล้วนำไป คำนวณ หรือ

$$\text{ความสามารถในการอ่านเร็ว} = \frac{\text{อัตราในการอ่าน} \times \text{ความเข้าใจในการอ่าน(ร้อยละ)}}{100}$$

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาไทย
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน✓
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามคู่มือครู✓
5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค PANORAMA✓
6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเร็ว✓

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาไทย

การสอนภาษาไทยมุ่งฝึกทักษะ เป็นเรื่องสำคัญว่าเนื้อหา ศักยภาพทัศนคติวิชาภาษาไทย ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้นำวิธีสอนแบบฝึกหัดทักษะให้สัมพันธ์กัน มีสาระสำคัญสรุปได้ คือ

1. ครูควรทำแผนการสอนโดยตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และให้ผู้เรียนเข้าใจก่อนการฝึกทักษะ
2. กำหนดทักษะที่จะฝึกเพื่อผลตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. แบ่งกลุ่มนักเรียนคละกัันทั้ง เก่งและอ่อน
4. การฝึกทักษะฟัง พูด อ่าน เขียนแยกกันได้ในระยะสั้น ๆ เช่น การสอนการฟังไม่เกิน 15 นาที แล้วควรนำมาสัมพันธ์ทักษะกัน อาจฝึกเพียง 2 - 3 ทักษะ หรือครบ 4 ทักษะก็ได้
5. การสอนอ่านหรือใช้หนังสือเรียนชุดทักษะสัมพันธ์ ครูควรอ่านคู่มือการสอนให้เข้าใจ เพื่อสอนทักษะให้สัมพันธ์กันและโยงไปถึงหลักภาษาและวัฒนธรรมไทยด้วย

6. การสอนพูด ควรแบ่งกลุ่ม และจัดการอภิปราย การประชุม การสนทนา จะดีกว่าฝึกหน้าชั้นเป็นรายบุคคล ซึ่งเสียเวลามาก

7. ควรดึงเหตุการณ์ปัจจุบันมาใช้ประกอบการฝึกทักษะพูดและ เขียน

8. ฝึกให้ผู้เรียนพัฒนาความคิดประกอบการเรียนภาษาด้วย เพื่อมุ่งพัฒนาบุคลิกภาพตาม

หลักสูตร

การสอนทักษะสัมพันธ์ เป็นการสอนศิลปภาษา ที่มุ่งให้ผู้เรียน มีทักษะของการรับสาร (Receptive Skills) คือการฟังและอ่าน และทักษะการส่งสาร (Expressive Skills) คือการพูดและการเขียน

ศิลปภาษา (Language Arts) มีเนื้อหาและคุณค่าดังต่อไปนี้

1. พัฒนาบุคลิกภาพอย่างสมบูรณ์ให้แก่นักเรียน
2. มีคุณค่าในการปูพื้นฐานคุณธรรมและการรับค่านิยมอุดมคติ
3. ปลุกฝังความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ก่อให้เกิดความสามารถ และความกระตือรือร้นใน

ด้านการใช้สติปัญญา

4. สามารถใช้ภาษาในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. นำประโยชน์จากการใช้ภาษาของสื่อมวลชนมาใช้ได้อย่างฉลาดและเหมาะสม
6. ส่งเสริมสนิยมและวุฒิภาวะในด้านการหาความเพลิดเพลินให้มีมาตรฐานสูงขึ้น
7. สร้างอุปนิสัยในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
8. มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อประกอบอาชีพต่อไปได้
9. มีความรับผิดชอบต่อสังคม ให้ความร่วมมือต่อผู้อื่น สามารถทำงานร่วมกับกลุ่มชนได้
10. ให้มีความศรัทธาต่อค่านิยมในสังคมระบอบประชาธิปไตย
11. ส่งเสริมการใช้ภาษาไทยเพื่อความรู้อันทั่วไป คือ ศึกษาค้นคว้าทั้งเพื่อการเรียนราย

วิชาอื่น การเรียนในหมวดภาษาไทย และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (บุญนำ บุญเสริม.

การสอนภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นนี้ เน้นให้นักเรียนเกิดพัฒนาการอันเหมาะสม มีทักษะทางภาษา คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและนำความรู้ทางด้านภาษาไทยไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน จึงมุ่งที่จะสอนให้ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนสัมพันธ์กัน ในขณะที่เดียวกันก็ต้องสอนทักษะการใช้ภาษาให้สัมพันธ์กับหลักภาษาและวรรณคดีด้วย (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2526 : 59)

ดังนั้นเพื่อให้การเรียน และการสอนทักษะทางการใช้ภาษาไทย เป็นไปตามธรรมชาติ สมถวิล วิเศษสมบัติ (2525 : 55 - 56) จึงให้ทัศนะไว้ว่าครูสอนจำเป็นที่ต้องจัดการเรียนการสอนทักษะทางภาษาให้สัมพันธ์กันเพราะ

1. การสอนเนื้อหาวิชาทางภาษาไทยนั้นหากสอนเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เช่นสอนหลักภาษาก็มุ่งแต่หลักภาษา โดยมีได้คำนึงถึง เนื้อหาหลักภาษาที่ปรากฏอยู่ในวรรณคดีหรือการใช้ภาษาแล้วจะทำให้เนื้อหาหลักภาษานั้นแห้งแล้ง ปราศจากคุณค่าและไม่น่าสนใจแต่ประการใด
2. ในปัจจุบันแนวโน้มการสอนภาษาไทยนั้นไม่ว่าจะเป็นการสอนเนื้อหาวิชาทักษะใด ๆ ก็ตาม มุ่งที่จะจัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนให้มาก ทั้งนี้เพื่อให้การเรียนการสอนสนุกสนาน น่าสนใจ และมีความหมายแก่ชีวิตของนักเรียน การสอนแบบทักษะสัมพันธ์ช่วยให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้มากมายหลายประเภท
3. การเรียนการสอนตามแนวทางใหม่ ไม่ว่าจะเป็นวิชาใดก็ตาม มุ่งตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ และการเรียนการสอนจะประสบผลดี ก็ต่อเมื่อ ผู้เรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมด้วยตนเอง และยังได้ทำกิจกรรมมากเท่าใด ก็จะเกิดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้นเท่านั้น การสอนแบบทักษะสัมพันธ์ถ้าได้จัดวางแผนการสอนให้ดีแล้ว นักเรียนจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้เป็นอันมาก
4. การสอนแบบทักษะสัมพันธ์นั้น นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมมาก โอกาสที่จะประสบผลสำเร็จจึงมีมาก ทำให้นักเรียนเกิดกำลังใจเกิดความกระตือรือร้นและเกิดความคิดสร้างสรรค์มองเห็นคุณค่า และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนภาษาไทย
5. หลักสูตรในปัจจุบันทั้งในระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา เน้นเรื่องของการบูรณาการในสายวิชาภาษาไทยแม้จะไม่ได้ออกมาในรูปของบูรณาการก็เน้นในเรื่องของทักษะสัมพันธ์

จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องจัดการเรียนการสอนแบบทักษะสัมพันธ์ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตร

6. แบบเรียนภาษาไทยปัจจุบัน เป็นแบบเรียนชุดทักษะสัมพันธ์ ซึ่งเน้นที่จะสอนวรรณคดี หลักภาษา และการใช้ภาษาให้สัมพันธ์กัน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องจัดการเรียนการสอนแบบ ทักษะสัมพันธ์

การสอนภาษาไทยโดยให้เนื้อหาและทักษะทางภาษาสัมพันธ์กันนั้น ในบทเรียนหนึ่งหรือ ในคาบเรียนหนึ่ง อาจจะจัดให้มีการสัมพันธ์ทักษะได้ทุกขั้นตอนของการสอน ทั้งในขั้นนำเข้าสู่บท เรียนชั้นสอน การจัดกิจกรรมประกอบ ชั้นสรุป ชั้นประเมินผล กล่าวคือ

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เราอาจจะใช้การฟัง การอภิปราย การซักถาม การอ่านออก เสียงข้อความจากแผ่นภูมิ การอ่านในใจข้อความจากแผ่นลิ้วที่ครูแจกให้หรือการเขียนสรุปเนื้อหา เขียนวิจารณ์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนมาแล้ว ตัวอย่างเช่น เรื่องสัตว์วิเศษใน หนังสือเรียนชุดทักษะสัมพันธ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อาจนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการที่ครูแสดงภาพสัตว์ ต่างๆ ทั้งสัตว์สองเท้า สัตว์สี่เท้าและสัตว์มีเท้ามากกว่าสี่เท้า ให้นักเรียนพูดอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสัตว์เหล่านั้น เป็นต้น

2. ชั้นสอน การสอนตามแบบดั้งเดิมนั้น ชั้นสอนนี้ครูมักจะเป็นผู้ทำกิจกรรมแต่เพียงผู้ เดียวนักเรียนส่วนใหญ่มักจะเป็นแค่ผู้ฟัง อย่างดีก็จะมีส่วนเพียงการตอบคำถามของครูเท่านั้น การ สอนแบบใหม่ เราพยายามให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ฉะนั้นในชั้นสอนนักเรียนจะได้ฝึกทักษะหลาย ๆ ทักษะในขณะเดียวกัน ตัวอย่างเช่น ในการสอน ทักษะการพูด หลังจากนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการให้นักเรียน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ใช้วิธีระดม ความคิดให้นักเรียนอภิปรายในกลุ่มย่อยในเรื่องต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 อภิปรายเรื่อง การพูดที่ดี

กลุ่มที่ 2 อภิปรายเรื่อง การเตรียมตัวพูด

กลุ่มที่ 3 อภิปรายเรื่อง การใช้อุปกรณ์ประกอบการพูด

ขณะที่มีการอภิปรายในกลุ่มย่อย นักเรียนจะได้ฟังผู้อื่นพูด ตนเองคิดและพูดแสดงความคิดเห็น ผู้ที่เป็นเลขานุการกลุ่มจะจดบันทึกรายงานการประชุม จากนั้นประธานจะเป็นผู้ออกไปอ่าน

รายงานการประชุมให้นักเรียนทั้งชั้นฟัง ในขณะที่ฟังรายงานการประชุมของทุกกลุ่มนั้น นักเรียนทุกคนจะ เขียนวิจารณ์การรายงานของเพื่อน หลังจากนั้นจะมีการเปิดอภิปรายทั่วไปเป็นการให้โอกาสนักเรียนทุกคนได้พูดแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการพูดทุก ๆ ด้านแล้วสรุปออกมาเป็นความคิดเห็นของห้อง เป็นต้น

ส่วนกิจกรรมประกอบบทเรียน ครูให้นักเรียนมีโอกาสนฝึกทักษะภาษา ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเน้นให้นักเรียนได้เข้าจับบทเรียนดียิ่งขึ้น ครูอาจจัดกิจกรรมได้หลายรูปแบบ เช่น การจัดอภิปราย การจัดโต้วาที การแสดงละคร การแสดงบทบาทสมมุติ การจัดนิทรรศการ การทายปัญหา เกม และกิจกรรมอื่นตามที่ครูเห็นสมควร เป็นต้น ยกตัวอย่างเรื่อง พระร่วง ให้แสดงละครโดยใช้บทที่ปรากฏในหนังสือ หรือบทที่นักเรียนใช้คำพูดของตนเอง แสดงบทบาทการเจรจาระหว่างพระร่วงกับพญาเดโชซึ่งปลอมแปลงตัวมา อภิปรายกลุ่มย่อยแสดงความคิดเห็นความเฉลียวฉลาดหลักแหลมของพระร่วง อ่านทำนองเสนาะ หรือร้องเพลงประกอบ เขียนแสดงความคิดเห็นโดยสมมุติตนเองเป็นพระร่วง เมื่อรู้ว่าปลอมแปลงตัวมาเพื่อจะกำจัดตน จะตัดสินใจทำประการใด วาดภาพแสดงจินตนาการของนักเรียน หลังจากที่ได้เรียนเรื่องจบแล้ว ทายปัญหาเกี่ยวกับคำพูดของตัวละคร

3. ขั้นสรุป ขั้นสรุปนั้นเป็นขั้นการสอนที่สำคัญ เพราะทำให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนเกิดความมั่นใจว่ามีความรู้มีทักษะในเรื่องที่ได้เรียนไปแล้วอย่างแท้จริง การสรุปบทเรียนอาจให้นักเรียนทำกิจกรรม เช่น สรุปด้วยวาจา เขียนสรุป นักเรียนตั้งคำถาม การโต้วาที การจัดนิทรรศการ ตัวอย่างของขั้นวัดผลที่สามารถเห็นความสัมพันธ์ของทักษะทั้ง 4 เช่น ในการสอนย่อความ หลังจากที่น่าเข้าสู่บทเรียนด้วยการให้นักเรียนฟังเรื่องราว จากเทปบันทึกเสียงแล้วให้ช่วยกันตั้งชื่อเรื่อง เมื่อได้ชื่อเรื่องแล้วนักเรียนพูดอภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า เหตุใดจึงตั้งชื่อเช่นนั้น จากนั้นครูสอนหลักการย่อความโดยแสดงแผนภูมิ รูปแบบของการย่อความแบบต่าง ๆ ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน และประเมินผลด้วยการแจกแผ่นปลิวให้นักเรียนแต่ละคนอ่าน โดยกำหนดเวลาให้ แล้วให้นักเรียนย่อความให้ถูกต้องตามรูปที่ได้เรียนแล้ว เมื่อนักเรียนทุกคนทำเสร็จ ครูเลือกย่อความสัก 2 - 3 ฉบับ โดยสุ่มจากนักเรียนทั้งหมดให้นักเรียนอ่านออกเสียง

ผลงานของเพื่อน และวิจารณ์ร่วมกันเพื่อให้นักเรียนทั้งหมดทราบเกณฑ์ในการประเมินผลการทำงาน (สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรชัย. 2523 : 73 - 77)

★ การสอนภาษาไทยให้กับเด็กเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อนและสำคัญยิ่ง ดังนั้นครูจึงควรยึดหลักต่าง ๆ ที่ช่วยในการสอนภาษาไทยเพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามต้องการ ดังที่ สมกวี วิเศษสมบัติ. (2525 : 47 - 51) ประมวลหลักที่ช่วยในการสอนภาษาไทยไว้ดังนี้

1. หลักจิตวิทยาเกี่ยวกับเด็กวัยรุ่น

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นเด็กวัยรุ่น มีอายุระหว่าง 12 ถึง 16 ปี เด็กวัยนี้เป็นวัยที่มีความเปลี่ยนแปลงรวดเร็วมาก ทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ นักการศึกษาถือว่าความเจริญงอกงามของเด็กวัยนี้มีความสำคัญมาก ความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับโครงร่าง อวัยวะภายใน กล้ามเนื้อ และระบบการทำงานของต่อมต่างๆภายในร่างกายมีอิทธิพลทางอ้อมต่อบุคลิกภาพ และความคิดจิตใจของเด็ก ฉะนั้นครูซึ่งมีหน้าที่ช่วยเด็กให้รู้จักปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมในชีวิตของเขา จึงควรมีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาของเด็กวัยนี้ตามสมควร ลักษณะที่ควรสังเกตในเด็กวัยรุ่น คือ เด็กวัยนี้เริ่มแสวงหาอิสรภาพ และเสรีภาพที่จะให้พ้นจากความควบคุมดูแลอย่างเข้มงวดของผู้ปกครอง ชอบตัดสินใจทำอะไรด้วยตนเอง เริ่มสนใจในเพศตรงข้าม ความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของร่างกายทำให้อารมณ์รุนแรงวู่วาม อ่อนไหวง่าย ตื่นเต้นง่าย หวาดกลัวความล้มเหลว กลียดความอยุติธรรม เห็นความสำคัญของการเข้าร่วมสังคม ต้องการให้เพื่อนฝูงและหมู่คณะยอมรับนับถือความสามารถของตน รักการกีฬา และชอบแข่งขันเพื่อชื่อเสียงของหมู่คณะ ต้องการอิสรภาพในทางเศรษฐกิจ คือต้องการมีทรัพย์สินเพื่อใช้จ่ายใช้สอยส่วนตัว จึงเริ่มสนใจเรื่องอาชีพและการหารายได้พิเศษ มองกำลังเจริญ สนใจในความรู้ด้านต่าง ๆ รู้จักคิดหาเหตุผล มีความจำดี ชอบดนตรีและศิลปะ รักสวยรักงาม มีความคิดฝัน ชอบเก็บรวบรวมและสะสม ฯลฯ

เด็กวัยนี้ต้องการผู้ที่เข้าใจและสามารถให้การแนะแนวแก่ตนอย่างเรียบ ๆ สุขุม ไม่ชอบคำพูดรุนแรง ซึ่งเป็นการกระทบกระเทือนต่อความรู้สึกของตน เมื่อครูเข้าใจธรรมชาติและความต้องการของเด็กดีแล้ว ก็อาจช่วยเด็กได้มาก โดยหลีกเลี่ยงการกระทำที่จะก่อให้เกิดความไม่สบายใจ เช่นความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจเพราะถูกครุฑมาก ๆ หรือเพราะเพื่อน ๆ ไม่ยอมรับนับถือ

ครูจึงควรรู้จักสังเกตเด็กและรู้จักใช้วินัยอย่างฉลาดและมีเหตุผลรู้จักพลิกแพลงวิธีสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติและความต้องการของเด็ก กล่าวคือควรมีการแนะแนวเกี่ยวกับการเรียนและปัญหาส่วนตัว ควรฝึกให้รู้จักทำงานเป็นหมู่คณะโดยใช้วิธีการประชาธิปไตย ฝึกให้รู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ฝึกให้รู้จักรับผิดชอบในกิจการต่าง ๆ และให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

2. หลักความแตกต่างระหว่างบุคคล

เด็กทุกคนมีความแตกต่างกันในเรื่อง ลักษณะนิสัย สติปัญญา ความสามารถ ความสนใจ และความถนัดตามธรรมชาติ หากครูคำนึงถึงหลักนี้ไว้เสมอแล้ว ก็อาจคิดหาวิธีสอนที่จะส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกซึ่งความถนัดตามธรรมชาติของเขาได้ และเมื่อเขาได้ทำสิ่งที่เขาสนใจและถนัดแล้ว เขาก็จะทำสิ่งนั้น ๆ ได้ดีความสำเร็จจากผลงานแต่ละครั้งจะเป็นการช่วยกระตุ้นเตือนให้เขาดังใจเรียนให้ได้ผลดียิ่ง ๆ ขึ้น เช่น เด็กบางคนมีนิสัยรักการประพันธ์ ครูก็ควรให้โอกาสเขาได้เขียนเรื่องที่เขาสนใจ ซึ่งจะเป็นทางให้เขาได้แสดงความสามารถในเชิงประพันธ์ให้ปรากฏ เด็กบางคนสามารถในการจัดงาน ครูก็อาจมอบให้เขาเป็นหัวหน้ารับผิดชอบงานของหมู่คณะ เด็กบางคนมีทักษะในการพูด ก็ให้โอกาสเขาได้พูดหน้าชั้น แสดงปาฐกถา หรือดำเนินการอภิปราย หรือโต้วาที เด็กบางคนคล่องแคล่วชอบติดต่อกับบุคคลต่าง ๆ ก็อาจรับหน้าที่ไปสัมภาษณ์บุคคลภายนอก ผู้ที่มีฝีมือทางศิลปะแขนงต่าง ๆ เช่น วาดเขียน ขับร้อง นาฏศิลป์ ฯลฯ ก็อาจรับหน้าที่ทำกิจกรรมตามแนวที่เขาถนัดด้วยวิธีการเหล่านี้จะทำให้เด็กรู้สึกภูมิใจที่ได้แสดงความสามารถของเขาออกมาเป็นผลให้เขาสนใจเรียนภาษาไทยและเห็นเป็นของสนุกไม่น่าเบื่อหน่าย ทั้งนี้เพราะ เขาได้ทำสิ่งที่เขาชอบและถนัดนั่นเอง นับเป็นการส่งเสริมเอกัตภาพของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

3. หลักจิตวิทยาแห่งการเรียนรู้

ในการสอนภาษาไทย ถ้าได้คำนึงถึงหลักจิตวิทยาแห่งการเรียนรู้ และนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ก็จะทำให้การสอนได้ผลดี หลักจิตวิทยาแห่งการเรียนรู้ที่ครูภาษาไทยควรทราบและควรพิจารณาใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและลักษณะบทเรียนมีอยู่หลายข้อ

ก. ความสนใจ

การเรียนวิชาใด ๆ ก็ตามถ้าเด็กมีความสนใจในวิชานั้นๆก็จะตั้งใจเรียนและ เรียนได้ดี

ฉะนั้นครูควรคิดหาวิธีที่จะทำให้ให้นักเรียนสนใจบทเรียน โดยสร้างบรรยากาศที่จะทำให้ให้นักเรียนเกิด ความพร้อม เป็นการจูงใจให้อยากเรียนเสียก่อน เช่น อาจจัดทำอุปกรณ์หรือกิจกรรมบางอย่างขึ้น เป็นการเร้าความสนใจ เมื่อนักเรียนสนใจแล้วก็จะเรียนได้ผลดีโดยไม่ยากนัก

ข. การฝึกฝน

ได้กล่าวแล้วว่าภาษาไทยเป็นวิชาทักษะที่ต้องมีการฝึกฝนอยู่เสมอ ครูควรทราบหลักในการฝึกว่า ต้องฝึกจากสิ่งที่ย่างไปหาสิ่งที่ยากและต้องฝึกบ่อย ๆ ในการให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดจะเป็นการพูด การอ่าน การเขียน หรือแบบฝึกหัดหลักภาษาก็ตาม ถ้านักเรียนทำผิดก็ต้องแก้จะปล่อยไว้ไปโดยไม่แก้ไขไม่ได้เป็นอันขาด การตรวจแบบฝึกหัดอย่างสม่ำเสมอจึงเป็นสิ่งจำเป็นและในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ นั้น ครูควรชี้แจงให้นักเรียนทราบความมุ่งหมายด้วยว่าแก้เพื่ออะไร ถ้านักเรียนเข้าใจเหตุผลว่า การแก้สิ่งผิดนั้นมีประโยชน์แก่ตัวเขาเอง มิใช่การลงโทษพร่ำเพรื่อแล้วเขาก็จะแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองด้วยความเต็มใจ มิฉะนั้นก็อาจผิดซ้ำอีก แม้จะได้แก้มาแล้วครั้งแล้วก็ตาม

ค. การให้งาน

ในการให้งานแก่นักเรียน จะเป็นการอ่าน การท่องจำ หรือการทำแบบฝึกหัดใด ๆ ก็ตาม เมื่อเด็กทำงานเสร็จแล้วครูควรให้เด็กมีโอกาสทราบผลงานของเขาเสมอ เพื่อว่าถ้าผลไม่ดีก็จะได้แก้ไขให้ดีขึ้น ถ้าดีแล้วความสำเร็จก็จะเป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนก้าวหน้าต่อไปอีก วิธีเรียนที่จะประหยัดเวลาและแรงงาน ทั้งได้ผลดีด้วยนั้นก็คือ ครูควรแนะแนวทางให้นักเรียนเข้าใจเสียก่อนว่าเขาจะต้องทำอะไรจึงจะเรียนได้ผลดีจะได้ไม่ต้องเสียเวลาลองผิดลองถูกโดยใช่เหตุ

ง. การพลิกแพลงวิธีสอน

ในการเรียนถ้าเรียนคร่ำเคร่งอยู่เป็นเวลานานเกินไป ทั้งร่างกายและสมองก็จะอ่อนเพลียเห็นตเหลือง ครูจึงควรพิจารณาจัดเวลาในการสอนโดยกะระยะช่วง เวลาที่เหมาะสมแก่ลักษณะของบทเรียนถ้าบทเรียนนั้นมีกิจกรรมให้นักเรียนทำเป็นการเปลี่ยนอิริยาบถอยู่ในตัวแล้ว เด็กในวัยนี้นั้นก็อาจเรียนติดต่อกันได้ถึง 2 - 3 ชั่วโมง แต่ถ้าเป็นการฟังครูบรรยายอย่างเดียวแล้วเพียงชั่วโมงเดียว เด็กก็จะหมดความสนใจ ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องจัดเวลาเรียนภาษาไทยให้

พอเหมาะพอดี ให้เด็กมีโอกาสพักผ่อนสลับกันไปด้วย เพื่อเด็กจะได้รู้สึกกระปรี้กระเปร่าอยู่เสมอ

จ. การเรียนสิ่งที่มีความหมายต่อชีวิต

หลักอีกอย่างหนึ่ง เกี่ยวกับการเรียนรู้ก็คือ สิ่งใดที่มีประโยชน์มีความหมายต่อชีวิตและอยู่ในวงความสนใจของนักเรียนแล้ว สิ่งนั้นจะเป็นที่สนใจของนักเรียนและเขาจะเรียนได้ดี ทั้งจำได้แม่นยำโดยไม่ต้องเคี่ยวเข็ญ สิ่งใดที่นักเรียนได้ลงมือลงแรงทำด้วยตนเอง หาวิธีแก้ปัญหาเอง มีประสบการณ์ด้วยตนเอง นักเรียนก็จะเรียนสิ่งนั้นได้ผลดีที่สุด ตรงกับหลักที่ว่าเรียนด้วยการกระทำนั่นเอง ฉะนั้นแบบฝึกหัดภาษาไทยที่ให้นักเรียนทำควรเป็นเรื่องที่อยู่ในวงความสนใจของนักเรียน มิใช่เรื่องสมมติที่ไร้ความหมาย

4. หลักภาษาศาสตร์

ในการสอนภาษาไทยถ้าครูได้ศึกษาและค้นคว้าในวิชาภาษาศาสตร์ไว้บ้างก็จะเป็นเรื่องช่วยให้การสอนได้ผลดียิ่งขึ้น

ก. องค์ประกอบของภาษา

มนุษย์เรียนรู้ภาษาได้เพราะได้ฟัง ได้พูด ได้อ่าน ได้เขียนและได้ใช้ภาษาในวงสังคมที่ตนเกี่ยวข้องอยู่เสมอ ผู้ที่รู้สึกว่าเป็นของเรียนยาก ก็เพราะไม่รู้จักวิธีเรียนที่ถูกต้องตามหลักภาษาศาสตร์ วิธีเรียนที่ถูกต้องก็คือการเรียนให้รู้จักองค์ประกอบที่แท้จริงของภาษา แล้วฝึกฝนให้จนคล่องแคล่ว

องค์ประกอบของภาษาไม่ว่าภาษาใด ๆ มี 3 อย่าง คือ

1. เสียง (Sound)
2. โครงสร้าง (Structure)
3. ความหมาย (Meaning)

เมื่อศึกษาองค์ประกอบของภาษาจนเข้าใจดีแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็คือการฝึกฝนใช้ภาษานั้น ๆ ให้คล้อยตามความนิยมของสังคมที่ใช้ภาษานั้นจนสามารถใช้การได้ดี การฝึกฝนใช้ภาษาอยู่เสมอนี้แหละ เป็นหัวใจของการเรียนภาษา

ข. ความเปลี่ยนแปลงของภาษา

ตามหลักภาษาศาสตร์ถือว่า ภาษาย่อมมีปกติเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัยและความนิยม ฉะนั้นไม่ควรจะตั้ง เกณฑ์ตายตัวในการสอนภาษา แต่ระ เียบบบแผนของภาษาก็จำเป็นต้องมีไว้ เพื่อเป็นเครื่องยึดให้ภาษาดำรงอยู่และให้เป็นที่ยอมรับตรงกันในบรรดาผู้ใช้ภาษาเดียวกันในการ เรียนภาษาครูจึงควรแนะนำให้นักเรียนรู้จักสังเกตความเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ และให้รู้จักเลือกใช้ภาษา ให้เหมาะสมกับกาลเทศะและความนิยม

ค. ภาษาที่ใช้ในวรรณคดี

สำหรับวรรณคดีนั้น เป็นภาษาหนังสือที่กวีแต่งขึ้นด้วยอารมณ์สะท้อนใจ ผู้แต่งเพ่งเล็ง ความไพเราะของเสียงและความเหมาะสมแห่งความหมายในถ้อยคำ เพื่อผู้อ่านและผู้ฟังจะได้ รู้สึกเห็นเป็นภาพขึ้นในใจหรือทำให้ประทับใจจนผู้อ่านและผู้ฟัง เกิดอารมณ์สะท้อนใจตรงกับที่ผู้แต่ง รู้สึกมาก่อน ฉะนั้นการเรียนภาษาในรูปของวรรณคดี จึงเป็นการเรียนที่ยากและลึกซึ้งสลับซับซ้อน กว่า การเรียนวิธีใช้ภาษาตามธรรมดา นักเรียนจะต้องเรียน รู้จักคุณค่าของสุนทรียภาพ คือ ศิลปะ และความไพเราะงดงามของวรรณคดีด้วย

ในการสอนให้เด็กเกิดพัฒนาการทางสุนทรียภาพนั้น นักการศึกษาได้ค้นพบว่าต้องดำเนินการปลูกฝังทีละน้อย ๆ ให้เด็กค่อย ๆ เคยชินกับสิ่งสวยงาม ไพเราะลึกซึ้ง การบังคับเคี่ยวเข็ญให้ นิยมตามครูหรือผู้ใหญ่ ไม่ทำให้เกิดความซาบซึ้งในสุนทรียภาพอย่างแท้จริงขึ้นมาได้ เด็กจะต้องเกิด ความรู้สึกซาบซึ้งในความไพเราะงดงามนั้นขึ้นมาเอง และสามารถระบายความรู้สึกนั้น ๆ ออกมา ให้ผู้อื่นทราบได้หรือจนถึงขั้นที่สามารถสร้างสรรค์บทกวีอันไพเราะขึ้นมาเอง ได้นั้นแหละ จึงจะ เรียกว่า เด็กได้เข้าถึงรสของวรรณคดีอย่างแท้จริง แต่สำหรับนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นนี้ เพียงแต่ ให้รู้สึกถึงรสไพเราะของวรรณคดี และรู้จักหาความสุข ความเพลิดเพลินจากการอ่านวรรณคดี พอเป็นพื้นฐานสำหรับเรียนวรรณคดีให้ลึกซึ้งต่อไปก็ว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจแล้ว

ง. ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่มุ่งความเพลิดเพลิน และความไพเราะ เหมือนกับภาษา วรรณคดี แต่มุ่งเอาผลสำเร็จในการสื่อความหมายเป็นสำคัญ ภาษาจะสื่อความหมายได้สำเร็จต้อง

เป็นภาษาที่ทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ระหว่างผู้สื่อความหมายและผู้รับทราบความหมายในเวลารวดเร็วพอสมควร หมายความว่า การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายแจ่มแจ้งกระชับรัดเป็นขั้นแรก และสละสลวยมีศิลปะในขั้นสูงขึ้น

อาจกล่าวได้ว่าการสอนภาษาไทย ๆ ก็ตาม จะต้องประกอบด้วย การใช้ภาษา หลักภาษา วรรณคดี และการสอดแทรกวัฒนธรรมของภาษานั้น ๆ สำหรับการใช้นาษานั้น ประกอบไปด้วย ทักษะ 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ในแง่การสื่อสาร ประกอบไปด้วยทักษะที่ใช้ในการรับสาร (Receptive Skills) ได้แก่ทักษะการฟัง การอ่าน และทักษะการใช้ส่งสาร (Expressive Skills) ได้แก่ทักษะการพูดและการเขียน การใช้นาษาในชีวิตประจำวัน จะต้องมีการส่งสารและรับสารอยู่ตลอดเวลา ฉะนั้นในการสอนภาษาไทยจะสอนเพียงทักษะใดทักษะหนึ่งโดยเฉพาะย่อมเป็นไปไม่ได้ จะต้องมีการสอนทักษะอื่น ๆ สอดแทรกลงไปด้วย ส่วนนักเรียนจะต้องรับสารและส่งสารอยู่เป็นประจำ ฉะนั้นการฝึกฝนให้นักเรียนได้ใช้ทักษะภาษาทั้ง 4 ทักษะสัมพันธ์กันจึง เป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้การเรียนการสอนทักษะทางการใช้นาษาไทยเป็นไปตามธรรมชาติ ครูควรจะได้ฝึกฝนตนเอง เตรียมตัวเตรียมใจที่จะจัดการเรียนการสอนทักษะทางภาษาให้สัมพันธ์กัน *

เอกสารเกี่ยวกับการอ่าน

ความหมายของการอ่าน

มีผู้ให้ความหมายของการอ่านไว้มากมาย บางท่านเห็นว่าการอ่านเป็นเพียงการสะกดคำและออกเสียงได้ แต่บางท่านได้มองการอ่านลึกไปถึงกระบวนการคิดในขณะที่อ่าน

บุช และเฮิบเนอร์ (Bush and Huebner. 1970 : 4) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านว่าเป็นกระบวนการในการตีความในสิ่งที่ผู้เขียนเขียนขึ้นหรือพิมพ์แทนคำพูด

ฮาฟเนอร์ (Hafner. 1977 : 7) กล่าวว่า การอ่านนั้นไม่ใช่เป็นเพียงการมองเห็นตัวอักษรและออกเสียงคำได้ และ ไม่ได้เป็นเพียงความเข้าใจรายละเอียดเท่านั้น ผู้อ่านจะต้อง

สร้างภาพพจน์ขึ้นภายใต้สัญลักษณ์นั้นๆซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์เข้าไปเกี่ยวข้องด้วย

สแตรงค์และคนอื่น ๆ (Strang and others. 1961 : 8) กล่าวถึงการอ่านว่า การอ่านมิได้หมายถึงการมองเห็นคำ การออกเสียงคำ และการจำความหมายของคำใด ๆ เท่านั้น ยังหมายถึงการที่ต้องใช้ความคิด ความรู้สึก และจินตนาการอีกด้วย เพราะการอ่านที่ดี ต้องมีจุดมุ่งหมาย ผู้อ่านจะต้องรู้ว่าเขากำลังทำอะไร อ่านอะไร อ่านทำไม และอ่านอย่างไร

เดอซองท์ (Dechant. 1970 : 3) กล่าวว่า การอ่านเป็นการกระทำปฏิริยาระหว่าง การมองเห็นกับองค์ประกอบในการแปลความ โดยที่ผู้อ่านจะ เคลื่อนสายตาไปตามบรรทัดของ ตัวอักษรและหยุดทำความเข้าใจแล้วรวบรวมเข้าเป็นหน่วยความคิด ผู้อ่านจะตีความสิ่งที่เขาอ่าน โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมเพิ่มประมวลเข้าเป็นความคิดพิจารณา และสรุปความเห็น ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของบอนด์และทิงเกอร์ (Bond and Tinker. 1957 : 19) ที่กล่าวว่า การอ่านเป็นการจำสัญลักษณ์ เป็นสิ่งเร้าทำให้ผู้อ่านนึกถึงความหมายของคำที่ผ่านมา ความหมาย ใหม่จะเกิดขึ้นจากการผสมผสานของความรู้เดิม (Background knowledge) และความรู้ใหม่ที่ ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบและสามารถตีความ หรือประเมินค่าจากความหมายที่อ่านได้

ส่วน สปาเช่ และ เบริก (Spache and Berg. 1966 : 3 - 44) ได้กล่าวถึง การอ่านในรูปของกระบวนการอ่านว่ามีความหมายดังนี้

1. การอ่านเป็นการพัฒนาทักษะ
2. การอ่านเป็นกิจกรรมทางสายตา คือการมองเห็น
3. การอ่านเป็นกิจกรรมในการรับรู้
4. การอ่านเป็นการสะท้อนถึงพื้นฐานทางด้านวัฒนธรรม
5. การอ่านเป็นกระบวนการทางความคิด
6. การอ่านเป็นกระบวนการแห่งความรู้

นอกจากนั้น บำรุง ใจรัตน์ (2524 : 111) ได้สรุปความหมายของการอ่าน ไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางความคิดที่ผู้อ่าน ต้องรับรู้ความหมายของสัญลักษณ์ และ เข้าใจความหมายสิ่งที่อ่านเข้าใจสัญลักษณ์การเขียนที่เขียนแทนภาษาพูดก่อน

ส่วนประเทิน มหาชนธ์ (2523 : 17) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการในการแปลความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่มีการจัดบันทึกไว้ กระบวนการอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน แม้ว่าเด็กจะ แปลงเสียงตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ได้ถูกต้อง ก็ถือว่าเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการอ่านเท่านั้น เพราะลักษณะการอ่านที่แท้จริงได้แก่ ความเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่าน ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเป็นพื้นฐาน การอ่านจึง เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยการแปลความ การตอบสนอง การกำหนด จดมุ่งหมาย และการจัดลำดับภาพของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่ผู้อ่านมองเห็น

จากคำจำกัดความของการอ่านที่กล่าวมาแล้วนั้นพอจะสรุปได้ว่า การอ่านนั้นเป็นเรื่องที่ซับซ้อน ซึ่งดำเนินไปเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ การอ่านจึงไม่ใช่เป็นเพียง การที่สามารถมองเห็นคำ รู้ความหมาย และแปลสัญลักษณ์ได้เท่านั้น แต่การอ่านยังต้องอาศัย ความสามารถนอกเหนือไปจากสิ่งที่กล่าวมาแล้วอีกหลายประการ เช่น ความคิด ความรู้สึ จินตนาการ ตลอดจนภูมิหลังและประสบการณ์ของผู้อ่านมาผสมผสานกันเข้าในขณะ ที่อ่านจึงจะ นับว่าเป็นการอ่านที่สมบูรณ์

ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านนั้นถือว่ามีความสำคัญมากเพราะจุดประสงค์เบื้องต้นของการอ่าน โดยทั่วไปก็เพื่อความเข้าใจในเรื่องที่อ่านแล้วจึงจะ เกิดความรู้ ความเพลิดเพลินในภายหลัง ในทางตรงข้ามถ้าอ่านแล้วไม่เข้าใจ ก็จะทำให้เกิดความสับสน และเบื่อ ไม่สามารถหาข้อมูลที่ต้องการได้ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งต่อครูผู้สอนที่จะต้องทราบถึงองค์ประกอบบางประการของการอ่าน เพื่อจะได้ฝึกให้นักเรียนมีทักษะการอ่านที่ถูกต้อง

ฟรอสต์ (Frost. 1967 : 43) ได้สรุปองค์ประกอบพื้นฐานของความเข้าใจในการอ่านไว้ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านการเรียงคำ หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมโยงความหมายของคำต่างๆ และความสามารถในการจัดลำดับขั้นตอน (Organization) ของข้อความได้

2. องค์ประกอบด้านคำและความหมายของคำ หมายถึง รูปแบบของคำและความหมายของคำนั้น

3. องค์ประกอบด้านความคิดอย่าง เป็นเหตุเป็นผลทางนามธรรม เพื่อสังเคราะห์ใจความของเรื่องที่อ่าน

บอนด์และทิงเกอร์ (Bond and Tinker. 1957 : 235) ได้กล่าวถึงความสามารถในการอ่านที่ต้องอาศัยพื้นฐานความเข้าใจในด้านต่อไปนี้

1. การเข้าใจความหมายของคำ เป็นทักษะพื้นฐานของการอ่านถ้านักเรียนรู้ความหมายของคำไม่เพียงพอ นักเรียนจะไม่สามารถเข้าใจประโยค (Sentence) หรือ อนุเจต (Paragraph) และไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้

2. การเข้าใจความหมายของกลุ่มคำ นักเรียนจะเข้าใจความหมายของประโยคได้ก็ต่อเมื่อนักเรียนรู้จักอ่านเป็นกลุ่มคำ การอ่านทีละคำทำให้ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน

3. การเข้าใจประโยค นอกจากนักเรียนจะต้องเข้าใจความหมายเป็นรายคำ และเป็นกลุ่มคำแล้ว นักเรียนจะต้องมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างคำ และความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคำในประโยคด้วยนักเรียนที่ไม่สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างคำ และระหว่างกลุ่มคำในประโยคจะไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน

4. ความเข้าใจอนุเจต นักเรียนจะเข้าใจอนุเจตได้ก็ต่อเมื่อ นักเรียนมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างประโยคในอนุเจต การเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยคค่อนข้างยาก แต่ถ้านักเรียนขาดความสามารถทางด้านนี้แล้วนักเรียนจะไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน

5. ความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างอนุเจต นักเรียนจะสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องที่ยาวขึ้นได้ก็ต่อเมื่อนักเรียนสามารถจัดลำดับความคิดของเรื่องที่อ่านได้และจะต้องมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างอนุเจตด้วย

ระดับความเข้าใจในการอ่าน

การอ่านเพื่อทำความเข้าใจนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายระดับ เพราะการอ่านเป็น

กระบวนการที่ซับซ้อน จึงได้มีการแบ่งที่แตกต่างกันดังนี้

สมิท (Smith. 1963 : 262) ได้จัดระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ 3 ระดับ อย่างกว้าง ๆ คือ

1. ระดับความเข้าใจความหมายตามตัวอักษร (Literal comprehension) ซึ่งเป็นระดับความเข้าใจขั้นพื้นฐานคือการทำหน้าที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้โดยตรง เป็นการแปลความตามตัวอักษรที่ปรากฏ

2. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ (Interpretation) คือการทำหน้าที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านได้ลึกซึ้งกว่าระดับแรก เป็นการตีความสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้กล่าวไว้ อย่างชัดเจนหรือไม่ได้กล่าวไว้โดยตรงแต่เป็นความหมายแฝงที่ซ่อนอยู่ในข้อความ

3. ระดับความเข้าใจในระดับวิจารณ์ (Critical reading) คือการอ่านที่ต้องอาศัยความเข้าใจในสองระดับแรกเป็นพื้นฐานก่อน เนื่องจากเป็นการอ่าน ที่ผู้อ่านต้องใช้ความคิดเพื่อวิเคราะห์ ตัดสินและประเมินสิ่งที่อ่าน

ส่วนเบอร์มิสเตอร์ (Burmeister. 1974: 147 - 148) ได้แบ่งระดับความเข้าใจโดยอาศัยพื้นฐานจาก Norris Sander ซึ่งดัดแปลงมาจาก Bloom's Taxonomy ออกเป็น 7 ระดับคือ

1. ระดับความจำ (Memory) คือการทำหน้าที่ผู้อ่านสามารถจำสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้ ซึ่งจะเป็นการจำในเรื่องที่เกี่ยวกับข้อเท็จจริง วันที่ คำจำกัดความ ความสำคัญที่ผู้เขียนแบ่งไว้ คำสั่งหรือลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน

2. ระดับแปลความหมาย (Translation) คือการนำเอาข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านไปแปลเป็นรูปอื่น เช่น การแปลภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่ง การถอดข้อความจากคำจำกัดความหรือข้อความการนำใจความที่ได้แปลเป็นรูปแผนที่ แผนภูมิ เป็นต้น

3. ระดับการตีความ (Interpretation) คือ การอ่านที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้เขียนไว้ เช่น เมื่อได้เหตุมาแล้วสามารถหาผลได้ สามารถทำนายเหตุการณ์ต่อไปได้ จบใจความของเรื่องได้หรือสรุปความจากสิ่งที่กล่าวโดยทั่ว ๆ ไปและสามารถมองเห็นเป็นภาพพจน์

ในสิ่งที่อ่าน

4. ระดับประยุกต์ (Application) เป็นความสามารถระดับสูงในการอ่านซึ่งเกี่ยวข้องกับความสามารถในการเข้าใจหลักการและนำไปประยุกต์ใช้ให้เป็นผลสำเร็จได้

5. ระดับการวิเคราะห์ (Analysis) คือความสามารถในการอ่าน แยกแยะส่วนประกอบย่อย ๆ ที่ประกอบกันเข้าเป็นส่วนใหญ่ได้ ได้แก่ การวิเคราะห์ การโฆษณาชวนเชื่อ แยกแยะบทประพันธ์ ตรวจสอบการให้เหตุผลผิด ๆ และความเห็นในสิ่งที่อ่านได้

6. ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) คือการที่สามารถนำความคิดจากที่ต่าง ๆ ในสิ่งที่อ่านมารวบรวมเรียบเรียงเข้าด้วยกันใหม่ได้

7. ระดับการประเมินผล (Evaluation) คือความสามารถในการวางเกณฑ์ และตัดสินจากมาตรฐานที่วางไว้

เมื่อพิจารณาการแบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านแล้ว จะเห็นได้ว่าการแบ่งของแต่ละคนนั้นแตกต่างกันซึ่งขึ้นอยู่กับความละเอียดในการแบ่งแต่ละระดับ สำหรับครูผู้สอนนั้นการแบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านมีความสำคัญมาก เพราะในการปฏิบัติ เราสามารถนำมาเป็นแนวในการกำหนดจุดประสงค์ของการสอนและสอบได้ และการที่จะตีความของคำว่า "ความเข้าใจ" อยู่ในระดับไหนนั้นอาจจะกำหนดได้ตามความเหมาะสมของผู้เรียนในด้านอายุ ระดับชั้น และความสามารถในการอ่าน เป็นต้น

องค์ประกอบสำคัญในการอ่าน

มิลเลอร์ (Miller. 1972 : 10) ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนอ่าน ได้กล่าวถึงสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดกระบวนการอ่านอย่างมีระบบว่ามีองค์ประกอบหลายประการคือ

1. การกวาดสายตา (Eye span) การอ่านหนังสือหนึ่งประสาธตานั้นว่าสำคัญที่สุดที่จะรับภาพสู่สมอง ความเร็วในการอ่านสิ่งพิมพ์บทหนึ่ง ๆ จะขึ้นอยู่กับภาวะ ที่ตาของเราเคลื่อนไปตามตัวอักษรที่เรียงลำดับกันอยู่ที่ละบรรทัดให้ต่อเนื่องกันเป็นตอนและเป็นบทานที่สุด เมื่อใดก็ตามที่เราหยุดสายตาของเราไว้ย่อน้ำาโดยย่อน้ำาหนึ่ง จุดใดจุดหนึ่งนานเกินไปจะทำให้ความเร็วใน

การอ่านลดลง

2. ความคิด (Thinking process) อัตราการรับรู้แต่ละคนมีกระบวนการที่ก่อให้เกิดความคิดต่างกัน คนที่ประสาทสมองปกติเมื่อสายตาจับอยู่ที่ตัวอักษรในย่อหน้าใด สมองจะเป็นศูนย์กลางรับภาพที่ปรากฏสู่สายตานั้น แล้วแปลความหมายออกมาทันที ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอัตราความเร็วของสมองในการแปลภาพออกมาเป็นความหมาย

3. การเคลื่อนไหวความเร็วของสายตา (Eye movement) เป็นองค์ประกอบทางด้านสรีระเบื้องต้น การฝึกความเร็วในการอ่านผู้ฝึก สามารถเพิ่มความเร็วในการอ่านโดยพยายามเพิ่มความเร็วในการกลอกสายตาให้เคลื่อนจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งที่ต้องการด้วยความเร็ว

องค์ประกอบที่กล่าวมาแล้วล้วนมีผลต่อการฝึกการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ และรวมถึงการสร้างเจตคติที่ดีต่อการอ่านโดยที่องค์ประกอบทั้ง 3 อย่างนี้ต้องประสมประสานกันเป็นอย่างดีจึงจะได้รับผลสำเร็จในการอ่านอย่างแท้จริง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน

ประเทิน มหาชนธ์ (2523 : 47) กล่าวถึงทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ เปียเจท์ (Piaget) ว่า เด็กมีพัฒนาการทางสติปัญญาเป็น 4 ขั้นดังนี้

ระยะ sensorimotor period (ตั้งแต่เกิดถึง 2 ขวบ) ระยะนี้เป็นระยะที่เด็กจดจำสิ่งของต่างๆ โดยจับต้อง

ระยะ preoperational thought period (ตั้งแต่ 2 - 4 ขวบ) ระยะนี้เป็นระยะที่การจำแนกขึ้นอยู่กับด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียวและระยะ intuitive phase (ตั้งแต่ 4 - 7 ขวบ) เป็นระยะที่ความคิดเป็นไปโดยการหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ

ระยะ concrete operation period (ตั้งแต่ 7 - 11 ขวบ) ระยะนี้เป็นระยะที่การคิดอย่างมีเหตุผลเกิดขึ้น

ระยะ formal operation period (ตั้งแต่ 11 - 15 ขวบ) ระยะนี้เป็นระยะที่ การคิดอย่างนามธรรมและการสร้างความคิดรวบยอดเกิดขึ้นอย่างมั่นคง

จากทฤษฎีของเปียเจต์ เกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก สามารถนำมาเป็น หลักในการสอนอ่านได้เป็นอย่างดี โดยในระยะแรก ๆ ของพัฒนาการ เด็กจะคิดได้โดยอาศัย รูปธรรมเป็นสำคัญ ดังนั้น ในระยะแรก ๆ ของการสอนอ่านจึงจำเป็นต้องใช้รูปธรรมเป็นอันมาก เช่น ในการทำความเข้าใจความหมายของคำ เป็นต้น ต่อมาเมื่อเด็กพัฒนาขึ้น การสอนอ่านจึง เป็นไปบนลักษณะของนามธรรม การทำความเข้าใจความหมายของคำ ใช้วิธีอธิบายให้เด็ก เข้าใจและให้เด็กคิดด้วยตนเอง เมื่อเด็กรู้วิธีทำความเข้าใจความหมายของคำในการอ่านแล้ว ครูจึงสอนให้เด็กอ่านอย่างอนุমানและการอ่านเพื่อประเมินค่าไป ดังนั้นในการสอนอ่านโดยอาศัย หลักพัฒนาการทางสติปัญญาของเปียเจต์ อาจจำแนกลำดับการสอนได้เป็น 3 ขั้น คือ การอ่าน เพื่อเข้าใจความหมายของคำโดยวิธีรูปธรรมและนามธรรม การอ่านอย่างอนุমান และการอ่าน เพื่อประเมิน

กิลฟอร์ด (Guilford. 1966 : 125) ได้กล่าวถึงเรื่องการอ่านที่เกี่ยวข้องกับ เรื่องความรู้และระดับสติปัญญาว่าปัญญานั้นประกอบด้วยระบบปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วยลักษณะ ต่าง ๆ ได้แก่ปฏิบัติการด้านความรู้ความจำ ความคิดอย่างจำแนก คิดอย่างรวม และการประเมิน กิลฟอร์ด ได้ให้คำแนะนำว่า เนื้อหาที่เกี่ยวกับความรู้ที่ดี ความจำที่ดี ความคิดที่ดี จะต้อง ประกอบกันเป็นหน่วยหรือเป็นระบบที่เข้ากันกลมกลืน แนวคิดดังกล่าวของกิลฟอร์ดสามารถนำมาใช้ เป็นหลักในการสอนอ่านได้ เช่น การสอนอ่านเป็นคำ การสอนอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ การ สอนอ่านอย่างอนุমান เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีนักศึกษามากมายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนอ่านและได้เขียนเป็นทฤษฎี ไว้ดังนี้

ดอว์สัน (Dowson. 1959 : 7) กล่าวถึงการสอนอ่านว่ามีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เราให้นักเรียนสนใจทั้งเพื่อความบันเทิงและเพื่อเสริมสร้างปัญญา
2. เพื่อสร้างความพร้อมในการอ่านแต่ละระดับ

3. เพื่อให้มีประสบการณ์ในการอ่านมากขึ้น
4. เพื่อให้มีนิสัยที่ดีทั้งการอ่านและการฟัง
5. ให้สามารถเลือกหนังสือ และอุปกรณ์การเรียน ที่เหมาะสมตรงกับจุดมุ่งหมายในการเรียนได้

แฮร์ริส (Harris. 1983 : 487) มีความเห็นว่า วิธีที่จะส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน ควรจะชักจูงและแนะนำให้อ่านด้วยวิธีที่เหมาะสม คือ ชั้นแรกควรให้นักเรียนอ่านหนังสือที่ง่าย สั้นและตรงกับความสนใจ เมื่อนักเรียนเกิดทัศนคติต่อการอ่านแล้วนักเรียนจะหาหนังสือต่าง ๆ มาอ่านเอง

โฮล์ม (Holm. 1962 : 64) ได้สรุปทฤษฎีที่นำมาอธิบายการอ่านว่า การอ่านต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญที่สุดกับความสามารถในการอ่าน มีองค์ประกอบย่อย ดังนี้คือ

ความสามารถในการฟัง

ความเข้าใจความหมายของคำที่มีอยู่ในเนื้อหาของเรื่อง

ความเข้าใจความหมายของคำที่เห็นโดยตา

การเข้าใจความหมายของศัพท์แต่ละตัว

การเข้าใจความหมายของคำอุปมาอุปไมย

องค์ประกอบที่ 2 ความสามารถในการใช้เหตุผล

องค์ประกอบที่ 3 ความสามารถในการรับรู้

องค์ประกอบของการอ่านทั้ง 3 นี้ จะมีเส้นเกี่ยวโยงกันมากมาย ถ้าบุคคลใดเรียกย่ายได้คล่องแคล่ว บุคคลผู้นั้นจะมีความสามารถในการอ่านสูง ซึ่งเป็นผลมาจากการสร้างความคิดรวบยอดได้มาก

การสอนทักษะการอ่าน

สมถวิล วิเศษสมบัติ (2525 : 73 - 74) กล่าวถึงการสอนทักษะการอ่าน สรุปได้ว่า ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะ เป็นทักษะที่นักเรียนใช้แสวงหา สรรพวิทยาการต่าง ๆ เพื่อความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจ ผู้มีนิสัยรักการอ่าน มีอัตราเร็ว ในการอ่านสูง ย่อมแสวงหาความรู้และการศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำ ความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการพูดและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพในต่างประเทศปัจจุบัน นี้ได้มีการส่งเสริมทักษะการอ่านเป็นอย่างมาก ทั้งในระดับประถมและมัธยมศึกษา เพราะถือว่า หากนักเรียนมีพื้นฐานทักษะการอ่านดีแล้ว ย่อมสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือ ในการศึกษาหา ความรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี

การสอนอ่านครูควรพึงเล็งในเรื่องต่อไปนี้

ก. ความเข้าใจ คือ ความสามารถที่จะเข้าใจในลายลักษณ์อักษรหรือข้อความที่อ่าน อย่างครบถ้วน คืออ่านรู้เรื่องนั่นเอง การอ่านนั้นความเข้าใจเป็นสิ่งสำคัญเป็นอันดับหนึ่งจึงไม่ควร อ่านเร็วจนเกินไปจนไม่รู้เรื่อง คนเราจะอ่านหนังสือได้เข้าใจเพียงใดนั้นย่อมแล้วแต่ประสบการณ์ และการศึกษาที่ได้รับมา เมื่อได้เห็นได้อ่านและได้ฟังมากขึ้นย่อมจะ เข้าใจลึกดีขึ้นและมีผลให้อ่าน หนังสือเข้าใจได้รวดเร็วและลึกซึ้งยิ่งขึ้นด้วย

ข. ความเร็ว ความเร็วในการอ่านมีความสำคัญรองลงมาจากความเข้าใจ ผู้อ่านที่ อ่านเร็วและอ่านมาก ย่อมได้เปรียบทั้งในเรื่องการเรียน การทำงาน นักเรียนจะอ่านได้เร็วขึ้น ถ้าครูได้ให้เห็นถึงประโยชน์ของความเร็ว แนะนำวิธีอ่านที่ถูกต้องให้ และให้ฝึกหัดโดยมีครูควบคุม บ้าง หรือฝึกหัดด้วยตัวเองตามลำพังบ้าง

ค. วิเคราะห์ วิจารณ์ ในการอ่านนี้ อันที่จริง เป็นส่วนหนึ่งในความเข้าใจเรื่อง วิเคราะห์ วิจารณ์ เป็นเรื่องสำคัญ เพราะในปัจจุบันนี้การโฆษณาอยู่รอบตัว ถ้าผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจ ให้ลึกซึ้งถึงความหมายหรือความมุ่งหมายของผู้เขียนแล้ว ย่อมจะตกเป็นเหยื่อของการโฆษณา เหล่านั้นได้ง่าย นอกจากนี้การอ่านอย่างมีวิเคราะห์ วิจารณ์จะช่วยให้ผู้อ่านได้ประโยชน์อย่างแท้จริง มิใช่เพียงแต่รับทราบคำบอกเล่าของผู้เขียนที่ตรงตามตัวอักษรเท่านั้น ผู้อ่านจะนำเอาความคิด

ของผู้เขียนมาประสมกับความคิดของตนเอง ทำให้เกิดความคิดใหม่แล้วนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

ประเทิน มหาจันทร์ (2523 : 200 - 201) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความเข้าใจพร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการสอนสรุปได้ดังนี้ การอ่านคือ การทำความเข้าใจ ถ้าผู้อ่านปราศจากความเข้าใจในเรื่องที่อ่านตรงความหมายของตัวอักษรนั้นถือว่าไม่ใช่การอ่านที่แท้จริง ความเข้าใจในการอ่านโดยทั่วไปถือว่าการอ่านคือการสะกดคำที่เป็นตัวอักษรออกมาเป็นคำพูด ความเข้าใจเช่นนี้จัดว่ายังไม่เป็นการถูกต้องตามนัยของการอ่านในโรงเรียน จุดประสงค์หลักของการสอนอ่านก็คือ ให้อ่านสามารถทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ถูกต้องตรงกับจุดประสงค์หลักของการสอนอ่านคือผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ถูกต้องตรงกับจุดประสงค์ของผู้เขียน การอ่านเพื่อความเข้าใจจัดเป็นด้านหนึ่งของทักษะทางภาษา ซึ่งประกอบด้วยการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การสอนอ่านให้ได้นั้น ครูจำเป็นต้องหาวิธีสอน วิธีฝึกหัด และหาวิธีสร้างทักษะความเข้าใจให้แก่ นักเรียนซึ่งอาจจะทำได้หลายวิธี เช่น การตั้งคำถาม การใช้หนังสือแบบฝึกหัด การใช้หนังสือคู่มือ การใช้วัสดุประกอบการสอนอย่างอื่น เป็นต้น การตั้งคำถามของครู ช่วยสร้างทักษะในการทำความเข้าใจในการอ่าน ให้แก่เด็กได้เป็นอย่างดีคำถามของครู นอกจากจะช่วยให้เด็กสามารถนำเอาประสบการณ์เดิมมาใช้ในการทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้เป็นอย่างดีแล้ว ยังช่วยให้เด็กเข้าใจความสัมพันธ์ ของแนวความคิดและการปรับความมุ่งหมายของการอ่านให้เหมาะสมกับความต้องการในการอ่านด้วย

อุทัย ภิรมย์รัตน์ (2531 : 17 - 18) ได้ให้แนวการฝึกการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

1. ให้รู้จักกำหนดเป้าหมายในการอ่าน ก่อนที่จะอ่านไว้อย่างกว้างๆว่าต้องการทราบ

อะไร

2. พยายามทำความเข้าใจรูปแบบของภาษาจากข้อความที่อ่าน เช่น พิจารณาโครงสร้างประโยค และค้นหาความหมายของคำศัพท์จะช่วยให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น

3. ทำความเข้าใจโดยอาศัยเชิงแนะจากข้อความ ได้แก่ การสังเกตข้อความต่อเนื่อง

ก่อน - หลังคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน (Synonym) และการสรุปความ (Summary)

ชั้น

4. สอนให้นักเรียนรู้จักคาดการณ์ล่วงหน้าในเวลาอ่าน เพราะจะทำให้เข้าใจเรื่องได้ดี

5. ทดสอบยืนยันว่าสิ่งที่คาดการณ์ไว้ถูกต้องหรือไม่เพียงใดอาจตรวจจากพจนานุกรมหรือจากคำเฉลยก็ได้

6. หลอมความคิดเข้าเป็นความเข้าใจ คือ การรวบรวมความจำจากที่อ่านและหลอมความคิดเข้าเป็นความเข้าใจทั้งหมด

คอว์สัน (Dowson. 1959 : 177) ได้วางแผนการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

1. สอนให้นักเรียนเข้าใจคำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความนั้น

2. ฝึกให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้โดยการตั้งคำถามให้นักเรียนคิดถึงเรื่องที่อ่านไปแล้วทั้งหมด เช่น เรื่องนี้เกี่ยวกับอะไร เป็นต้น

3. ฝึกให้อ่านเพื่อคาดการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป หรือแก้ปัญหาโดยการเล่าเรื่องทั้งท้ายให้นักเรียนทายต่อไปว่าจะเป็นอย่างไร

4. ฝึกอ่านให้มีจินตนาการเพิ่มขึ้น โดยให้ดูภาพหรือสิ่งอื่นที่ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า

5. ฝึกให้อ่านโดยกำหนดว่าต้องให้รู้อะไรบ้าง

6. ฝึกให้อ่านเพื่อให้ทราบการจัดระเบียบหรือแนวการจัดลำดับความของเนื้อหา

7. ฝึกให้อ่านเพื่อสังเกตรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกันโดยกำหนดให้อ่านและวิจารณ์สิ่งที่อ่าน

ศิริพร ลิ้มตระกูล (2527 : 22) กล่าวว่า การอ่านประกอบด้วยลักษณะต่อไปนี้

1. การเคลื่อนไหวสายตา

2. รู้ความแตกต่างของภาพจากคำสู่คำ กลุ่มคำไปสู่กลุ่มคำ

3. การนำสิ่งเหล่านั้นมารวมกัน คือ คำ เสียง และความหมาย

4. การตีความ

แฮร์ริส (Harris. 1983 : 252 - 255) กล่าวถึงการฝึกให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านดังนี้

1. ให้ผู้อ่านรู้จักโยงความรู้ใหม่ไปสู่ความรู้เดิมที่มีอยู่

2. ให้ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านว่าต้องการทราบอะไร
3. ปลอ่ยให้นักเรียนมีเวลาอ่านเป็นของตนเองนาน ๆ านแต่ละครั้ง
4. เปิดให้มีการอภิปรายร่วมกันหลังการอ่านทุกครั้ง
5. ให้ทำกิจกรรมเพิ่มเติมหลังการอ่าน เช่น การเล่นเกมบทบาทสมมุติ

จะเห็นว่าการสอนอ่านที่ดีนั้นครูผู้สอนควรจะได้ฝึกฝนให้นักเรียนได้รู้จักจับใจความสำคัญที่ได้อ่าน ให้อ่านได้รวดเร็วด้วยการใช้สายตาที่แม่นยำ ให้รู้จักวิเคราะห์ และวิจารณ์เรื่องที่อ่านได้จับตันทักเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีขั้นตอน ถ้านักเรียนอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพดังที่กล่าวมานี้ เขาก็จะสามารถนำความรู้จากการอ่านไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพูด และการเขียนได้ในโอกาสต่อไป

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามคู่มือครู

ลักษณะของคู่มือครู

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2526 : 1) ได้ให้ความหมายของคำว่า คู่มือครูว่าหมายถึง เอกสารสำหรับช่วยครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียนอย่างลึกซึ้ง และชัดเจน ตลอดจนให้ทราบถึงแนววิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพด้วย สำหรับคู่มือครูของไทยนั้นผู้จัดทำขึ้นคือ ผู้ทำหนังสือแบบเรียนซึ่งได้แก่กรมวิชาการ

นพคุณ คุณาชีวะ (2524 : 87) ได้สรุปลักษณะของคู่มือครูวิชาภาษาไทย ของกรมวิชาการว่าประกอบด้วยส่วนต่อไปนี้

1. คำแนะนำการใช้หลักสูตรและแบบเรียน
2. คำแนะนำการใช้คู่มือการสอนเฉพาะบท ซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้
  - 2.1 จุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการสอน
  - 2.2 ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่สอน
  - 2.3 ข้อเสนอแนะในการสอน
  - 2.4 ความรู้ประกอบ

2.5 หนังสืออ่านประกอบ

นอกจากนี้ สุจริต เพียรชอบ (2523 : 58 - 63) ได้อธิบายรายละเอียดของคู่มือครู วิชาภาษาไทย ของกรมวิชาการไว้ว่า ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

1. คำแนะนำในการใช้หลักสูตรและหนังสือแบบเรียน
2. จุดประสงค์ในการใช้คู่มือครู เรียบเรียงขึ้นเพื่อให้ครูใช้หนังสือในการเรียนการสอน ได้โดยสะดวก โดยชี้แจงและคลี่คลายความหมายทุกตอนที่เนื้อหาซับซ้อนเกินไปให้เข้าใจแจ่มชัด
3. เนื้อหาสาระของคู่มือครู ประกอบด้วยคำนำ คำชี้แจงในการใช้คู่มือครูในแต่ละบท ซึ่งจะมีโครงสร้างเหมือนกัน คือ ประกอบด้วยจุดประสงค์ทั่วไป จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหา ประกอบการสอน ข้อเสนอแนะวิธีสอน และการจัดกิจกรรม สื่อการสอน การวัดและประเมินผล หนังสืออ่านประกอบ หนังสืออุเทศ
4. วิธีใช้คู่มือครู มีไว้สำหรับให้ครูใช้ประกอบการสอนโดยตลอดจะทำให้การสอนดำเนินไปโดยสะดวกยิ่งขึ้น

กิจกรรมการเรียนการสอนตามคู่มือครู

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ 2526 : ก-ข) ได้ชี้แจง การใช้คู่มือครูประกอบการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ครูผู้สอนควรอ่านทำความเข้าใจ ข้อสังเขปเพื่อความในคอนต้นของคู่มือครูก่อนที่จะทำความเข้าใจรายละเอียดที่กล่าวไว้ในหนังสือเรียน เพราะใจความในข้อสังเขปของคู่มือครู ไม่ได้จัดเรียงลำดับไว้ตามย่อหน้าเหมือนใจความในหนังสือเรียนบางตอน เนื้อหาใจความหนังสือเรียน มีการแยกแยะเป็นข้อ ๆ อย่างละเอียด แต่เนื้อหาความในข้อสังเขปนั้นคู่มือครูอาจจะรวมข้อย่อย ๆ
- 2 - 3 ข้อเป็นข้อสังเขปเดียว ครูจึงควรอ่านข้อสังเขปให้ตลอดเสียก่อน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นสำคัญ
2. คู่มือครูแต่ละบทก็มีคำชี้แจงถึง เนื้อหาสำคัญของบทเรียนแต่ละบทเรียนในหนังสือเรียน อาจมีตัวอย่างเพิ่มเติมจากที่มีไว้แล้วในหนังสือเรียนนั้น บางบทเห็นว่าเนื้อหาใจความชัดเจนอยู่แล้ว ก็ไม่มีตัวอย่างเพิ่มเติมมาอีก ตามปกติคู่มือครูจะมีข้อเสนอแนะกิจกรรมการเรียนการสอนประจำบท

แต่ข้อเสนอแนะ ไม่ใช่ว่าข้อกำหนดให้ครูกระทำแน่นอนเลยทีเดียว ดังนั้นเมื่อครูอ่านข้อเสนอแนะแล้ว ถ้าครูคิดวิธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของตนเอง หรือปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับสภาพในโรงเรียนหรือท้องถิ่นก็เป็นการสมควรอย่างยิ่ง

3. คู่มือครูบางบท มีความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากหนังสือเรียน ทั้งนี้ก็เพราะมุ่งหวังที่จะให้เป็นแนวทางให้ครูใช้เป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับสภาพนักเรียนที่แตกต่างกัน เช่น มีประโยชน์กับโรงเรียนหรือนักเรียนบางกลุ่มหรือบางคนที่มีศักยภาพสูงที่จะได้ความรู้เพิ่มเติมจากการเรียนก็ได้ การเสริมความรู้แบบนี้ย่อมไม่ถือว่าต้องใช้ความรู้เฉพาะที่มีในหนังสือเรียน หรือที่มีอยู่ในหนังสือคู่มือครูเท่านั้น ครูอาจเสริมความรู้จากแหล่งวิทยาการใดหรือด้วยกลวิธีหรือกิจกรรมการเรียนการสอนใด ๆ ให้แก่นักเรียนที่มีศักยภาพสูงให้มีความรู้กว้างขวางขึ้นก็ได้

จะเห็นได้จากการสอนตามคู่มือครูจะสัมฤทธิ์ผลได้ ถ้าครูได้ศึกษาและทำความเข้าใจ การใช้คู่มืออย่างละเอียดถี่ถ้วน แล้วรู้จักยืดหยุ่นนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพนักเรียน โรงเรียนและท้องถิ่น ทั้งนี้ครูเองต้องอาศัยหลักการศึกษาทุกด้านมาประกอบ เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามลำดับขั้นตอนก่อนหลังด้วย

การสอน

มีผู้กล่าวถึงการสอนหลายท่านดังนี้

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2523 : 183) กล่าวว่า การวางแผนการสอนเป็นหน้าที่โดยตรงของครู การวางแผนงานล่วงหน้าย่อมก่อให้เกิดผลดี ช่วยให้เกิดความมั่นใจ มีบุคลิกภาพที่ดีสามารถควบคุมสถานการณ์ในห้องเรียนได้

สมพร มั่นตะสูตร (2526 : 52) กล่าวว่า แผนการสอนคือการเตรียมตัวล่วงหน้าของครูในการสอนภายในคาบเรียนหนึ่ง ๆ ว่านักเรียนควรจะเรียนรู้เรื่องใด มีจุดมุ่งหมายในการเรียนเฉพาะคาบอย่างไร จะสอนโดยวิธีใด มีเนื้อหารายละเอียดอย่างไร จะจัดกิจกรรมประกอบการสอนและการเรียนอย่างไร จะประเมิน และวัดผลการเรียนด้วยวิธีใด การวางแผนการสอนล่วงหน้า

นอกจากจะมีประโยชน์ ในการกำหนดทิศทางที่แน่นอนของครูแล้ว ยังมีผลต่อการเรียนการสอน โดยทั่วไปด้วย

ชาญ ธัญพิทยากุล (2527 : 34 - 35) ได้กล่าวว่าการสอนหรือการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ของครูที่แก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้แล้วนำผลการเรียนรู้นั้นไปพัฒนาตนเองให้เจริญงอกงามในแต่ละครั้งนั้น ครูต้องวางแผนการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นก่อนหลังโดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายที่วางไว้ว่า จะสอนอย่างไรจึงจะทำให้นักเรียนได้รับผลตามนั้น บทการสอนมักมีขั้นตอนการสอนที่สำคัญอยู่ 3 ขั้น คือ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน และขั้นสรุป ซึ่งสอดคล้องกับ สิริวรรณ สุวรรณภา. (2523 : 14) ได้กล่าวไว้ว่าการสอนต้องประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอนเป็นอย่างน้อย คือขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอนและขั้นสรุป กิจกรรมการเรียนการสอนในขั้นนำเข้าสู่บทเรียนเป็นกิจกรรมที่เร้าให้นักเรียนมีความสนใจบทเรียนและอยากจะเรียนต่อไป ส่วนกิจกรรมการสอนในขั้นสอนนั้นเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาตัวนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และกิจกรรมการเรียนการสอนในขั้นสรุป เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนได้เกิดมโนทัศน์เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน

ฉะนั้นจะ เห็นได้ว่าการสอนตามข้อเสนอแนะในคู่มือครูประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
2. ขั้นสอน
3. ขั้นสรุปบทเรียน

กิจกรรมขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ประสาธ อิศรปรีดา (2522 : 112) กล่าวว่า กิจกรรมในขั้นนำเข้าสู่บทเรียนมีความสำคัญมาก เพราะถือว่าเป็นการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนสอดคล้องกับ วุฒิชัย จำนวน ๔. (2525 : 32) กล่าวว่า นักเรียนจะเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เมื่อนักเรียนพร้อมที่จะเรียนหรือพร้อมที่จะตอบสนอง เมื่อนักเรียนพร้อมที่จะทำกิจกรรมและได้ทำก็ย่อมนำมาซึ่งความพอใจ

ชาญชัย ศรีไสยเพชร (2525 : 104) ได้กล่าวถึงวิธีการนำเข้าสู่บทเรียนว่ามีหลายวิธี ได้แก่

การใช้สื่อหรืออุปกรณ์การสอน การสร้างสถานการณ์ เช่น การจัดนิทรรศการบ่อยๆ การร้องเพลง การเล่าประสบการณ์ การสนทนาซักถาม การแสดงละครฉากสั้นๆ การใช้ทรัพยากรหรือสภาวะที่ง่าย ๆ การเล่านิทาน การเล่นเกม การทบทวนบทเรียนเดิม เป็นต้น นอกจากนี้ สิริวรรณ สุวรรณภา (2523 : 15) ได้สรุปรูปแบบของกิจกรรมที่จะจัดในชั้นนำเข้าสู่บทเรียนไว้ ดังนี้คือ

1. กิจกรรมการเล่านิทาน
2. กิจกรรมการสนทนา
3. กิจกรรมการใช้คำถาม
4. กิจกรรมการอ่านข้อความที่น่าสนใจ
5. กิจกรรมทนายปัญหา
6. กิจกรรมการแสดงละครสั้นๆ
7. กิจกรรมเกมและสถานการณ์จำลอง
8. กิจกรรมสาธิต

การจัดกิจกรรมเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนดังกล่าว มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนดังนี้

1. เป็นการเร้าใจให้นักเรียนสนใจบทเรียนใหม่
2. ช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมที่จะเรียน
3. เป็นการทบทวนบทเรียนเก่าให้แก่นักเรียน
4. ช่วยให้นักเรียนและครูมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
5. ช่วยให้เห็นบรรยากาศของการเรียนในห้องเรียนเป็นกันเองไม่อึดอัด
6. ช่วยให้ครูได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระยะต้น เพื่อปรับปรุงกิจกรรมในชั้นสอน
7. เป็นการเชื่อมโยงประสบการณ์ และความรู้เดิมมาให้อยู่กับประสบการณ์ใหม่ที่นักเรียนจะได้รับ

ได้รับ

กิจกรรมในชั้นสอน

สิริวรรณ สุวรรณภา. (2523 : 16) กล่าวว่ากิจกรรมชั้นสอนนั้นเป็นขั้นตอนที่ต่อจากการนำเข้าสู่บทเรียน วิธีกำหนดกิจกรรมในชั้นสอนนั้นควรเป็นกิจกรรมที่เอื้อให้นักเรียนได้ลงมือฝึกฝน

ปฏิบัติอย่างจริงจัง อาจจัดารูปของการเล่านิทาน การร้องเพลง การเล่นเกมหรืออื่น ๆ มากกว่า การบรรยาย และไม่ควรเน้นอย่างใดอย่างหนึ่งนานเกินไป เพราะจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย หรือเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาที่เรียน กิจกรรมในชั้นสอนมีจุดมุ่งหมายและรูปแบบดังนี้

จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมในชั้นสอน มีดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจบทเรียนต่อจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และทัศนคติ
3. เพื่อเป็นวิถีทางที่จะนำนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

รูปแบบของกิจกรรมในชั้นสอน มีดังนี้

1. กิจกรรมอภิปราย
2. กิจกรรมการบรรยาย
3. กิจกรรมการอ่าน
4. กิจกรรมการสังเกตและจดบันทึก
5. กิจกรรมการค้นคว้าในห้องสมุด
6. กิจกรรมการทดลอง
7. กิจกรรมการสาธิต
8. กิจกรรมการแสดงต่างๆ
9. กิจกรรมการทำรายงาน

กิจกรรมในชั้นสรุป

อติปัทย์ คลี่สุนทร. (2518 : 8) กล่าวว่า การสรุปบทเรียนเป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการเรียนการสอน การสรุปบทเรียนที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ นักเรียนสามารถรวบรวมความคิด ความเข้าใจของตนในสิ่งที่เรียนมาแล้วได้อย่างถูกต้อง

วิชัย ดิสสระ และคนอื่นๆ (2519 : 82 - 83) ให้ความหมายคำว่า การสรุปบทเรียนไว้ว่าหมายถึง การรวบรวมใจความสำคัญหรือเนื้อเรื่องที่สำคัญๆ ที่ครูต้องการจะให้นักเรียนเรียนรู้

เข้าด้วยกัน เพื่อให้นักเรียนเข้าาจับทเรียนตามลำดับขั้นตอนที่ถูกต้องและสมบูรณ์ โดยทั่ว ๆ ไป การสรุปทเรียนจะทำหลังจากที่ครูสอนจบทเรียนแล้ว นอกจากจะให้นักเรียนได้เชื่อมความรู้เก่า กับความรู้ใหม่แล้ว การสรุปทเรียนยังช่วยให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการเรียนที่ตนประสบด้วย สิ่งสำคัญในการสรุปทเรียนที่ครูจะต้องระลึกถึง คือครูจะต้องรู้ว่าทเรียนจะจบลงในลักษณะใด บทเรียนที่มีใจความสำคัญหรือแนวคิด สำคัญอย่างไร และควรจะใช้วิธีใดในการสรุปทเรียนที่น่าสนใจ

สิริวรรณ สุวรรณภา (2523 : 16) กล่าวว่ากิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นสรุปนั้น เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้หรือจดจำการกระทำที่ผ่านมาได้ดีตามหลักการเรียนรู้ของ กัทธรี ดังนั้นในการเรียนการสอนแต่ละครั้งควรมีการสรุปทเรียน โดยใช้กิจกรรมที่ถูกต้อง และเหมาะสม เพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ การสรุปทเรียนจะได้ผลเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่จัดขึ้น ซึ่ง มีรูปแบบของกิจกรรมที่ควรจัดไว้ในชั้นสรุป ดังนี้

1. การรายงานหน้าชั้นของตัวแทนกลุ่มต่างๆ
2. การทำรายงานกลุ่มหรือรายบุคคล
3. การเรียงความ
4. การใช้โสตทัศนูปกรณ์
5. การสนทนาซักถามระหว่างครูกับนักเรียน
6. การใช้คำถาม
7. การใช้เกม
8. การมอบหมายงานให้ปฏิบัติ
9. การแสดงต่าง ๆ
10. การจัดนิทรรศการ
11. การจัดป้ายนิเทศ
12. การศึกษาเอกสารนอกสถานที่

ดังนี้

การกิจกรรมขั้นสรุปบทเรียนดังกล่าว มีประโยชน์ต่อนักเรียนและครูในการเรียนการสอน

1. ประมวลเรื่องราวที่สำคัญเข้าด้วยกันได้
2. เชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนได้
3. ครูรวบรวมความสนใจของนักเรียนก่อนจะจบบทเรียนได้
4. สร้างให้มีความเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น
5. ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้กับนักเรียน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะวางแผนการสอนครั้งใดก็ตามจะต้องให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน
ก่อนหลัง ตามขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน และขั้นสรุป

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค PANORAMA

ความเป็นมาและวิวัฒนาการของเทคนิค PANORAMA

ปีเตอร์ เอดเวิร์ดส์ (Edwards. 1973 : 132 - 135) ได้กล่าวถึงการฝึกทักษะการอ่านให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาว่าควรจะได้รับการส่งเสริมเป็นอย่างยิ่ง เพราะต่อไปนักเรียนเหล่านั้น จะต้องอาศัยการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่นานเต็มเวลา ด้วยเหตุนี้ นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญในต่างประเทศหลายท่านจึง ได้คิดค้นวิธีการสอนอ่านด้วยเทคนิคในรูปแบบต่าง ๆ กัน แต่สำหรับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA นี้ ได้พัฒนามาจากเทคนิคการสอนอ่านหลายแบบ โดยจะขอกล่าวถึงแต่ละเทคนิคเริ่มจาก SQ3R ของโรบินสัน (Robinson. 1961) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

Survey	คือ	การสำรวจจุดมุ่งหมายของการเขียนนั้น
Question	คือ	การตั้งคำถามตนเองว่าสิ่งที่ต้องการรู้คืออะไร
Read	คือ	การอ่านเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้
Recite	คือ	การจดบันทึกไว้เพื่อเตือนความจำ
Review	คือ	การทบทวนเรื่องที่อ่านใหม่

สำหรับขั้นสำรวจ จะให้นักเรียนค้นหาหัวข้อย่อยสรุปท้ายเรื่องได้ และขึ้นตั้งคำถาม เป็นการเปลี่ยนหัวเรื่องให้เป็นข้อคำถาม ซึ่งทั้ง 2 ขั้นตอนดังกล่าว อาศัยหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ ประกอบ เพราะเป็นการเตรียมนักเรียนให้มีความพร้อมในการอ่านก่อน ดังเช่น ออสซูเบล (Ausubel, 1960 : 267 - 272) ได้กล่าวถึงข้อได้เปรียบของเทคนิค SQ3R ที่จะช่วยให้นักเรียนดำเนินการในขั้นการอ่าน (Read) ได้อย่างดี และเมื่อถึงในขั้นการจำ (Recite) จะต้องฝึกให้ผู้อ่านได้ตอบคำถามที่ตั้งไว้ โดยใช้คำพูดของตนเองที่กระชับรัด หรืออาจจะใช้การบันทึกย่อสั้น ๆ ก็ได้ สำหรับขั้นสุดท้ายคือ ขั้นทบทวน (Review) เป็นลักษณะเหมือนการซ้อมใหญ่เกี่ยวกับการอ่านว่าตนเองได้รับความเข้าใจมากน้อยเพียงไร

ต่อมา พอก (Pauk, 1962) ได้คิดเทคนิคการสอนอ่านซึ่งคล้ายกับเทคนิค SQ3R คือ เทคนิค OK4R ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

Overview คือ การอ่านอย่างคร่าวๆ คล้ายขั้นสำรวจของ SQ3R

Key idea คือ การหาใจความสำคัญแล้วตั้งคำถามไปด้วย คล้ายกับขั้นคำถามของ SQ3R

Read คือ การอ่านเพื่อตอบคำถาม

Recall คือ การระลึกว่าสิ่งที่อ่านไปแล้วจำได้มากน้อยเพียงไร

Reflect คือ การสะท้อนความคิด หรือขยายความคิดจากเดิม

Review คือ การทบทวนเรื่องที่อ่านใหม่

ในปี 1966 สปาเช และ เบริก (Spache and Berg, 1966) ได้ศึกษาวิธีการสอนโดยใช้เทคนิค SQ3R และ OK4R แล้วจึงได้แนวความคิดใหม่ขึ้น เป็นการสอนโดยใช้เทคนิค 5 ขั้น ที่เรียกว่า PQRSR ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

Preview คือ การฝึกให้ผู้อ่านอ่านชื่อเรื่อง (Title) หัวเรื่อง (Heading) และ หัวข้อย่อย (Sub - heading) อ่านประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของเรื่อง

Question คือ การตั้งคำถามถามตนเอง

Read คือ การลงมืออ่าน

Summarize คือ การสรุปเรื่องที่อ่านด้วยวิธีการต่าง ๆ

Test คือ การทดสอบหลังการอ่าน

ต่อมาในปี 1968 นอร์แมน (Norman. 1968) ได้คิดค้นพัฒนาเทคนิคใหม่จากเทคนิค SQ3R, OK4R และ PQRS มาเป็นเทคนิคการอ่านแบบ OARWET ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

Overview คือ การอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อสำรวจ

Ask คือ การตั้งคำถามตนเองก่อนอ่าน

Read คือ การลงมืออ่าน

Write คือ การเขียนคำตอบหลังการอ่าน

Evaluation คือ การประเมินผลด้วยตนเอง โดยการทำแบบฝึกหัด

Test คือ การทดสอบหลังการอ่าน

จากเทคนิคดังกล่าวข้างต้น ปีเตอร์ เอดเวิร์ดส์ (Edwards. 1973 : 132 - 135) ได้พัฒนาเป็นเทคนิคการสอนอีกรูปแบบหนึ่งที่มีชื่อว่า "PANORAMA" เพื่อนำมาใช้สอนอ่านกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในมหาวิทยาลัยบริติช โคลัมเบีย (British columbia)

ขั้นตอนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

เทคนิค PANORAMA เป็นเทคนิคการสอนอ่าน ซึ่ง ปีเตอร์ เอดเวิร์ดส์ (Edwards. 1973 : 132 - 135) เป็นผู้คิดค้นขึ้นโดยพัฒนามาจากเทคนิคการสอนอ่านหลาย ๆ แบบ เพื่อใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยมุ่งหวังให้นักเรียนสามารถอ่านข้อความจำนวนมาก เก็บข้อความต่าง ๆ อย่างมีระบบและนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียม (Preparation Stage)

1.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย (P = Purpose) ครูและนักเรียนช่วยกันกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านโดยตอบคำถามที่ว่า "ฉันกำลังอ่านเรื่องนี้เพื่ออะไร" อ่านเพื่อหารายละเอียด หรืออ่านเพื่อหาข้อมูลบางจุดสำหรับอ้างอิง

1.2 การปรับความเร็ว (A = Adapting rate to material) ครูแนะนำให้ นักเรียนปรับความเร็วในการอ่านโดยดูจากจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งยืดหยุ่นตามความยากง่ายของ บทความด้วย

1.3 ความจำเป็นในการตั้งคำถาม (N = Need to pose questions) ครูและ นักเรียนช่วยกันตั้งคำถาม โดยเปลี่ยนชื่อเรื่อง หัวเรื่อง หรือบางข้อความให้เป็นรูปคำถาม และ พยายามอ่านเพื่อตอบคำถามเหล่านั้น

2. ขั้นอ่าน (Intermediate Stage)

2.1 การสำรวจ (O = Overview) ครูให้นักเรียนเริ่มการอ่านโดยสังเกตลักษณะ ข้อความที่อ่าน ผู้แต่ง คุณวุฒิ ปีที่พิมพ์ หัวข้อแต่ละบท บทสรุป ฯลฯ เพื่อทราบแนวคิดของ ผู้แต่ง

2.2 การติดตาม (R = Read and Relate) นักเรียนอ่านด้วยการพยายามตอบ คำถามที่ตั้งไว้ จับความคิดหลักและเรื่องราวต่างๆ โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตนเพื่อให้ เข้าใจยิ่งขึ้น

2.3 การจดบันทึก (A = Annotate) นักเรียนบันทึกสิ่งที่น่าสนใจลงในหนังสือหรือ สมุดบันทึก ซึ่งอาจเป็นการใช้เครื่องหมายหรือข้อความก็ได้เพื่อเป็นการช่วยความจำ

3. ขั้นสรุป (Concluding Stage)

3.1 การจำ (M = Memorize) ครูเน้นให้นักเรียนทบทวนความจำจากการ บันทึก โดยแยกแยะจุดสำคัญของเรื่องให้เป็นระบบ เพื่อสะดวกในการนำมาใช้ใหม่เมื่อต้องการ

3.2 การประเมินผล (A = Assess) ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายเรื่องราวที่อ่าน เพื่อเป็นการประเมินว่านักเรียนอ่านได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในตอนต้นหรือไม่ นอกนั้นสามารถ เก็บข้อมูลที่สำคัญเพื่อแปลความ ตีความ ขยายความ และสรุปความได้หรือไม่

อนึ่งขั้นสรุปอาจไม่จำเป็นต้องใช้กับบทเรียนบางบทก็ได้

เมื่อวิเคราะห์ขั้นตอนของการสอนด้วยเทคนิค PANORAMA แล้ว จะเห็นว่า ขั้นตอนจุดมุ่งหมาย ในการอ่าน (Purpose) และขั้นการปรับอัตราความเร็วในการอ่านเพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ ตั้งไว้จะมีส่วนคล้ายกับขั้นการสำรวจ (Survey) ของเทคนิค SQ3R คล้ายกับขั้น Overview

ของเทคนิค OK4R คล้ายกับขั้น Preview ของเทคนิค PQRST และคล้ายกับขั้น Overview ของเทคนิค OARWET

ในการตั้งคำถามก่อนการอ่านจะมีลักษณะ เหมือนกับทุกเทคนิคที่กล่าวมา แต่ในขั้นการสำรวจ (Overview) ของเทคนิค PANORAMA จะนำมากล่าวในขั้นที่แตกต่างจากเทคนิคการสอนดังกล่าวคือ มีการสำรวจรายละเอียดก่อนการอ่านอีกครั้งหนึ่งหลังจากการตั้งจุดมุ่งหมาย มีการปรับอัตราความเร็วในการอ่านและการตั้งคำถาม

สำหรับขั้นการอ่านก็เหมือนกับวิธีอื่นดังกล่าวมาแล้ว แต่ในขั้นการจดบันทึกและเตือนความจำ จะคล้ายกับขั้นการเขียน (Write) ในเทคนิค OARWET ขั้น Summarize ของเทคนิค PQRST ขั้น Recall และ Review ของเทคนิค OK4R และขั้น Recite ของเทคนิค SQ3R ส่วนขั้นประเมินผลของเทคนิค PANORAMA จะคล้ายกับขั้น Evaluation และ Test ของเทคนิค PQRST จึงจะเห็นว่า วิธีการสอนโดยใช้เทคนิค PANORAMA พยายามนำจุดเด่นของเทคนิคการสอนแบบต่างๆ มาผสมผสานกัน เพื่อจะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านได้ดีขึ้น

เบทท์ (Betty. 1983 : 106 - 117) กล่าวถึงการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA ว่ามีข้อสำคัญคือ ครูสามารถจะแบ่งให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีโอกาสได้ฝึกฝนทุกคนก่อนที่นักเรียนจะอ่านด้วยตนเองตามลำพัง ครูจะเป็นผู้ฝึกขั้นตอนต่าง ๆ ทั่ว และจะเป็นผู้แนะนำรายละเอียดทุกขั้นตอนตลอดคาบเรียน จากนั้นนักเรียนจะฝึกอ่านด้วยตนเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค PANORAMA

จากการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่สอดคล้อง สนับสนุนวิธีการและขั้นตอนของการสอนอ่านด้วยเทคนิค PANORAMA พอสรุปได้ดังนี้

การกำหนดจุดมุ่งหมาย (P = Purpose)

จากงานวิจัยของ กล๊อค (Glock. 1958) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า แรงจูงใจของผู้เรียน จะได้รับการเสริมแรงมากขึ้น ถ้าเขาเหล่านั้นมีความกระจำจัดในจุดมุ่งหมายเฉพาะก่อนที่จะเริ่มต้น

การอ่านของเขา และแรงจูงใจที่กล่าวนั้นจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีความต้องการอยากรู้ อยากเห็นเป็นพิเศษ

แครชเชน (Krashen. 1983 : 132 - 133) ได้กล่าวว่า ในการอ่านนั้นผู้อ่านต้องทราบเป้าหมายในการอ่านว่าตนเองอ่านเพื่ออะไร เช่น

1. อ่านเพื่อหารายละเอียดข้อมูลหรือข่าวสาร
2. อ่านเพื่อหาใจความสำคัญ
3. อ่านเพื่อหาข้อมูลที่เฉพาะเจาะจง
4. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน

ซึ่งผู้อ่านเรื่องต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว และเลือกใช้เทคนิคในการอ่านอย่างเหมาะสมนั้น เขาจะต้องมีเป้าหมายในสิ่งที่เขาอ่านเสมอ (Goodman. 1971 : 135)

นอกจากนี้ แมคแอลดาวน์นีย์ (Mceldowney. 1982) กล่าวว่า ในการอ่านเนื้อเรื่องใดๆ ผู้อ่านควรจะทราบว่า เขาอ่านเนื้อเรื่องประเภทใด เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน จากนั้นเขาจึงจะปรับเทคนิคการอ่านให้เหมาะสม ซึ่งจุดประสงค์ของผู้เขียนโดยทั่วไปมักมีอยู่ 3 ชนิด คือ

1. แบบการพรรณนา หรือการอธิบาย ได้แก่ การอธิบาย รายละเอียด ความสวยงาม ความสัมพันธ์เชื่อมโยงสลับซับซ้อน ซึ่งงานเขียนประเภทนี้จะมีการใช้ภาษามากกว่าแบบการเล่าเรื่อง
2. แบบการเล่าเรื่อง (Narrative) จะเป็นการเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังตามลำดับ

3. แบบคำชี้แจง หรือบรรยาย (Illustration) ผู้เขียนเขียนเพื่อจะให้ความรู้หรือคำอธิบายให้ผู้อ่านทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างมีขบวนการขั้นตอนว่าจะทำอะไรก่อนหลัง

ดังจะเห็นได้ว่าในขั้นการตั้งจุดมุ่งหมายนี้ เน้นความจำเป็นในการรวบรวมความคิดเพื่อจะตอบตัวเองว่าทำไมเราต้องอ่านเรื่องดังกล่าว มีจุดประสงค์หรือมีเบื้องหลังเกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่านอย่างไร เกี่ยวข้องกับการสอบหรือไม่ อ่านเพื่อบันทึกย่อเตรียมไว้ดูก่อนสอบ หรือเตรียมไว้พูดในการสัมมนาหรือนำข้อมูลไปอ้างอิงในรายงานต่างๆ

การปรับความเร็ว (A = Adapting rate to material)

ฉวีลักษณ์ บุณยะภาณุจน์ (2524 : 1) กล่าวว่า การอ่านที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง การอ่านด้วยความเร็วและเข้าใจสิ่งที่อ่านอย่างถูกต้อง ซึ่ง สมุทฺธ เซ็นเชวานิจ (2526 : 5) กล่าวว่า คนที่จะอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพตามธรรมดาแล้วจะรู้จักปรับอัตราการอ่านได้อย่างเหมาะสมถูกต้องตามกาละ เทศะ ตรงตามจุดมุ่งหมายและแนวคิดที่วางไว้คือ จะเปลี่ยนจากความเร็วหนึ่งไปสู่อีกความเร็วหนึ่ง พร้อมทั้งจัดแนวคิดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการอ่านแต่ละครั้งด้วย ในขณะที่เดียวกันต้องพยายามเข้าใจข้อความที่อ่านให้ได้หมด ฉะนั้นการปรับอัตราการอ่านให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ตนอ่าน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้ ผู้ใดก็ตามที่อ่านในอัตราเดียวกันหมด ไม่ว่าข้อความที่อ่านจะยากหรือง่ายก็ตามถือว่าผู้นั้นยังด้อยพัฒนาอยู่

ดังนั้นการปรับความเร็วในการอ่านแต่ละเรื่อง จะต้องเตรียมยึดหยุ่นอัตราการอ่านไว้ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ อย่าอ่านเรื่องที่มีรูปแบบโครงสร้างยาก ๆ ในเวลาที่เร็วเกินไป จะไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน ควรนำหลักการอ่านแบบคร่าว ๆ การอ่านโดยใช้ความรู้เดิมประกอบ มาใช้ในการตัดสินใจได้

ความจำเป็นในการตั้งคำถาม (N = Need to pose question)

เพ็ญศรี รังสิยากุล (2528 : 124) กล่าวถึง การอ่านเพื่อเกิดความเข้าใจ ต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านก่อน แล้วปรับอัตราการอ่านให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ต่อมาควรพยายามตั้งคำถามตัวเองอยู่ตลอดเวลา ความเข้าใจในเนื้อเรื่องจะเกิดขึ้นได้ ต้องมีพื้นฐานมาจากการตั้งคำถามที่ขึ้นต้นด้วย พ หัง 5 และ H นั่นก็คือ Who, What, When, Where, Why และ How คำถามที่ขึ้นต้นด้วย 4 ตัวแรก จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่ เป็นจริงตามเนื้อเรื่อง ส่วนคำถาม Why และ How เป็นคำถามที่ช่วยให้ผู้อ่านตีความหมายข้อเท็จจริงให้กระจ่าง เพื่อจะได้ทำการสรุปหาคำตอบต่อไป

ความจำเป็นอย่างยิ่งในการตั้งคำถาม คือ การทำข้อเรื่อง หัวข้อย่อยต่าง ๆ ประโยค บอกเล่า เปลี่ยนเป็นคำถามทั้งหมด จากนั้นจึงเริ่มอ่านเรื่องจริงจัง เพื่อหาคำตอบที่ตัวตั้งคำถามไว้ในขั้นการฝึกเบื้องต้น ระยะแรกๆ อาจเริ่มใช้คำถาม Yes / No Question Or - Questions

ก็ได้ เพื่อจะได้ดำเนินเรื่องได้รวดเร็วยิ่งขึ้น นักอ่านที่ดีจะ ไม่เป็นนักอ่านที่อยู่เฉยหรืออ่านไปเรื่อย ๆ หากไม่พยายามตั้งคำถามถามตัวเองแล้ว จะทำให้ขาดความตั้งใจในการอ่านได้

การสำรวจ (O = Overview)

สนิท ตั้งทวี (2526 : 7) กล่าวว่า ผู้อ่านจะต้องสนใจข้อมูลอันเป็นความรู้ที่เกี่ยวกับการเขียน พยายามค้นหาให้พบว่า ประวัติของผู้แต่งเป็นอย่างไร สถานที่พิมพ์ จำนวนครั้งที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ มีตารางประกอบเรื่องหรือไม่ ดูหัวข้อย่อ และแผนภูมิต่าง ๆ ที่มีประกอบ ดูบทสรุป ถ้ามีข้อทดสอบก็ควรดูด้วย ตลอดจนถึงดัชนีของเรื่อง ข้อมูลเหล่านี้ล้วนเป็นภูมิหลังของหนังสือ ที่มี ส่วนช่วยรองรับให้ผู้อ่านมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

วอลเตอร์ (Walter. 1962 : 6) สรุปว่า การสำรวจอย่างคร่าว ๆ ในแต่ละเรื่อง ที่อ่านนั้นควรอ่านคำนำและบทสรุปด้วย เพื่อพิจารณาว่าอะไรคือหัวใจสำคัญของเนื้อหาที่อ่าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โรบินสัน (Robinson. 1961) ที่ว่า การสำรวจนั้นอาจดูได้ที่สารบัญ คำนำ หรือ ชื่อผู้แต่ง ตลอดจนสำรวจแนวคิดที่ผู้เขียนตั้งจุดมุ่งหมายในการเขียนไว้

การติดตามสิ่งที่อ่าน (R = Read and relate)

ลี (Lee. 1978 : 60) กล่าวว่า เมื่อผู้อ่านทราบจุดประสงค์ของเรื่องที่จะอ่านแล้ว ผู้อ่านควรอ่านประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของทุก ๆ ย่อหน้า เพราะใจความสำคัญมักจะอยู่บรรทัดแรก หรือบรรทัดสุดท้าย ถ้าย่อหน้าสุดท้ายมีลักษณะ เป็นการสรุปความก็ควรอ่านทุกประโยคอย่างระมัดระวัง และแครชเชน (Krashen. 1983 : 135) กล่าวว่า การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่อง หรือ เค้าโครงที่มีความหมายของเรื่องผู้อ่านไม่จำเป็นต้องอ่านรายละเอียดทุกบรรทัด หรือทุกหน้า

แต่ คลาก และซิลเบอร์สไตน์ (Clarke and Silberstein. 1979 : 55) กล่าวว่า ถ้าผู้อ่านมีจุดประสงค์ที่จะมุ่งหาคำตอบเฉพาะเจาะจง เช่น ต้องการทราบปี พ.ศ. วันที่ หมายเลข โทรศัพท์ หาคำศัพท์จากพจนานุกรม หาวัน - เวลาจากตารางเวลากราฟ ปฏิทิน หาสถานที่ จากแผนที่ ผู้อ่านอาจใช้กระดาษสีขาวแผ่นเล็กๆ หรือนิ้วมือของผู้อ่านชี้เพื่อหาหัวข้อย่อ ชื่อเรื่อง ตัวพิมพ์ ตัวใหญ่ ตัวเอน ตามที่ผู้อ่านต้องการ

ดังนั้น ถ้าผู้อ่านตั้งจุดประสงค์ในการอ่าน ปรับอัตราความเร็วในการอ่านตามจุดประสงค์นั้น

พยายามตั้งคำถามเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ไม่รู้ในแต่ละเรื่อง เพื่อช่วยในการหาข้อมูลต่อไป จากนั้นก็สำรวจอย่างคร่าว ๆ เพื่อที่จะดำเนินการอ่านและคิดหาคำตอบตามที่ตั้งคำถามไว้แล้ว ผู้อ่านเรื่องได้เข้าใจ โดยตลอดก็สามารถตอบคำถามต่าง ๆ ได้ถูกต้องและชัดเจน สามารถศึกษาใจความสำคัญ แปลความ และขยายความได้โดยนำเรื่องที่อ่านมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตนได้

การจดบันทึก (A = Annotate)

เมื่อผู้อ่านมีความเชี่ยวชาญในการอ่านดังกล่าวแล้วหากไม่มีการจดบันทึก อาจจะได้ข้อมูลที่ผิดพลาดหรือตกหล่นได้ ดังนั้น เบทตี้ (Betty. 1983 : 111 - 112) จึงเสนอให้มีการเขียนเค้าโครงเรื่องหลังการอ่าน โดยครูจะเป็นผู้ช่วยเหลือแนะนำ เพื่อช่วยให้เห็นความสัมพันธ์อย่างเด่นชัดระหว่างใจความสำคัญและรายละเอียดปลีกย่อย

เบอร์มิสเตอร์ (Burmeister. 1974 : 314) กล่าวว่า ถ้าผู้อ่านอ่านพบคำตอบจากเรื่องที่อ่านแล้ว ควรจดข้อความที่สำคัญไว้ เพื่อเตือนความจำของตนเอง การจดบันทึกนี้จะดำเนินไปพร้อมกับการอ่านได้ เพื่อความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น อาจจะใช้ในรูปแบบการขีดเส้นใต้ข้อความสำคัญ หรือรายละเอียดปลีกย่อยด้วยหมึกสีต่าง ๆ กัน ดังที่ เอดเวิร์ดส์ (Edwards. 1973 : 132 - 135) กล่าวไว้ เช่น กำหนดให้สีแดงแทนข้อความสำคัญ สีน้ำเงินแทนวันที่ ตัวเลข สีเหลืองใช้แทนข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่กำลังค้นหาอยู่ หรืออาจทำเครื่องหมายต่าง ๆ ลงในเรื่องที่อ่านนั้นเลย ถ้าไม่ต้องการเขียนข้อความใด ๆ ลงในเรื่องนั้นๆ ก็ควรมีสมาคมจดบันทึกไว้ เพื่อจดบันทึกพร้อมทำเครื่องหมายต่าง ๆ เช่น วงกลม ดอกจันทร์ กากบาท หรือเครื่องหมายหน้าข้อความที่แสดงว่าเป็นใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

การใช้ความจำ (M = Memorize)

มิลเลอร์ (Miller. 1972 : 332) กล่าวว่า การทบทวนความจำ ควรทบทวนจากบันทึกย่อ จากเค้าโครงเรื่อง หรือจากบทสรุปที่ผู้อ่านบันทึกไว้หลังการอ่าน หรือสังเกตจากเครื่องหมายต่าง ๆ ที่ทำไว้ในขณะที่อ่าน ในขั้นนี้จะทบทวนความคิดสำคัญ ๆ ของเรื่อง ในขั้นการใช้ความจำนี้ วอลเตอร์ (Walter. 1962 : 6) กล่าวว่า จะเป็นการช่วยให้ความรู้อยู่ในสมอง

จึงควรทบทวนความจำโดยอาจจะดูเพียงตัวอักษรย่อต่าง ๆ แล้วค่อย ๆ นึกเรื่องตามตัวอักษรย่อนั้น ๆ จะทำให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น

ในขั้นทบทวนความจำนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับผู้อ่านที่สามารถชักลวิธีดังกล่าวช่วยเตือนความจำในรูปของการเขียนบันทึกย่อ ดังที่งานวิจัยของ นอร์มัน (Norman. 1968) พบว่าการที่จะช่วยให้ผู้อ่านเกิดความจำได้ในระยะสั้น และความจำในระยะยาว ผู้อ่านจะต้องได้รับการพัฒนาการอ่าน โดยรู้จักถอดความจากสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ และ เซอร์แมค (Cermak. 1972) มีความเห็นว่า ความจำเป็นของขั้นการทบทวนความจำของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาควรต้องได้รับการฝึกฝน

การประเมินผล (A = Assess)

เป็นขั้นสุดท้ายของการสอนอ่านด้วยเทคนิค PANORAMA ซึ่ง เบตตี (Betty. 1983 : 106 - 117) กล่าวว่า การอ่านในขั้นนี้จะทำให้ผู้อ่านทราบว่าคนได้อ่านบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ในขั้นแรกหรือไม่ ได้ข้อมูลเพียงพอในการที่จะตอบคำถามหรือไม่ ผู้อ่านทราบถึงใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านหรือไม่เข้าใจความสัมพันธ์ของเรื่อง และรู้เค้าโครงเรื่องที่ถูกต้องหรือไม่ และ เอดเวิร์ดส์ (Edwards. 1973 : 132 - 135) กล่าวว่า สำหรับในขั้นตอนการประเมินผลด้วยตนเองได้ โดยการทำแบบฝึกหัดหลังการอ่าน หรือโดยการตอบคำถามที่ครูตั้งคำถามผู้อ่านแต่ละบุคคล แล้วผู้อ่านอาจตรวจและแก้ไขข้อบกพร่องหลังการอ่านด้วยตนเองได้ เพราะจะทำให้ผู้อ่านทราบว่าตนเองอ่านเรื่องนั้น ๆ ได้เข้าใจมากน้อยเพียงไร การอภิปรายกันหลังจากการอ่านเพื่อสรุปหาใจความสำคัญของเรื่องหรือเค้าโครงเรื่องที่ถูกต้องร่วมกัน ก็จัดว่าอยู่ในขั้นการประเมินผลนี้ด้วย ซึ่ง วิลเลียมส์ (Williams. 1982 : 1 - 2) ได้สนับสนุนให้ผู้อ่านได้อภิปรายหลังการอ่านร่วมกันเพื่อตรวจสอบว่าตนเองมีความคิดเห็นหรือความเข้าใจได้ตรงกับผู้อื่นมากน้อยเพียงไร ดังนั้นขั้นตอนนี้จึงจัดว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากขั้นตอนหนึ่งซึ่งครูควรจะคำนึงถึงเป็นอย่างมาก เพราะหลังจากที่นักเรียนได้ประเมินผลด้วยตนเองแล้วครูจะต้องเป็นผู้ทดสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนแต่ละคนด้วย

อนึ่ง กัญญา มั่งคั่ง (2530) ได้นำเทคนิค PANORAMA มาใช้ในประเทศไทย โดยได้นำมาทดลองเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสนใจในการเรียนของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรม PANORAMA กับกิจกรรมตามคู่มือครู ผลการวิจัยปรากฏว่า ความเข้าใจในการอ่านและพัฒนาการความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักและวิธีฝึกความสามารถในการอ่านเร็ว

การอ่านเร็วเป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนได้และก่อให้เกิดคุณค่าแก่ผู้ฝึก ดังที่ จารุณี โชคสมัย (2525 : 26 ; อ้างอิงมาจาก Ferguson. 1973 : 29 - 34) ได้กล่าวว่าการฝึกให้นักเรียนอ่านอย่างรวดเร็วนั้นก่อให้เกิดคุณค่าดังต่อไปนี้

1. เข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น
2. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้รวดเร็ว
3. ไม่หยุดชะงักการอ่านเพราะ ไม่รู้คำศัพท์
4. ทำให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจว่าสามารถอ่านได้

องค์ประกอบที่สำคัญในการอ่านมี 2 ประการคือ อัตราเร็วในการอ่านและความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน การเพิ่มอัตราเร็วในการอ่านสามารถทำได้ โดยไม่ทำให้เสียความเข้าใจแต่อย่างใด (จวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. 2524 : 70) ดังนั้นในการฝึกการอ่านเร็วจึงเป็นที่สนใจกัน อย่างแพร่หลาย เพราะผู้อ่านที่อ่านได้เร็วกว่าคนอื่นย่อมอ่านได้น้อยความมากกว่าในเวลาเท่ากัน

หลักและวิธีฝึกความสามารถในการอ่านเร็ว

สำหรับหลักการและวิธีการฝึกความสามารถในการอ่านเร็ว ได้มีผู้เสนอแนะไว้หลายวิธีดังต่อไปนี้

ชอร์ (Shaw. 1955 : 43) ได้เสนอแนะหลักการในการปรับปรุงความสามารถในการอ่านเร็วไว้ดังนี้คือ

1. วางแผนในการอ่าน โดยกำหนดเวลาที่แน่นอน ใช้เวลาฝึกวันละ 15 นาที
2. เลือกหนังสือที่ใช้ฝึกตรงกับความสนใจของผู้ฝึก ความยากง่ายของภาษาและ เนื้อหาสาระ

ที่จะได้จากการอ่านต้องเหมาะสมกับผู้ฝึก

3. เมื่ออ่านจบต้องทดสอบความเข้าใจในเรื่องที่อ่านด้วยการตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น
4. จับเวลาในการอ่านแต่ละเรื่องว่ามีอัตราเร็วในการอ่านกี่คำต่อนาที
5. ให้ผู้ฝึกบันทึกความก้าวหน้าของตน

แฮร์ริส (Harris. 1983 : 5 - 6) ได้เสนอแบบฝึกหัดเพื่อฝึกความสามารถในการอ่านเร็วตามลำดับขั้นต่อไปนี้

- ขั้นที่ 1 ทดสอบความสามารถในการอ่านก่อนเริ่มการฝึก
- ขั้นที่ 2 เพิ่มความเร็วในการจำคำ
- ขั้นที่ 3 เพิ่มความเร็วในการเข้าใจความหมายของคำ
- ขั้นที่ 4 เพิ่มความเร็วในการเข้าใจความหมายของประโยค
- ขั้นที่ 5 ฝึกอ่านอนุเจต เพื่อให้เข้าใจใจความสำคัญของอนุเจตนั้น
- ขั้นที่ 6 ฝึกอ่านอนุเจต เพื่อให้เข้าใจความหมายทั้งหมด
- ขั้นที่ 7 ฝึกอ่านข้ามคำ หรืออ่านค้นหาใจความที่ต้องการ
- ขั้นที่ 8 ฝึกค้นหาความหมายจากพจนานุกรมให้อ่านได้อย่างรวดเร็ว

รอช และ เวินสไตน์ (จินตนา พวงจันทร์แดง. 2524 : 12 - 13 อ้างอิงมาจาก

Rauch and Weinstein. 1968 : 357 - 358) ได้เสนอวิธีการเพิ่มความเร็วในการอ่านสำหรับผู้ที่ต้องการฝึกฝนการอ่านเร็วไว้ดังนี้

1. ต้องสำนึกอยู่เสมอว่าการเพิ่มความเร็วในการอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่ง และจะต้องมีความเต็มใจที่จะฝึกฝนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย

2. พยายามอ่านเรื่องง่าย ๆ และน่าสนใจให้มาก ๆ เช่น นวนิยายที่สามารถทำให้เพลิดเพลิน จะทำให้เลิกนิสัยการอ่านทีละคำโดยอัตโนมัติ

3. ฝึกการอ่านทุกวันอย่างน้อยวันละ 30 นาที โดยอ่านข้อความนิตยสารที่น่าสนใจ อ่านข่าวและเรื่องที่น่าสนใจทันสมัย เวลาอ่านควรบังคับตัวเองให้อ่านเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ และพยายามจับใจความสำคัญและข้อเท็จจริงจากเรื่องที่อ่านให้ได้

4. สะสมประสบการณ์จากการอ่านให้มาก นักอ่านที่ดีสามารถข้ามคำและข้อความได้เพราะ รู้จักสะสมความรู้ที่มีประโยชน์จากการอ่าน ควรเป็นคนที่น่าสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันรอบ ๆ ตัว พยายามที่จะรู้จักข้อต่าง ๆ และเข้าใจแนวคิดจากข่าวสารที่อ่าน นอกจากนั้นจะต้องสนใจเกี่ยวกับภูมิหลังของ นักประพันธ์และเบื้องหลังการเขียนของเขา

5. พยายามเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับศัพท์ อย่าให้ปัญหาเรื่องศัพท์ทำให้การอ่านต้องช้าลง ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์เป็นหัวข้อสำคัญของการฝึกอ่านเร็ว การวางแผนการที่จะเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับ ศัพท์อย่างมีระบบ จะส่งผลให้ทางบวกต่อความเร็วและความเข้าใจในการอ่าน

6. ถ้าเป็นไปได้พยายามใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์ช่วยฝึกการอ่านเร็วให้มาก เช่น เครื่อง ควบคุมการอ่าน เครื่องปรับเวลาการอ่าน เครื่องวัดความเร็วในการอ่านและภาพยนตร์ฝึกการอ่าน ซึ่ง จะเป็นสิ่งกระตุ้นที่ดียิ่งในการทำให้ผู้อ่านอ่านได้เร็วขึ้นกว่าเดิม ขณะเดียวกันก็จะมีการตรวจสอบความ เข้าใจในเรื่องที่อ่านด้วย

7. พยายามจดบันทึกความก้าวหน้าในการอ่านแต่ละวัน และควรทำแผนภูมิบันทึกอัตราเร็ว ในการอ่านและคะแนนความเข้าใจในการอ่าน ในแบบฝึกหัดการอ่านเร็ว ควรจะถือความเข้าใจร้อยละ 70 จึงจะอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ สำหรับแบบฝึกหัดการอ่านเร็วมากควรถือเกณฑ์อย่างน้อย 500 คำ ต่อนาที และมีความเข้าใจในเนื้อเรื่องร้อยละ 70

8. ควรตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้อย่างชัดเจน จะต้องแน่ใจว่าจุดมุ่งหมายในการอ่าน แต่ละครั้งคืออะไร ทำจิตใจให้มุ่งมั่นที่จะปรับปรุงความเร็วในการอ่านอย่าให้มีสิ่งใดมารบกวนสมาธิ จงกำหนดเวลาในแต่ละวันให้เป็นช่วงที่ร่างกายและอารมณ์พร้อมที่จะทำแบบฝึก

9. หาแบบฝึกหัดการอ่านข้ามคำในโปรแกรมการฝึกอ่านเร็วให้มากพยายามสำรวจบทความ หรือเรื่องราวที่อ่านโดยการอ่านคำนำ และอ่านสรุปบทความนั้น ๆ อ่านประโยคแรกของอนุเจตซึ่งอาจ จะเป็นประโยคหลัก (Topic Sentence) ค้นหาที่เป็นสัญญาณ (Signal Word) หรือข้อความที่ บอกให้ทราบว่าผู้เขียนต้องการที่จะ เน้นใจความสำคัญและกฎเกณฑ์พื้นฐานหรือข้อความที่เป็นจุดเริ่มต้น ของบทสรุป

10. อ่านให้มากที่สุด เป็นกฎพื้นฐานที่จะนำไปใช้กับการฝึกอ่าน ถ้าต้องการเป็นผู้เชี่ยวชาญในการอ่านก็ต้องฝึกฝนให้บ่อยที่สุด

เดอซองท์ (Dechant. 1970 : 264) ให้ความเห็นว่าการฝึกเพื่อปรับปรุงความสามารถในการอ่านให้ดีขึ้นนั้น ควรใช้วิธีฝึกดังนี้

1. ฝึกการเคลื่อนสายตาจากซ้ายไปขวา
2. ฝึกเพื่อลดการอ่านย้อน
3. ฝึกเพื่อลดการออกเสียง
4. ฝึกอ่านเป็นวลี
5. ฝึกให้รู้จักเลือกวิธีอ่านที่เหมาะสม

เดชน์ จรุงเรืองฤทธิ์ (2514 : 19) ได้เสนอแนะหลักการอ่านและวิธีฝึกความสามารถในการอ่านเร็วไว้ดังนี้

1. พยายามขยายช่วงการจำ
2. พยายามเพิ่มความเร็วและความแม่นยำของการจำ
3. ฝึกการเคลื่อนสายตา
4. ขจัดการอ่านย้อน
5. พยายามไม่อ่านออกเสียงทุกทาง

วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่นๆ (2522 : 155 - 159) ได้เสนอวิธีการอ่านเร็วสำหรับนักเรียนนักศึกษาทุกระดับไว้ดังนี้

1. เริ่มการฝึกอ่านโดยอ่านหนังสือง่ายๆ และสนุก ประเภทนวนิยายที่สนุก เรื่องลึกลับ เรื่องสั้น เมื่อฝึกอ่านจนได้ผลดีแล้วจึงเปลี่ยนไปฝึกอ่านหนังสือประเภทวิชาการ ซึ่งทักษะที่ได้รับจากการฝึกอ่านตอนต้นจะช่วยถ่ายทอดไปสู่การอ่านหนังสือวิชาการได้

2. ฝึกอ่านอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้เวลาน้อยๆ ถ้าใช้เวลาฝึกครั้งละ 3 - 5 นาที วันละ 2 ครั้งหรือแม้แต่ครั้งเดียวก็จะช่วยให้อ่านเร็วขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในชั่วเวลาเพียง 1 สัปดาห์

3. อ่านเพื่อมุ่งหวังเพิ่มความเร็ว เพราะยิ่งอ่านได้เร็วจะยิ่งเข้าใจดี เมื่ออ่านได้เร็ว

ความตั้งใจก็จะไม่เขาเพราะสิ่งเร้า และสามารถนำเอาคำต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันและ เข้าใจความหมายได้ดี ยิ่งอ่านซ้ำเท่าไรความหมายของแต่ละคำและกลุ่มคำก็ยิ่งจะ เลื่อนลงมากก่อนที่จะนำมาสัมพันธ์กัน

4. กำหนดเวลาในการอ่านให้แน่นอน แล้วพยายามอ่านให้เร็วขึ้นอีกโดยทำเครื่องหมายไว้ตรงที่อ่านถึง วันถัดไปก็อ่านตอนต่อไปโดยจับเวลาเท่าเดิมแล้วจึงนับจำนวนคำ หรือนับจำนวนคำเพิ่มอีก 50 คำจากที่เคยอ่าน ทำเครื่องหมายไว้แล้วให้เริ่มอ่านให้ถึงตรงที่ทำเครื่องหมายไว้โดยใช้เวลาเท่าเดิม

5. อ่านเพื่อจับใจความตลอดเวลา ขณะที่พยายามอ่านให้เร็วต้องคำนึงถึงความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านด้วย โดยวิธีการต่อไปนี้

5.1 ทำนายเนื้อเรื่องที่อ่านล่วงหน้า คือ เมื่ออ่านตอนต้นแล้วให้เดาว่าผู้เขียนจะเขียนต่อไปอย่างไร

5.2 หลังจากที่ได้อ่านได้ 1-2 หน้า ควรหยุดนึกถึงเรื่องที่อ่าน

6. ศึกษาคำศัพท์ให้มากเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน แต่ถ้าพบคำใหม่ในขณะที่อ่านให้อ่านต่อไปเรื่อย ๆ เมื่ออ่านจบแล้วความที่แวดล้อมอยู่ไม่ช่วยให้รู้ความหมายของคำจึงค่อยศึกษาศัพท์นั้นภายหลัง

7. พยายามปรับปรุงการเคลื่อนไหวสายตาในเรื่องการจับตา ช่วงสายตา การย้อนกลับ และการเปลี่ยนบรรทัด

8. อย่าอ่านออกเสียง อ่านพิมพ์ หรือทำปากขมุขมิบ

9. ทำบันทึกผลความก้าวหน้า การทราบผลความก้าวหน้าจะช่วยก่อให้เกิดแรงจูงใจแก่ผู้ฝึก นอกจากนั้น สมณิก พวงกลิ่น (2524 : 16) ได้กล่าวถึงวิธีการฝึกอ่านว่า ผู้ฝึกจะต้องไม่ลืมสิ่งต่อไปนี้

1. มีความตั้งใจจริง อุทิศเวลาให้กับ การอ่าน

2. ต้องฝึกอ่านจากสิ่งพิมพ์ที่ได้จัดทำไว้เป็นมาตรฐาน มีแบบฝึกหัดประเมินผลได้

3. พยายามเพิ่มความก้าวหน้าในการอ่านให้มากขึ้น ซึ่งอาจจะใช้กราฟแสดงความเข้าใจและคะแนนที่ได้รับในการอ่านแต่ละครั้ง เป็นเครื่องตรวจสอบว่าได้ก้าวหน้าไปถึงไหนแล้ว

สรุปแล้วจะเห็นได้ว่าการอ่านเร็วนั้น ไม่ได้ทำให้ความเข้าใจในการอ่านลดลงแต่อย่างใด บางคนอาจจะมีอัตราเร็วในการอ่านเพิ่มขึ้นกว่าเดิมถึง 2 เท่า โดยที่ความเข้าใจยังคงอยู่ตลอดไป และการฝึกอ่านในห้องเรียนนั้นครูควรให้นักเรียนอ่านข้อความพร้อมกัน แล้วครูเขียนเวลาที่ผ่านไบบนกระดานเป็นนาที และวินาที โดยให้นักเรียนที่อ่านจบเงยหน้าขึ้นแล้วจดบันทึกเวลาที่ตนอ่านจบลงในกระดาษ จากนั้นทำแบบฝึกหัดท้ายข้อความเช่นนี้นักเรียนก็สามารถฝึกการอ่านเร็วด้วยตนเองได้

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการอ่านเร็ว

งานวิจัยในต่างประเทศ

ในต่างประเทศโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา มีการค้นคว้าวิจัยเรื่องการอ่านอย่างกว้างขวาง เพราะเห็นความสำคัญของทักษะด้านนี้ บอน (Harris. 1968 : 206 ;citing Bond.1957: 468)ได้ศึกษาเพื่อจะหาคำตอบว่าการปรับความเร็วในการอ่านนั้นสามารถฝึกได้ โดยฝึกอ่านเร็วกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาเพื่อเตรียมตัวให้มีความสามารถในการอ่าน สำหรับการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย ในภาคฤดูร้อนเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ก่อนทำการฝึก บอน ได้ทดสอบอัตราการอ่านเร็ว ปรากฏว่า อัตราเฉลี่ยของการอ่านเร็วที่สุดและช้าที่สุดของนักเรียนในเนื้อหาประเภทต่าง ๆ 5 ประเภท แตกต่างกันเพียง 19 คำต่อนาที หลังจากทดลองฝึกอัตราเฉลี่ยของการอ่านเร็วทุกประเภทสูงขึ้น รวมทั้งความแตกต่างระหว่างความเร็วสูงที่สุดและต่ำที่สุดเพิ่มขึ้นถึง 180 คำต่อนาที

ต่อมาในปี 1969 วิทตี (Witty. 1969 : 157) ได้ฝึกเพิ่มความเร็วในการอ่าน กับนิสิตมหาวิทยาลัยนอร์ทเวสเทิร์น จำนวน 180 คน ปรากฏว่าโดยเฉลี่ยแล้วนิสิตสามารถอ่านได้เร็วเพิ่มขึ้นและมีความเข้าใจสูงขึ้น อัตราเร็วเฉลี่ยที่นิสิตอ่านได้ก่อนเริ่มเรียนโปรแกรมการฝึกอ่านเร็วเท่ากับ 272 คำต่อนาที และหลังจากเรียนโปรแกรมการฝึกอ่านเร็วแล้ว นิสิตอ่านได้อัตราเฉลี่ย 474 คำต่อนาที

ในปีเดียวกันนั้น มาโฮนี (Mahony. 1969 : 1142 - A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบวิธีสอนเพื่อเพิ่มความเร็วในการอ่าน 3 วิธี ได้แก่ การใช้เครื่องช่วยเร่งอัตราเร็วในการอ่าน

(Accelerators) การอ่านโดยอิสระ (Free Reading) และการอ่านเร็วตามที่กำหนดไว้ในหนังสือ (Marked - Book Packing) ซึ่งต้องใช้นาฬิกาจับเวลาให้สัญญาณทุก ๆ 3 นาที ในหนังสือจะมีเครื่องหมายบอกทุก ๆ 1,050 คำในการอ่านต้องอ่านด้วยความเร็ว 350 คำต่อนาที เมื่อครบ 3 นาทีจะได้ยินสัญญาณเพื่อให้นักเรียนเปรียบเทียบตำแหน่งที่ตนอ่านกับตำแหน่งที่กำหนดไว้ในหนังสือ กลุ่มตัวอย่างต้องอ่านให้ได้เร็วตามที่กำหนดให้ การศึกษาครั้งนี้ทำกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในรัฐเมสซาชูเซต จำนวน 260 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม ส่วนกลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนที่เรียนในชั้นเรียนตามหลักสูตรปกติ การทดลองใช้เวลารวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง ผลการศึกษาสรุปได้ว่ากลุ่มทดลองทั้งสามกลุ่มอ่านได้เร็วกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในช่วงการทดลองกลุ่มที่ใช้เครื่องช่วยในการอ่านเร็วสามารถอ่านได้เร็วกว่ากลุ่มอื่น ๆ อย่างไรก็ตามการทดสอบหลังเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว 6 สัปดาห์ ปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ส่วนด้านความเข้าใจก็พบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มเช่นเดียวกัน แสดงว่าการสอนอ่านทั้งสามวิธีทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านใกล้เคียงกัน

รัต (Rudd. 1969 : 235 - 237) ได้ฝึกทักษะการอ่านแก่ครูสอนภาษาอังกฤษ ครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาและผู้บริหารจากประเทศกานา ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งหมดมีความสามารถต่างกันได้รับการฝึกด้วยวิธีการเดียวกันคือฝึกอ่านเป็นหน่วยคำ วลี ประโยค ภายในเวลาจำกัด ฝึกอ่านหนังสือที่แต่ละคนเลือกฝึกอ่านจับเวลาและตอบคำถามเกี่ยวกับความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ผลการฝึกพบว่าผู้ได้รับการฝึก สามารถเพิ่มทักษะหลายด้าน เช่น การปรับอัตราในการอ่านให้เหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ในการอ่าน การเพิ่มอัตราเร็วในการอ่านข้ามคำและอ่านจับใจความที่สำคัญได้อย่างรวดเร็ว

ปีต่อมา ฟิทแพทริก (Fitzpatrick. 1970 : 2789) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนการอ่านที่มีประสิทธิภาพสำหรับเด็กมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการอ่านข้ามคำ และการอ่านอย่างเจาะจง (Skimming and Scanning) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในชนบทระดับ 10 และ 11 จำนวน 131 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มควบคุมเรียนตามหลักสูตรปกติ โดยไม่ได้รับการช่วยเหลือทางด้านการอ่านเป็นพิเศษแต่อย่างใดทั้งสิ้น ส่วนกลุ่มทดลองฝึกอ่านโดยใช้แบบฝึกสำหรับอ่านข้ามคำโดยเฉพาะ ซึ่งมีความยาว 40 หน้า และแบบฝึกหัดเพื่อเพิ่มความเร็วในการ

อ่านอีก 42 บท แบบฝึกหัดดังกล่าวเน้นทักษะต่างๆ เช่น การเคลื่อนสายตา การอ่านข้ามคำเพื่อหาข้อเท็จจริงหรือคำตอบบางประการ การสำรวจหนังสือและหัวข้อสำคัญ การอ่านสารบัญ การใช้ดัชนี การอ่านคำถามเพื่อช่วยในการอ่าน การอ่านข้ามข้อความที่ไม่สำคัญ การอ่านโดยมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แน่นอน การจำเรื่องที่อ่าน การอ่านกราฟและตารางต่างๆ และการอ่านข้ามคำเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นต้น ผลการศึกษาสรุปได้ว่ากลุ่มทดลองสามารถอ่านได้เร็วกว่า และมีความเข้าใจในการอ่านดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แซมมูเอล และคนอื่นๆ (Samuel and Others. 1975 - 1976 : 73) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบความเร็วในการบอกความหมายศัพท์ที่นักเรียนรู้แล้วกับกลวิธีในการอ่านของผู้่านที่มีความสามารถและความชำนาญสูง และผู้อ่านที่ไม่มีความชำนาญ โดยทำการวิจัยกับนักเรียน 2 ระดับคือ นักเรียนเกรด 4 กับนักศึกษามหาวิทยาลัยปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้อ่านได้เร็วจะมีความสามารถสูงกว่าผู้อ่านได้ช้าในทักษะต่างๆ ดังต่อไปนี้คือ ความสามารถบอกความหมายคำศัพท์ที่ตนรู้แล้วได้เร็วกว่าและความสามารถจำแนกคำถูกผิดได้ดีกว่า

งานวิจัยในประเทศ

นิทัศน์ เสมอพิทักษ์ (2524 : 66) สร้างชุดการฝึกสมรรถภาพการอ่านเร็วจำนวน 6 ชุด ประกอบด้วยแบบฝึกการเคลื่อนสายตา การจำคำ การอ่านเป็นวลี การอ่านแบบเจาะจง การอ่านข้ามคำ และความเข้าใจในการอ่านแล้วนำไปหาประสิทธิภาพกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 100 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยชุดฝึกสมรรถภาพการอ่านเร็ว มีสมรรถภาพการอ่านเร็วสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สวัจน์ จันทรลอย (2527 : 336) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และสมรรถภาพการอ่านเร็วชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 75 คน กลุ่มทดลองที่ 1 ฝึกจากชุดการอ่านที่มีคำถามประกอบการอ่านก่อนการอ่าน กลุ่มทดลองที่ 2 ฝึกจากชุดการอ่านที่มีคำถามประกอบระหว่างการอ่าน และกลุ่มควบคุมฝึกจากชุดการอ่านที่มีคำถามประกอบหลังการอ่านใช้

เวลา 4 สัปดาห์ ผลการวิจัยปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแต่ในด้านสมรรถภาพการอ่านเร็วขึ้นพบว่า กลุ่มควบคุมมีสมรรถภาพการอ่านเร็วสูงกว่ากลุ่มทดลองทั้ง 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบอีกว่าสมรรถภาพการอ่านเร็วของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีพัฒนาสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

สุดดีพันธ์ หวังสุริยะ (2530 : 168) ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยบทเรียนที่มีบทสรุปก่อน บทสรุปหลัง และไม่มีบทสรุป จำนวน 120 คน กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการสอนอ่านโดยมีบทสรุปก่อนอ่านเนื้อเรื่อง กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการสอนอ่านโดยมีบทสรุปหลังเนื้อเรื่อง และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนอ่านโดยไม่มีบทสรุป ผลการวิจัยปรากฏว่าความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ความสามารถในการอ่านเร็วขึ้นพบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

สมนึก พวงกลิ่น (2530 : 184) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและสมรรถภาพการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 60 คน โดยใช้วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและสมรรถภาพการอ่านเร็วสูงกว่ากลุ่มควบคุม

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาพบว่า ความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านเร็วเป็นทักษะที่ควรได้รับการส่งเสริม และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทำให้นักเรียนมีทักษะทางการอ่านดีขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำเทคนิค PANORAMA มาใช้ในการสอนอ่านภาษาไทยกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อศึกษาว่าจะให้ผลแตกต่างจากการสอนอ่านตามคู่มือครูหรือไม่

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความสามารถในการอ่านเร็วแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีพัฒนาการด้านความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการอ่านเร็วสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองทั้งสองกลุ่ม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิชาภาษาไทย ท.203 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระแม่มาลี เขตยานนาวา กรุงเทพฯ ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 80 คน โดยการสุ่ม(Simple random sampling) มาจากนักเรียนทั้งหมด 4 ห้องเรียน จำนวน 180 คน แล้วจับสลากแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน สอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียนสอนอ่านตามคู่มือครู

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. แผนการสอนวิชาภาษาไทย ท.203 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แผนย่อยดังนี้
  - 1.1 แผนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA
  - 1.2 แผนการสอนอ่านตามคู่มือครู
2. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านเร็ว

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. แผนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA มีวิธีดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาไทย ท 203 เอกสารประกอบหลักสูตร หนังสือแบบเรียน เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

1.2 ศึกษาการสร้างแผนการสอน จากหนังสือวิธีสอนภาษาไทยของ สมถวิล วิเศษสมบัติ (2525 : 231 - 270) เพื่อสามารถสร้างแบบทดสอบที่ถูกต้องตามแนวการสอนภาษาไทย ระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น

1.3 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสอนอ่าน โดยใช้เทคนิค PANORAMA จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัย เช่น วิทยานิพนธ์ของกัญญา มั่งคั่ง ซึ่งทดลองใช้เทคนิคนี้กับการสอนอ่านภาษาอังกฤษกับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ Journal of Reading ซึ่ง ปีเตอร์ เอ็ดเวิร์ดส์ (Edwards. 1973 : 132 - 135) ได้เขียนจุดมุ่งหมาย และขั้นตอนของการใช้เทคนิคนี้ในการสอนอ่าน เพื่อเป็น แนวทางการกำหนดขั้นตอนการสอน

1.4 เลือกเนื้อหาที่นำมาใช้ในการทดลองครั้งนี้ จากหนังสือทักษะสัมพันธ์ที่ใช้เรียนในวิชาภาษาไทย ท.203 โดยปรึกษากับครูผู้สอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนพระแม่มาลี จำนวน 3 คน เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอนและเลือกได้ 4 เรื่อง คือ ตีลปิ่นเอก ความสามัคคี นิทาน ชาตก เรื่องมหากบิลวานรชาตก และความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด ซึ่งมีลักษณะ เป็นบทความหลายประเภทที่สามารถฝึกทักษะการอ่านของนักเรียนในระดับนี้

1.5 สร้างแผนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA ตามขั้นตอนดังนี้

1.5.1 ผู้วิจัยศึกษาขั้นตอนของเทคนิคPANORAMA ร่วมกับครูประจำครูผู้สอนภาษาไทย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1.5.2 ผู้วิจัยและครูประจำการทำแผนการสอนภาษาไทยในเนื้อหาที่เลือกไว้ทั้ง 4 เรื่อง

1.5.3 นำแผนการสอนไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระแม่มาลี จำนวน 20 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาจุดบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข ปรากฏว่าการเคร่งครัด กับขั้นตอนเกินไป ทำให้นักเรียนเครียด และรู้สึกสับสนเมื่อเปลี่ยนขั้นตอน

1.5.4 ผู้วิจัยและครูประจำการจึงนำแผนการสอนมาปรับปรุงใหม่ โดยพยายามจัดกิจกรรมเพื่อเชื่อมโยงขั้นตอนให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง แล้วนำมาปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผลปรากฏว่ากิจกรรมต่าง ๆ เหมาะสมดีแล้วแต่ควรนำไปทดลองอีกครั้ง เพราะมีการแก้ไข

1.5.5 ผู้วิจัยและครูประจำการจึงนำแผนการสอนดังกล่าวไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนพระแม่มาลีสาธิตประดิษฐ์ จำนวน 40 คนซึ่งไม่ชักกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่ากิจกรรมและขั้นตอนต่าง ๆ เหมาะสมดีแล้ว

1.5.6 นำแผนการสอนที่เหมาะสมแล้วไปดำเนินการทดลองต่อไป

2. แผนการสอนอ่านตามคู่มือครู มีวิธีดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ขอบข่ายเนื้อหาวิชาและจุดประสงค์การเรียนรู้ของวิชาภาษาไทย ท 203 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.2 ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาที่จะใช้ในการสอน ซึ่งเป็นเนื้อหาเดียวกับที่ใช้กับกลุ่มทดลอง

2.3 ศึกษาการสร้างแผนการสอน จากหนังสือการสอนภาษาไทยของ สมถวิล วิเศษสมบัติ (2525 : 231 - 270) และแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษาเพื่อสามารถสร้างแผนการสอนที่ถูกต้อง ตามแนวการสอนอ่านวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.4 สร้างแผนการสอนโดยยึดคู่มือการสอนของครูตามหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการเป็นหลักโดยมีขั้นตอนดังนี้

2.4.1 ผู้วิจัยและครูประจำการศึกษาค้นคว้า 9 ขั้นตอนตามแบบของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา และสร้างแผนการสอนภาษาไทยในเนื้อหาที่เลือกไว้ทั้ง 4 เรื่อง

2.4.2 นำแผนการสอนไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระแม่มาลี จำนวน 20 คนที่ไม่ชักกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาจุดบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข ปรากฏว่ากิจกรรมยังไม่น่าสนใจเท่าที่ควร

2.4.3 ผู้วิจัยและครูประจำการจึงนำแผนการสอนมาปรับปรุงกิจกรรมใหม่ให้แปลก และน่าสนใจกว่าเดิม แล้วนำมาปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผลปรากฏว่ากิจกรรมในกลุ่มควบคุมไม่สอดคล้องกับกลุ่มทดลอง

2.4.4 ผู้วิจัยและครูประจำการจึงได้เพิ่มเติมกิจกรรมที่เหมาะสมให้มากขึ้น แล้วนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระแม่มาลีสาธิตบุรี จำนวน 40 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่ากิจกรรมและขั้นตอนต่าง ๆ เหมาะสมดีแล้ว

2.4.5 นำแผนการสอนที่เหมาะสมแล้วไปดำเนินการทดลองต่อไป

3. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านเร็ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.1 วิเคราะห์หลักสูตร กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และเนื้อหาวิชาภาษาไทย ท.203 แล้วนำมาสร้างข้อสอบตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร โดยร่วมพิจารณากับผู้เชี่ยวชาญ และผู้สอนภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 3 ท่าน

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบภาษาไทย จากหนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบของ ชวาล แพรัตกุล (2520:1 - 407) และการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย ของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2528 : 9 - 77)

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย มีลักษณะเป็นบทความหรือเรื่องสั้น ซึ่งมีสำนวนภาษา ความยากง่าย ความยาวและความน่าสนใจเหมาะสมกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยให้นักเรียนบันทึกเวลาในการอ่านแล้วตอบคำถามซึ่งเป็นชนิดปรนัย 5 ตัวเลือก เพื่อวัดความสามารถของนักเรียน 2 ด้านคือ ความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการอ่านเร็วโดยแยกคำนวณทีละทักษะ คำนวณความเข้าใจในการอ่านจากการตอบคำถามก่อน แล้วจึงนำความเข้าใจในการอ่านและอัตราเร็วในการอ่านซึ่งได้จากเวลาที่บันทึกไว้เมื่ออ่าน นำมาคำนวณตามสูตรเพื่อหาความสามารถในการอ่านเร็ว

แบบทดสอบนี้ผู้วิจัยปรับปรุงมาจากสฤติพันธ์ หวังสุริยะ (2530) ที่ได้ทำการทดลองเพื่อวัดความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิชาภาษาไทย โดยบทเรียนที่มีบทสรุปก่อน บทสรุปหลัง และไม่มีการสรุปเนื้อหาเดียวกัน และอุทัย ภิมขันธ์ (2531) ซึ่งได้จัดทำแบบทดสอบเพื่อวัดความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจ เพื่อฝึกความสามารถในการอ่านเร็ว

3.4 ผู้วิจัยเลือกเนื้อเรื่องจากเรื่องสั้น หรือบทความซึ่งไม่เกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียนโดยตรง

แต่มีสำนวนภาษา ความยากง่าย ความยาว ความน่าสนใจเหมาะกับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 10 เรื่อง คำถาม 100 ข้อ แล้วนำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ซึ่งเป็นครูผู้สอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนพระแม่มารี เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัดว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ผลปรากฏว่ามีความเหมาะสมดีแล้ว

3.5 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระแม่มารี จำนวน 80 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

3.6 นำผลวิเคราะห์คุณภาพเป็นรายข้อ เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ด้วยเทคนิค 27 % ปรากฏว่ามีจำนวน 70 ข้อที่มีค่าความยากง่าย ระหว่าง .24 - .74 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .20 - .90 ผู้วิจัยจึงคัดเลือกบทความ 4 เรื่องซึ่งมีจำนวนคำในแต่ละเรื่องดังนี้ 250 265 650 และ 2500 คำและคำถามจำนวน 50 ข้อ เพื่อนำไปทดลองหาความเชื่อมั่นอีกครั้ง

3.7 นำแบบทดสอบที่เลือกไว้ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระแม่มารี สาธิตประดิษฐ์ จำนวน 179 คนซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88

การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control - Group Pretest - Posttest Design (ลิ้น สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 216) มีลักษณะดังนี้

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	T_1	X	T_2
CR	T_1	-	T_2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

E แทน กลุ่มทดลอง (Experimental Group)

C แทน กลุ่มควบคุม (Control Group)

X แทน การจัดกระทำในกลุ่มทดลอง

- แทน การจัดกระทำในกลุ่มควบคุม

T₁ แทน การทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest)

T₂ แทน การทดสอบหลังการทดลอง (Post-test)

R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม

วิธีดำเนินการทดลอง

วิธีดำเนินการทดลอง กระทำตามลำดับขั้นต่อไปนี้

1. ทำการทดสอบก่อนการเรียน กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ใช้เวลา 50 - 100 นาที (เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนใช้เวลาไม่เท่ากันในการทำแบบทดสอบให้เสร็จทั้งฉบับ) โดยมีวิธีการดังนี้

1.1 ให้ครูจำนวน 4 คน ดูแลนักเรียนกลุ่มละ 10 คนเพื่อบันทึกเวลาในการอ่าน

1.2 ให้นักเรียนอ่านบทความทีละตอน เมื่ออ่านจบยกมือขึ้น ครูบันทึกเวลาแล้วแจกแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะครบ 4 ตอน

1.3 นำเวลาที่ใช้ในการอ่านของแต่ละคนมารวมกันคิดเป็นนาที และนำไปหารจำนวนคำทั้งหมด เพื่อคำนวณหาจำนวนคำที่อ่านได้ใน 1 นาที

1.4 นำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านมาคิดเป็นร้อยละ แล้วนำมาคำนวณหาความสามารถในการอ่านเร็ว โดยใช้สูตร

อัตราเร็วในการอ่าน × ความเข้าใจในการอ่าน(ร้อยละ)

ความสามารถในการอ่านเร็ว = $\frac{\text{อัตราเร็วในการอ่าน} \times \text{ความเข้าใจในการอ่าน(ร้อยละ)}}{\text{จำนวนคำที่อ่านได้ใน 1 นาที}}$

1.5 นำผลการทดสอบของแต่ละคนมาบันทึกไว้

2. ดำเนินการสอนในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองโดยครูประจำการสอนเองทั้งสองกลุ่ม เพื่อควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนที่อาจเกิดจากการสอนของผู้วิจัย ซึ่งครูผู้สอนได้รับการอธิบายให้เข้าใจ ขั้นตอนการสอนของทั้งสองกลุ่มอย่างดี และได้ร่วมทำแผนการสอนรวมทั้งเตรียมอุปกรณ์การสอนกับผู้วิจัยมาโดยตลอด โดยใช้เนื้อหาและระยะเวลาในการสอน 15 คาบเท่ากัน ซึ่งแบ่งเป็น การสอบก่อนการทดลอง 2 คาบ การสอนเนื้อหา 12 คาบ และสอบหลังการทดลอง 1 คาบ กลุ่มทดลองสอนโดยใช้เทคนิค PANORAMA และกลุ่มควบคุมสอนตามคู่มือครู โดยมีขั้นตอนการสอนดังนี้

ตัวอย่างแผนการสอนของกลุ่มทดลอง เรื่องความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย

- ครูแจ้งให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายในการอ่านเรื่องความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุดว่าเป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ และความเข้าใจในเนื้อเรื่อง รวมทั้งฝึกฝนความสามารถในการอ่านเร็ว
- ครูชี้แจงเกี่ยวกับการสังเกตลักษณะของเรื่องนี้ว่าเป็นลักษณะ เรียงความแบบเทศนาโวหาร เพื่อเป็นคติสอนใจ เช่น

" อันดีชั่วตัวตายเมื่อภายหลัง ชื่อก็ยังยืนอยู่ไม่รู้หาย"

" ชาวเราย่อมนับถือและมีความกตัญญูต่อผู้มีคุณแก่โลก"

2. การปรับความเร็ว

- ครูยกตัวอย่างย่อหน้าโดยย่อหน้าหนึ่งของข้อความที่นักเรียนจะต้องอ่านแล้วอธิบายว่าใจความสำคัญมักจะอยู่ตอนต้นหรือท้ายของย่อหน้า เช่น

"ในเวลานี้เมื่อความรู้อย่างน้อย บ้างที่เด็กก็ยังไม่รู้จักว่า ผู้ที่ได้ทำความดีให้ไว้แก่โลก ดังกล่าวมาแล้วนั้นคือใครบ้าง แต่เมื่อโตขึ้นได้อ่านหนังสือมากขึ้นก็จะรู้จักมากออกไปทุกที และจะรู้สึกคิดถึงคุณท่านเหล่านั้นมากขึ้น เพราะจะแลเห็นได้ว่า ประโยชน์และคุณความดีทั้งหลายอันใหญ่ยิ่ง ที่มีอยู่ในโลกเราทุกวันนี้ย่อมได้เกิดจากการกระทำของมนุษย์ บุรุษและสตรีผู้ได้กระทำกิจอันเป็นหน้าที่ของตนตัวอย่างยิ่งยวดกว่าผู้อื่นนั้นเป็นมูล"

ใจความสำคัญคือ ประโยชน์และคุณความดีทั้งหลายย่อมเกิดได้จากการกระทำของมนุษย์

บุรุษและสตรีผู้ได้กระทำกิจอันเป็นหน้าที่ของตน

- ครูให้นักเรียนอ่านคร่าว ๆ เพื่อตั้งคำถาม และฝึกการจับเวลาในการอ่านด้วยตนเอง

3. ความจำเป็นในการตั้งคำถาม

- ครูให้นักเรียนนำใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาตั้งเป็นคำถามโดยใช้หลัก 1คร 1ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร เช่น

1. ผู้เขียนเปรียบหน้าที่กระเพื่อมเป็นวงกับผลของการทำความดีอย่างไร
2. นักเขียน นักดนตรีได้ชื่อว่าเป็นผู้ทำความดีหรือไม่ อย่างไร
3. นอกจากบิดามารดาแล้ว เราควรคิดถึงบุญคุณของใครอีกบ้าง เพราะเหตุใด
 ฯลฯ

4. การสำรวจ

- ครูให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่อง เพื่อตั้งคำถามที่จำเป็นสำหรับเรื่องก่อนการอ่าน เช่น
  1. บทความนี้คัดมาจากหนังสืออะไร ใครเป็นผู้แต่ง
  2. บทความนี้เป็นเรื่องความที่ใช้โภหารประเภทใด มีจุดมุ่งหมายอย่างไร
 ฯลฯ

- ครูให้นักเรียนคิดคาดการณ์ เห็นแนวคิดล่วงหน้าบางอย่างก่อนการอ่านจริง เช่น
 "เราต้องรู้จักกตัญญูต่อผู้มีพระคุณต่อโลกในรูปแบบต่าง ๆ อย่างไรบ้าง" เป็นต้น

5. การติดตาม

- ครูเริ่มจับเวลาในการอ่านของนักเรียนแล้วบันทึกไว้
- ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องทั้งหมดอย่างละเอียดด้วยการพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้ ในการอ่าน

ควรเลือกว่าตอนใดควรอ่านอย่างพิถีพิถันแค่ไหน ตอนใดอ่านผ่าน ๆ เลยก็น่าได้

- ครูให้นักเรียนตั้งข้อสังเกตว่า การทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านนี้ให้ชัดเจนได้ต้องมีพื้นฐานความรู้เดิมอะไรบ้าง เช่นด้านประวัติศาสตร์เกี่ยวกับเรื่องศึกกลาง หรือ เกรซ ดาลิ่ง เป็นต้น

6. การจดบันทึก

- ครูให้นักเรียนขีดเส้นใต้ใจความสำคัญของบทความในหนังสือของตน เพื่อจับใจความสำคัญ

หรือ ความคิดหลักของเรื่อง เช่น

" ถ้าทำสิ่งใดจงตั้งใจทำจริง ๆ ถ้าสำเร็จก็เป็นการดี " ในหนังสือหน้า 33 เป็นต้น

- ครูให้นักเรียนทำบันทึกย่อใจความสำคัญของเรื่อง

7. การใช้ความจำ

- ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่ออภิปรายเรื่องความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด รวมทั้งบทบาทของวีรบุรุษหรือสตรีที่กล่าวถึงตามใบงาน เช่น ท้าวเทพกระษัตรี ท้าวศรีสุนทร และ เกรช ดาลัง เป็นต้น

- ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับวีรกรรมของบุคคลสำคัญตามใบงานกลุ่มละ 5 - 7

นาที

8. การประเมินผล

- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่องราวที่อ่านในประเด็นสำคัญ ๆ ดังนี้
"เรื่องราวที่อ่านเป็นอย่างไร มีใครบ้าง ทำอะไร ที่ไหน สรุปความว่าอย่างไร มี

คติสอนใจอะไรบ้าง"

- ครูซักถามเกี่ยวกับขั้นตอนต่าง ๆ ว่ามีใครยังสงสัย และปฏิบัติตามไม่ได้
- ครูอธิบายประโยชน์ของการปรับความเข้าใจในการอ่าน และแนะนำให้นักเรียนฝึกฝนด้วยตนเอง

ต่อไป

- ครูสุ่มถามนักเรียนเป็นรายบุคคล และขอความเห็นที่ย่อของแต่ละคน
- ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
- ครูให้นักเรียนเขียนย่อความเรื่องความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุดเพื่อเก็บไว้ทบทวน โดยครูสรุปย่อ ๆ

ด้วยการใช้แผนภูมิคำกลอนหรือคำคมเกี่ยวกับการทำความดี

ตัวอย่างแผนการสอนกลุ่มควบคุม เรื่องความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด

1. สร้างความสนใจ

- ครูสนทนาซักถามเกี่ยวกับเรื่องการทำความดี
- ครูให้นักเรียนอ่านคำกลอนหรือคำคมเกี่ยวกับการทำความดีจากแผนภูมิ เช่น
" อันดีชั่วตัวตายเมื่อภายหลัง ชื่อก็ยังยืนอยู่ไม่รู้หาย " หรือ
" ซาดีเสียต้องไวลาย ชายชยต้องไวชื่อ "

2. แจงจุดประสงค์

- ครูแจ้งจุดประสงค์ในการอ่านว่าเป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ และความเข้าใจในเนื้อเรื่อง รวมทั้งฝึกฝนความสามารถในการอ่านเร็ว

3. ทบทวนความรู้เดิม

- ครูสนทนาซักถามเกี่ยวกับประวัติผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง และ เนื้อเรื่องตาลโตนดที่เรียนมาแล้วซึ่งผู้แต่ง เป็นคนเดียวกัน

4. การกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้

- ครูสนทนาถึงบุคคลสำคัญที่กระทำความดีเป็นคุณประโยชน์แก่ส่วนรวม เช่น พลตรีจำลอง ศรีเมือง ทหารชายแดน ฯลฯ แล้วให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเล่าถึงคุณความดี หรือวีรกรรมของท่านเหล่านั้นที่ได้กระทำเพื่อส่วนรวม

5. การให้แนวการเรียนรู้

- ครูให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่อง
- ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าเรื่องนี้เป็นลักษณะ เรียงความแบบเทศนาโวหารเพื่อเป็นคติสอนใจ

6. นักเรียนปฏิบัติ

- ครูเริ่มจับเวลาในการอ่านและบันทึกไว้
- ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องทั้งหมดอย่างละเอียดโดยในการอ่านควรเลือกว่าตอนใดควรอ่านอย่างพิถีพิถะระห์ ตอนใดอ่านผ่าน ๆ เลขก็ได้
- ครูให้นักเรียนตั้งข้อสังเกตว่า การทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านนี้ให้ชัดเจนได้จะต้องมี

พื้นฐานความรู้เดิมอะไรบ้าง เช่นด้านประวัติศาสตร์ เรื่องศึกล้าง หรือ เกรซ ดาลิ่ง เป็นต้น

- ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปรายสรุปสาระสำคัญ และบทบาทของวีรบุรุษ และสตรีที่กล่าวถึงตามใบงาน เช่น ท้าวเทพกระษัตรี ท้าวศรีสุนทร และเกรซ ดาลิ่ง เป็นต้น

7. แจ้งผลการปฏิบัติ

- ครูชมเชยนักเรียนที่รับผิดชอบและร่วมกิจกรรมอย่างดี
- ครูเสนอแนะและอธิบายแนวทางแก้ไขให้นักเรียนที่ยังตอบคำถามไม่ถูกต้อง

8. การประเมินค่าการปฏิบัติ

- ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน

9. การเสริมความมั่นใจและการถ่ายโอน

- ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายเรื่องราวที่อ่านนานประเด็นสำคัญ ๆ ดังนี้
" เรื่องราวที่อ่านเป็นอย่างไร มีใครบ้าง ทำอะไร ที่ไหน สรุปความว่าอย่างไร

มีคติสอนใจอะไรบ้าง"

- ครูเฉลยแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนที่นักเรียนทำ
- ครูให้นักเรียนเขียนย่อความเรื่องความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุดเพื่อเก็บไว้ทบทวน

3. เมื่อสิ้นสุดการทดลอง จะทำการทดสอบกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและความสามารถในการอ่านเร็วชุด และวิธีเดียวกับที่สอบก่อนการทดลอง

4. ตรวจสอบผลจากแบบทดสอบ นำคะแนนมาวิเคราะห์ โดยใช่วิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมุติฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ย คำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2528 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

1.2 หาค่าความแปรปรวนของคะแนน คำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 63)

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N (N - 1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

✓ 2.1 หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและ
ความสามารถในการอ่านเร็ว คำนวณจากสูตร KR - 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศ
และ อังคณา สายยศ. 2528 : 168 - 170)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n แทนจำนวนของข้อสอบ

p แทนสัดส่วนของผู้ทำถูกในแต่ละข้อ = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$

q แทนสัดส่วนของผู้ทำผิดในแต่ละข้อ $q = 1 - P$

S_t^2 แทนคะแนนความแปรปรวนของ เครื่องมือทั้งฉบับ

✓ 2.2 หาคความยากง่ายโดยวิธีเทคนิค 27 %

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการอ่านเร็ว ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองโดยวิธี t - test
แบบ independent (ชุติรี วงศ์รัตน์ 2523 : 57)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(N_1 - 1) S_1^2 + (N_2 - 1) S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right)}}$$

$$df = N_1 + N_2 - 2$$

เมื่อ	$\bar{X}_1$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง
	$\bar{X}_2$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
	N_1	แทน ขนาดของกลุ่มทดลอง
	N_2	แทน ขนาดของกลุ่มควบคุม
	S_1^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง
	S_2^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม

3.2 เปรียบเทียบพัฒนาการด้านความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านเร็ว
 ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยทดสอบค่าเฉลี่ยระหว่างคะแนนก่อนและหลังการทดลองของ
 ทั้งสองกลุ่ม โดยใช้สูตร t - test แบบ dependent (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2528 :
 87)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

เมื่อ	D	แทน ผลต่างของคะแนนแต่ละคู่
	N	แทน จำนวนคู่

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้เสนอตามลำดับความมุ่งหมายดังนี้

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับกลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

จากการทดลองสอนการอ่านวิชาภาษาไทยกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับกลุ่มทดลองเพื่อเปรียบเทียบกับการสอนอ่านตามคู่มือครูในกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม และทดสอบหลังการทดลอง เมื่อทดสอบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้งก่อนและหลังการทดลอง ปรากฏผลดังตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนตามคู่มือครู

กลุ่ม	ก่อนการทดลอง				หลังการทดลอง			
	N	$\bar{X}$	S^2	t	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	40	37.05	13.91	1.30	40	59.05	64.96	9.03**
กลุ่มควบคุม	40	38.25	26.21		40	44.15	22.56	

** $p < .01$

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนดำเนินการทดลองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($t = 1.30$) นั่นคือ ก่อนเริ่มการทดลอง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีพื้นฐานใกล้เคียงกัน หลังจากการทดลองสิ้นสุดลง ปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 59.05 และ 44.15 ตามลำดับและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 9.03$)

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับกลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

จากการทดลองการสอนอ่านวิชาภาษาไทยกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับกลุ่มทดลอง เพื่อเปรียบเทียบกับการสอนอ่านตามคู่มือครูในกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม และทดสอบหลังการทดลอง เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเร็วของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทั้งก่อนและหลังการทดลอง ปรากฏผลดังตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนตามคู่มือครู

กลุ่ม	ก่อนการทดลอง				หลังการทดลอง			
	N	$\bar{X}$	S^2	t	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	40	68.99	115.34	0.18	40	200.25	4814.97	8.18**
กลุ่มควบคุม	40	68.41	344.84		40	81.69	92.16	

** $p < .01$

จากตารางข้างต้น แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนในกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม ก่อนดำเนินการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($t = 0.18$) นั่นคือ ก่อนเริ่มการทดลอง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีพื้นฐานใกล้เคียงกัน หลังจากการทดลองสิ้นสุดลง ปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านเร็วของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ย = 200.25 และ 81.69 ตามลำดับ และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 8.18$)

3. พัฒนาการด้านความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับกลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู จากการทดลองสอนการอ่านนิชาภาษาไทยกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับกลุ่มทดลองโดยใช้เทคนิค PANORAMA เพื่อเปรียบเทียบการสอนอ่านตามคู่มือครูในกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ก่อนและหลังการทดลอง เมื่อทดสอบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการอ่านเร็วของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทั้งก่อนและหลังการทดลอง ปรากฏผลดังตาราง 4 ดังนี้

ตาราง 4 พัฒนาการด้านความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียน
ที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

กลุ่ม	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		t
	N	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
ความเข้าใจในการอ่าน						
กลุ่มทดลอง	40	37.05	13.91	59.05	64.96	18.07**
กลุ่มควบคุม	40	38.25	26.21	44.15	22.56	22.06**
ความสามารถในการอ่านเร็ว						
กลุ่มทดลอง	40	68.99	115.35	200.25	4814.97	12.01**
กลุ่มควบคุม	40	68.41	344.84	81.69	92.16	4.87**

** $p < .01$

จากตารางข้างต้น แสดงให้เห็นว่าพัฒนาการด้านความเข้าใจในการอ่าน และ
ความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง
ของแต่ละกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าเฉลี่ยของความเข้าใจใน
การอ่านก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองมีค่า = 37.05 และ 59.05 ตามลำดับ และ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 18.07$) และค่าเฉลี่ยของความเข้าใจ
ในการอ่าน ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุมมีค่า = 38.25 และ 44.15 ตามลำดับ และ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 22.06$)

ค่าเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านเร็ว ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง
มีค่า = 68.99 และ 200.25 ตามลำดับ และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
($t = 12.01$) และค่าเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านเร็ว ก่อนและหลังการทดลองของ
กลุ่มควบคุมมีค่า = 68.41 และ 81.69 ตามลำดับ และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 ($t = 4.87$).

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู
3. เพื่อศึกษาพัฒนาการของความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครูก่อนและหลังการทดลอง

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความสามารถในการอ่านเร็วแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีพัฒนาการด้านความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการอ่านเร็วสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองทั้งสองกลุ่ม

วิธีดำเนินการค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระแม่มารีย์ กรุงเทพฯ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 จำนวน 80 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 40 คน และกลุ่มควบคุม 40 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองมีดังนี้

2.1 แผนการสอน 2 แบบ คือ แผนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับแผนการสอนอ่านตามคู่มือครู

2.2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งผู้วิจัยปรับปรุงมาจาก สดุดีพันธ์ หวังสุริยะ และอุทัย ภิรมย์รัตน์ มีลักษณะเป็นบทความหรือเรื่องสั้น 4 เรื่อง ให้นักเรียนอ่านและบันทึกเวลาที่ใช้อ่าน แล้วตอบคำถามซึ่งเป็นชนิดปรนัย 5 ตัวเลือกจำนวน 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นซึ่งหาค่าโดยวิธี KR 20 เท่ากับ .88 ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง .24 - .74 และค่าอำนาจจำแนก(r) ระหว่าง .20 - .90 เพื่อวัดทักษะทางการอ่านของนักเรียน 2 ด้าน คือ ความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านเร็วโดยแยกคำนวณที่ละทักษะ คำนวณความเข้าใจในการอ่านจากการตอบคำถามก่อน แล้วจึงนำความเข้าใจในการอ่านและอัตราเร็วในการอ่านที่ได้จากเวลาที่บันทึกไว้เมื่ออ่าน มาคำนวณตามสูตรเพื่อหาความสามารถในการอ่านเร็ว

3. การดำเนินการทดลอง

3.1 ทดสอบก่อนการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการอ่านเร็ว ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม

3.2 ดำเนินการทดลอง โดยครูประจำการสอนในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มโดยใช้เนื้อหาเดียวกันระยะเวลาสอน 15 คาบเท่ากัน กลุ่มทดลองดำเนินการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA และกลุ่มควบคุมดำเนินการสอนตามคู่มือครู

3.3 ทดสอบหลังการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการอ่านเร็วชุดเดียวกับการทดสอบก่อนทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยโดยใช้ $t - test$

สรุปผลการทดลอง

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความสามารถในการอ่านเร็วแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครูพัฒนาสูงขึ้นกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู พบว่าความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ตามผลที่ปรากฏ กลุ่มที่ใช้เทคนิค PANORAMA มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ใช้คู่มือครู ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัญญา มั่งคั่ง (2530) ที่ได้ทำการศึกษาโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านภาษาอังกฤษ โดยเปรียบเทียบกับการสอนตามคู่มือครู ปรากฏว่านักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

การที่ผลการศึกษาเป็นดังนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผลดังนี้ การสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA นอกจากจะทำให้ให้นักเรียนมีโอกาส กำหนดจุดมุ่งหมาย ตั้งคำถาม สืบถาม อ่าน และคิดตาม รวมทั้งประเมินผล ตามที่มีอยู่ในวิธีสอนตามคู่มือครูแล้ว ยังมีขั้นตอนที่ช่วยเสริมให้

นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น 2 ขั้นตอนคือ

1.1 การจดบันทึก (Annotate) ซึ่ง เอ็ดเวิร์ดส์ (Edwards.1973 : 132 - 135) กล่าวว่า การจดบันทึกหรือทำเครื่องหมายต่าง ๆ จะช่วยให้เห็นใจความสำคัญชัดเจนขึ้น และ เบตตี (Betty. 1983 : 111 - 112) ได้เสนอไว้ว่าการเขียนเค้าโครงหลังการอ่านจะช่วยให้เห็นความสัมพันธ์อย่างเด่นชัดระหว่างใจความสำคัญ และรายละเอียดปลีกย่อย

1.2 การใช้ความจำ (Memorize) ซึ่งวอลเตอร์ (Walter. 1962 : 6) กล่าวว่า การใช้ความจำจะช่วยให้ความรู้ยังอยู่ในสมอง จึงควรทบทวนโดยดูอักษรย่อหรือเครื่องหมายที่จัดทำไว้ จะช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น และ มิลเลอร์ (Miller. 1972 : 332) กล่าวถึงการทบทวนความจำว่าควรทบทวนจากบันทึกย่อหรือบทสรุปที่ผู้อ่านบันทึกไว้ หรือสังเกตจากเครื่องหมายต่าง ๆ ที่จัดทำไว้ จะทบทวนความคิดสำคัญ ๆ ของเรื่องได้ดี

ดังนั้นการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA จึงทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าการสอนอ่านตามคู่มือครู

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู พบว่าความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ตามผลที่ปรากฏ กลุ่มที่ใช้เทคนิค PANORAMA มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ใช้คู่มือครู

การที่ผลการศึกษาค้นคว้าเป็นดังนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผลดังนี้ การสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA มีขั้นตอน การปรับความเร็ว (Adapting rate to material) ซึ่งการสอนอ่านตามคู่มือครูไม่มี จึงเป็นไปตามความมุ่งหวังของ เอ็ดเวิร์ดส์ (Edwards. 1973 : 132 - 135) ที่มุ่งให้นักเรียนอ่านข้อความจำนวนมากที่สุด โดยใช้เวลาน้อยที่สุด และการบันทึกความก้าวหน้าในการอ่านเร็วแต่ละครั้งจะช่วยให้เกิดความก้าวหน้ามากขึ้น และ สมอง วิเศษสมบัติ (2525 : 72 - 74) กล่าวว่า นักเรียนจะอ่านได้เร็วขึ้นถ้าครูเห็นประโยชน์ของความเร็ว แนะนำวิธีอ่านที่ถูกต้องให้ และให้ฝึกหัดโดยมีครูควบคุมบ้าง หรือฝึกหัดด้วยตนเองตามลำพังบ้าง นอกนั้น

สดุดีพันธ์ หวังสุริยะ (2530 : 60) ได้กล่าวถึงการสอนอ่านไว้ว่า วิธีการสอนแบบใหม่ซึ่งมีการจับเวลา และมีคะแนนเป็นการเสริมแรง ทำให้นักเรียนมีความสนใจที่จะเรียนมากขึ้น และเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่ความสามารถในการอ่านเร็ว และสมนึก พวงกลิ่น (2530 : 3) กล่าวว่าการศึกษาให้นักเรียนอ่านอยู่เสมอจะช่วยให้รู้จักคิด รู้จักใช้เหตุผล และประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้ จะส่งผลให้มีความสามารถในการอ่านเร็วสูงขึ้น

ดังนั้น การสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเร็วสูงกว่าการอ่านตามคู่มือครู

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

1. ครูผู้สอนภาษาไทย และนักเรียนยังไม่เคยชินกับการจับเวลาในการอ่าน และการฝึกทักษะด้านความสามารถในการอ่านเร็ว จึงทำให้รู้สึกขาดความมั่นใจ และดูเหมือนเป็นการที่เพิ่มขึ้น เพราะเคยชินกับการอ่านไปเรื่อย ๆ และตอบคำถามท้ายบทเรียน
2. นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ยังไม่กระตือรือร้นในการฝึกทักษะการอ่าน เพราะยังไม่เห็นคุณค่าและความสำคัญของการอ่านเท่าที่ควร จึงต้องพยายามจัดให้มีกิจกรรมมาก ๆ เพื่อสร้างความสนใจ
3. การที่ครูยึดมั่นกับขั้นตอนของวิธีสอนใดวิธีสอนหนึ่งมากเกินไป จะทำให้นักเรียนรู้สึกเครียด ควรพยายามเชื่อมโยงขั้นตอนต่าง ๆ ให้ต่อเนื่องกัน เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้อย่างเป็นไปตามธรรมชาติ และควรมีการปรับปรุง เพิ่มเติม หรือคัดเลือกขั้นตอนที่เห็นว่าเหมาะสมจากวิธีสอนหลาย ๆ วิธีมาใช้หรือประยุกต์ใช้
4. ครูผู้สอนภาษาไทยค่อนข้างขาดความมั่นใจในการใช้วิธีสอนใหม่ ๆ เพราะเคยชินกับวิธีสอนตามคู่มือครู จึงมักไม่นำวิธีการสอนหรือเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการสอนภาษาไทย ซึ่งทำให้เสียโอกาสที่จะรับรู้วิธีการอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การนำเทคนิคการสอนอ่านจากภาษาต่างประเทศ มาใช้กับการสอนอ่านภาษาไทย ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านดีขึ้น จึงเห็นควรให้มีการนำเทคนิคการสอนอ่านอื่น ๆ มาใช้มากขึ้น เพราะการฝึกทักษะการอ่านมีความจำเป็น และสำคัญมากในสภาพสังคมปัจจุบัน

1.2 ควรมีการฝึกทักษะการอ่านเร็วให้กับนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ มากขึ้น เป็นต้น ระดับชั้นมัธยมอื่น ๆ เพราะการอ่านเร็วแม้จะมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจ แต่ถ้าได้รับการฝึกนักเรียนจะใช้เวลาอ่านน้อยลงโดยมีความเข้าใจเท่าเดิม ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากสำหรับนักเรียนที่ต้องอ่านหนังสือมากมาย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรมีการนำเทคนิค PANORAMA มาศึกษาเปรียบเทียบเพื่อการสอนอ่านในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบว่ามีความเหมาะสมกับระดับชั้นใดมากที่สุด

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบเทคนิคการสอนอ่านอื่น ๆ โดยมุ่งศึกษาตัวแปรเพิ่มเติม เช่น เจตคติต่อการอ่าน ความมีวินัยในตนเอง และความคงทนในการเรียนรู้ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- "การรู้หนังสือและการพัฒนาเชิงเทคโนโลยี," วารสารการอ่าน. 2531. (1) : 41 - 62
- โกชัย สาริกบุตร. การสร้างความสามารถ. วิทยาลัยครูเชียงใหม่, 2519.
- กัญญา มั่งคั่ง. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสนใจในการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรม PANORAMA กับกิจกรรมตามคู่มือครู. ปรินทิเนียนนท์ กศ.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- จันทร์ จันทรกระจ่าง. การทดลองเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการสอนอ่านภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะกับการสอนแบบเดิม. ปรินทิเนียนนท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.
- จันทิมา พรหมโชติกุล. เอกสารประกอบคำบรรยายในการอบรมครูวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. 2528. อัดสำเนา.
- จารุณี โชคสมัย. การเปรียบเทียบการใช้แบบฝึกอ่าน 2 แบบที่มีผลต่อสมรรถภาพการอ่านเร็วและทัศนคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดลพบุรี. ปรินทิเนียนนท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- จินตนา พวงจันทร์แดง. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินทิเนียนนท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
- ฉวีลักษณ์ บุณยะภาณุจัน. จิตวิทยาการอ่าน. ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- ชวาล แพร่ตกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. โรงพิมพ์คุรุสภา, 2520.
- ชาญ ธัญพิทยากุล. คู่มือฝึกสอน. กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2527.
- ชาญชัย ศรีไสยเพชร. ทักษะและเทคนิคการสอน. โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, 2525.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. สถิติเพื่อการวิจัย. เจริญผล, 2525.

เดชน์ จรุงเรืองฤทธิ์. "การฝึกอ่านให้เร็ว," คู่มือครูภาษาไทย. 117 (17 - 31) :

หน่วยศึกษานิเทศกรรมการฝึกหัดครู, 2514.

นางเยาว์ แข่งเพ็ญแข ประภาพันธ์ นิลอรุณ และสมศักดิ์ ศรีมาโนชน. ความพร้อมในการอ่าน.

สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2522

นพคุณ คุณาชีวะ. ระเบียบวิธีสอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษา. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2524.

นิทัศน์ เสมอพิทักษ์. การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการฝึกสมรรถภาพการอ่านเร็วภาษาไทยชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6. ปริชญานีพันธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2524. อัดสำเนา.

บำรุง ไตรรัตน์. วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. นครปฐม : มหาวิทยาลัย
ศิลปากร, 2524.

บุญนำ บุญเสรร. ศิลปการสอนภาษา. กรุงเทพฯ : จันทรเกษม, 2521.

ประภาศรี สีหอำไพ. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.

ประเทิน มหาพันธ์. การสอนอ่านเบื้องต้น. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน,
2523.

ประสาธ อิศรปรีดา. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : กราฟฟิคอาร์ต, 2522.

เพ็ญศรี รังสิยากุล. การอ่านภาษาอังกฤษ 1. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2528.

รัฐจวน อินทรกำแหง และคนอื่นๆ. การอ่านและการพิจารณาหนังสือ. อักษรเจริญทัศน์, 2519.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. ศึกษาพรจำกัด, 2528.

วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่นๆ. การใช้ภาษาไทย ท.101. กรุงเทพฯ : พีระพัฒนา,
2522.

วิชัย ดิสสระ และคนอื่นๆ. การฝึกสอนแบบจุลภาค. ม.ป.ท. 2519.

วุฒิชัย จำนงค์. การเรียนรู้ : ทฤษฎีเบื้องต้นและประยุกต์. กรุงเทพฯ : รวมสาสน์,
2525.

ศิริพร ลิ้มตระกูล. อ่านเร็วอย่างเข้าใจ. กรุงเทพฯ ฯ : สมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย, 2527.

ศึกษาธิการ กระทรวง. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ ฯ : ครูสภา, 2526.

สดุดีพันธ์ หวังสุริยะ. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยบทเรียนที่มีบทสรุปก่อน บทสรุปหลัง และไม่มีบทสรุป. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

สนธิ ตั้งทวี. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยโดยการใช้และไม่ใช้บทเสริมทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.

สมกวี วิเศษสมบัติ. วิธีสอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษา. อักษรเจริญทัศน์, 2525.

สมนึก พวงกลิ่น. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และสมรรถภาพการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวนกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

สมพร มั่นตะสูตร. การสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ ฯ : โอเดียนสโตร์, 2526.

สมาน แสงมะลิ. เอกสารประกอบการสัมมนาระดับชาติที่ว่าด้วยการณรงค์เพื่อการอ่าน. ม.ป.ท. 2528. อัดสำเนา.

สมุทร เข็นเขานิจ. เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.

สิริวรรณ สุวรรณภา. "การวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอน," เอกสารประกอบชุดวิชา ระบบการเรียนการสอน. บริษัทมวลชนจำกัด, 2523.

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรรย์. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา.

กรุงเทพ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

สุวัฒน์ จันทรล้อย. การศึกษาเปรียบเทียบด้านความเข้าใจในการอ่าน สมรรถภาพการอ่านเร็ว และ เจตคติต่อการเรียนการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากชุด การอ่านที่มีคำถามก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน และหลังการอ่าน. ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย หน่วยที่ 1 - 8. รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2526.

อธิปัทม์ คลี่สุนทร. แบบจำลองการสอนแบบจุลภาค เรื่องการสรุปบทเรียน. ปริญญาโท ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

อรุณศรี แสงแก้ว. การศึกษาความสามารถในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการสอนซึ่งใช้แบบฝึกอ่านที่ใช้คำถามระดับต่าง ๆ กับการสอนตาม ปกติ. ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

อุทัย ภิรมย์รัตน์. เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการประจำปี. 2531. อัดสำเนา.

อุบล เรืองสุรารณ. วิชาชุดक्रमมัธยมศึกษาตอนต้นที่ 2 หลักการสอนและวิธีสอนเฉพาะ. สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย, 2509.

Ausubel, D.P. "The use of advanced Organizers in the learning and Retention of Meaning Material," Journal of Education Psychology 51 : 267 - 272 , July 1960.

Betty Roe D. Secondary School Reading Instruction. Massachusetts : Houghton Mifflin Company, 1983.

Bond, Guy L. and Tingker Niles A. Reading Difficulties : Their Disgnosis and Correction. New York : Appleton - Century - Crofts, 1957.

Burmeister, Lou E. Reading Strategies for Secondary School Teachers. California : Addison - Wesley Pub.,C., 1974.

- Bush. Clifford L. and Huebner. Mildred H. Strategies for Reading in the Elementary School. London : Collier Macmillan Company, 1970.
- Cermak. L.S. Human Memory : Research & Theory. New York : The Ronald Press Co, 1972.
- Clarke. M.A. and Silberstein. S. "Toward a Realization of Psycholinguistic Principles in the ESL Reading Class." Reading in A Second Language. New York : Newbury House. 1979.
- Dechant, Emerald V. Improving the Teaching of Reading. New Delhi : Prentice Hall Of India Private Limited, 1970.
- Dowson. Mildred Agnes. Fundamental of Basic Reading Instruction. New York : Language Green and Co, 1959.
- Edwards Peter. "PANORAMA : A Study Teachnique," Journal of Reading. November, 1973. p. 132 - 135.
- Fizpatrick. W. Edmund. "Application of Education Technology to Designing the Curriculum and Individualization Instruction," Dissertation Abstracts International. 31 : 2250 - A. 1970.
- Frost Joe. L. Issue and Innovations in the Teaching of Reading. Illinois : Scott Foresman and Company, 1967.
- Glock. Marvin. D. "Developing Clear Recognition of Pupil Purpose for Reading," The Reading Teacher. V. 11. February, 1958.
- Goodman. K. "Psycholinguistic Universals in the Reading Process," The Psychology of Second Language Learning. Pimsleus and T. Quinn University Press, 1971.
- Guilford. J. The nature of human intelligence. New York : McGraw - Hill, 1966.
- Hafner Lawrence. E. Teaching reading to children. New York : Macmillan, 1977.
- Harris, Andrew. A language Testing Handbook. London : Macmillan Press, 1983.
- Holm, Jack A. The substrats - factor theory : substrata factor differences underlying reading ability in known - groups at the high school level. Berkeley : Mimeographed at University of Calif, 1962.

- Krashen and Tracy D. Terrell. The Natural Approach Language Acquisition in the Classroom. Oxford : Pergaman Press, 1983.
- Lee, W.R. Language - Teaching Games and Contests. London : Richard Clay Ltd, 1978.
- Mahony. Joseph Edward. "A Comparision of three Methods of Building speed with College - Bound School Sophomores," Dissertation Abstracts International. 31 : 1142 - A September, 1969.
- Mceldowney Patricia. English in Context : learning materials. Nelson, 1982.
- Miller. Lyle L. Developing Reading Efficiency. Burgers Pub, 1972.
- Norman, Maxwell H. Successful Reading : Key to our Dynamic Society. New York : Holt Rinehart and Winston Inc., 1968.
- Pauk. Walter. How to study in College Boston. Houghton Mifflin Company, 1962.
- Robinson Francis P. Effective Study. New York : Happer and Row, 1961.
- Rudd. J.C. "A New Approach to Reading Efficiency," English Language Teaching. 13 : 231 - 237; May, 1969.
- Samuel. Joy. S. and others. "Comparison of Word Recognition Speed and Strategies of Less Skilled and More Highly Skilled Reader," Reading Research Quaterly. 1975 - 1976.
- Smith. Best Method of Study. New York : Harper & Row, 1963.
- Shaw. Phillip B. Efficiency Reading and Learning. New York : Thomas Y. Crovell Company, 1955.
- Spache. Georege D. and Paul L.Berg. The Art of Efficent Reading. New York : The Macmillan Company, 1966.
- Strang. Ruth and others. Diagnostic Teaching of Reading. New York : McGraw Hill, 1961.
- Walter. Pauk. How to study in College Boston. Houghton Mifflin Company, 1962.
- Williams. Ray. PANORAMA : an advanced course of English for study and examination. Longman, 1982.
- Witty. Paul. Reading in Modern Education. Boston : Heat and Company, 1969.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แผนการสอน

- แผนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA
- แผนการสอนตามคู่มือครู

แผนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

กลุ่มทดลอง

วิชาภาษาไทย ท 203 ชั้น ม.2

เรื่อง ความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด เวลา 3 คาบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ นักเรียนสามารถอ่านคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว แล้วสามารถแปลความ ตีความ ขยายความ และสรุปใจความสำคัญได้ รวมทั้งรู้จักกลวิธีเพิ่มอัตราเร็วในการอ่าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านเรื่องแล้วบอกสาระสำคัญของเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถบอกความมุ่งหมายของผู้เขียนได้
3. นักเรียนสามารถบอกวิธีการเพิ่มอัตราความเร็วในการอ่านได้

เนื้อเรื่อง

จากหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2 หน้า 29 - 33

อุปกรณ์

1. ใบงาน
2. แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน
3. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2
4. แผนภูมิคำกลอนหรือคำคมเกี่ยวกับการทำความดี

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. กำหนดจุดมุ่งหมาย (P)

- ครูแจ้งให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายของการอ่านเรื่อง "ความดีที่ไม่สิ้นสุด" ว่าเป็นการอ่าน เพื่อจับใจความสำคัญ และความเข้าใจในเนื้อเรื่อง รวมทั้งฝึกฝนความสามารถในการอ่านเร็ว

- ครูชี้แจง เกี่ยวกับการสังเกตลักษณะของ เรื่องนี้ว่าเป็นลักษณะของ เรื่องความแบบเทศนา
โวหารเพื่อเป็นคติสอนใจ เช่น

" อันดีชั่วตัวตายเพื่อภายหลัง ชื่อก็ยังอยู่ไม่รู้หาย "

" ชาวเราย่อมนับถือ และมีความกตัญญูต่อผู้มีคุณแก่โลก "

2. การปรับความเร็ว (A)

- ครูยกตัวอย่างย่อหน้าโดยย่อหน้าหนึ่งของข้อความที่นักเรียนจะต้องอ่านและอธิบายว่าใจความ
สำคัญมักจะอยู่ตอนต้นหรือท้ายของย่อหน้า เช่น

" ในเวลานี้เมื่อความรู้อย่างน้อยอยู่ บางทีเด็กก็ยังไม่รู้ดีกว่า ผู้ที่ได้ทำความดีให้ไว้แก่โลก
ดังกล่าวมาแล้วนั้นคือใครบ้าง แต่เมื่อโตขึ้นได้อ่านหนังสือมากขึ้นก็จะรู้จักมากออกไปทุกที และจะรู้สึก
คิดถึงคุณท่านเหล่านั้นมากขึ้น เพราะจะแลเห็นได้ว่า ประโยชน์ และคุณความดีทั้งหลายอันใหญ่ยิ่งที่มี
อยู่ในโลกเราทุกวันนี้ย่อมได้ เกิดจากการกระทำของมนุษย์บุรุษ และสตรี ผู้ได้กระทำกิจอันเป็นหน้าที่
ของตนดียิ่งยวดกว่าผู้อื่นนั้นเป็นมูล"

ใจความสำคัญคือ ประโยชน์ และคุณความดีทั้งหลายย่อมเกิดได้จากการกระทำของมนุษย์
บุรุษ และสตรีผู้ได้กระทำกิจอันเป็นหน้าที่ของตน

- ครูให้นักเรียนอ่านคร่าว ๆ เพื่อตั้งคำถาม และฝึกการจับเวลาในการอ่านด้วยตนเอง

3. การตั้งคำถาม (N)

- ครูให้นักเรียนนำใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้ามาตั้งเป็นคำถามโดยใช้หลัก ใคร ทำอะไร
เมื่อไร เช่น

1. ผู้เขียนเปรียบเทียบน้ำที่กระเพื่อมเป็นนัยกับผลของการทำความดีอย่างไร
2. นักเขียน นักดนตรี ได้ชื่อว่าเป็นผู้ทำความดีหรือไม่ อย่างไร
3. นอกจากบิดามารดาแล้ว เราควรคิดถึงบุญคุณของใครอีกบ้าง เพราะเหตุใด
 ฯลฯ

4. การสำรวจ (O)

- ครูให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่อง เพื่อตั้งคำถามที่จำเป็นสำหรับเรื่องก่อนการอ่าน เช่น
  1. บทความนี้คัดมาจากหนังสืออะไร ใครเป็นผู้แต่ง
  2. บทความนี้เป็นเรื่องความที่ใช้เวลาประเภทใด มีจุดมุ่งหมายอย่างไร
 ฯลฯ

- ครูให้นักเรียนคิดคาดการณ์ เห็นแนวคิดล่วงหน้าบางอย่างก่อนการอ่านจริง เช่น

" เราต้องรู้จักกตัญญูต่อผู้มีพระคุณต่อโลกในรูปแบบต่าง ๆ อย่างไรบ้าง " เป็นต้น

5. การติดตาม (R)

- ครูเริ่มจับเวลาในการอ่านของนักเรียนแล้วบันทึกไว้
- ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องทั้งหมดอย่างละเอียดด้วยการพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้ใน การอ่านควรเลือกกว่าตอนใดควรอ่านอย่างพิถีพิถันแค่ไหน ตอนใดอ่านผ่าน ๆ เลยก็น่าได้
- ครูให้นักเรียนตั้งข้อสังเกตว่า การทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านนี้ให้ชัดเจนได้ ต้องมี พื้นฐานความรู้เดิมอะไรบ้าง เช่น ด้านประวัติศาสตร์เกี่ยวกับเรื่องศึกกลาง หรือ เกรซ ดาลิ่ง เป็นต้น

6. การจดบันทึก (A)

- ครูให้นักเรียนขีดเส้นใต้ ใจความสำคัญของบทความในหนังสือของตน เพื่อจับใจความ สำคัญ หรือความคิดหลักของเรื่อง เช่น

" ถ้าทำสิ่งใดจงตั้งใจทำจริง ๆ ถ้าสำเร็จก็เป็น好事 " ในหนังสือหน้า 33 เป็นต้น
- ครูให้นักเรียนทำบันทึกย่อใจความสำคัญของเรื่อง

7. การใช้ความจำ (M)

- ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่ออภิปรายเรื่อง ความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด รวมทั้งบทความของ วีรบุรุษ - วีรสตรีที่กล่าวถึงตามใบงาน เช่น ท้าวเทพกระษัตรี ท้าวศรีสุนทร และเกรซ ดาลิ่ง เป็นต้น

- ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับวีรกรรมของบุคคลสำคัญตามใบงาน กลุ่มละ

5 - 7 นาที

8. ประเมินผล (A)

- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย เรื่องราวที่อ่านในประเด็นสำคัญ ๆ ดังนี้

" เรื่องราวที่อ่านเป็นอย่างไร มีใครบ้าง ทำอะไร ที่ไหน สรุปความว่าอย่างไร มี
คติสอนใจอะไรบ้าง "

- ครูซักถามเกี่ยวกับขั้นตอนต่าง ๆ มีใครยังสงสัย และปฏิบัติตามไม่ได้
- ครูอธิบายประโยชน์ของการปรับความเข้าใจในการอ่าน และแนะนำให้นักเรียนฝึกฝนด้วย

ตนเองต่อไป

- ครูสุ่มถามนักเรียนเป็นรายบุคคล และขอความเห็นที่ย่อของแต่ละคน
- ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
- ครูให้นักเรียนย่อความเรื่อง ความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด เพื่อเก็บไว้ทบทวน โดยครูสรุปย่อ ๆ

โดยใช้แผนภูมิคำกลอนหรือคำคมเกี่ยวกับการทำความดี

แผนการสอนอ่านตามคู่มือครู
กลุ่มควบคุม
วิชาภาษาไทย ท 203 ชั้น ม.2
เรื่อง ความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด เวลา 3 คาบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ นักเรียนสามารถอ่านคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว แล้วสามารถแปลความ ตีความ ขยายความ และสรุปใจความสำคัญได้ รวมทั้งรู้จักกลวิธีเพิ่มอัตราเร็วในการอ่าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านเรื่องแล้วบอกสาระสำคัญของเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถบอกความมุ่งหมายของผู้เขียนได้
3. นักเรียนสามารถบอกวิธีการเพิ่มอัตราเร็วในการอ่านได้

เนื้อเรื่อง

จากหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2 หน้า 29 - 33

อุปกรณ์

1. ใบงาน
2. แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน
3. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2
4. แผนภูมิคำกลอนหรือคำคมเกี่ยวกับการทำความดี

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. สร้างความสนใจ

- ครูสนทนาซักถามเกี่ยวกับเรื่องการทำความดี

- ครูให้นักเรียนอ่านบทกลอนหรือคำคมเกี่ยวกับการทำความดีจากแผนภูมิ เช่น
 " อันดีชั่วตัวตาย เมื่อภายหลัง   ชื่อก็ยังยืนอยู่ไม่รู้หาย " หรือ
 " ซาดีเสียต้องไฉไล   ซาดีชยต้องไฉชื่อ "

2. แจ้งจุดประสงค์

- ครูแจ้งจุดประสงค์ในการอ่านว่าอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ และความเข้าใจในการอ่าน รวมทั้งฝึกฝนความสามารถในการอ่านเร็ว

3. ทบทวนความรู้เดิม

- ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับประวัติผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง และ เนื้อเรื่องตาลโตนด ที่เรียนแล้ว ซึ่งเป็นผู้แต่งคนเดียวกัน

4. การกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้

- ครูสนทนาถึงบุคคลสำคัญที่ทำความดีเป็นคุณประโยชน์แก่ส่วนรวม เช่น พลตรีจำลอง ศรีเมือง ทหารชายแดน ฯลฯ แล้วให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเล่าถึงคุณความดี หรือวีรกรรมของท่านเหล่านั้นที่ได้กระทำเพื่อส่วนรวม

5. การให้แนวการเรียนรู้

- ครูให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่องความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด
- ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าเรื่องนี้เป็นลักษณะ เรื่องตามแบบเทศนาอาหารเพื่อเป็นคติสอนใจ

6. นักเรียนปฏิบัติ

- ครูเริ่มจับเวลาในการอ่าน แล้วบันทึกไว้ และให้นักเรียนอ่านเรื่องทั้งหมดอย่างละเอียด โดยในการอ่านควรเลือกว่าตอนใดควรอ่านอย่างพิถีพิถะที่ ตอนใดอ่านผ่าน ๆ เลขก็ได้
- ครูให้นักเรียนตั้งข้อสังเกตว่า การทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านนี้ให้ชัดเจนจะต้องมีพื้นฐานความรู้เดิมอะไรบ้าง เช่น ด้านประวัติศาสตร์ เรื่องศกกลาง เกรซ ดาลิ่ง ฯลฯ
- ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปรายสรุปสาระสำคัญ และบทบาทของ วีรบุรุษ และสตรีที่กล่าวถึง ตามาโบราณ เช่น ท้าวเทพกระษัตรี ท้าวศรีสุนทร และเกรซ ดาลิ่ง เป็นต้น

7. แจ้งผลการปฏิบัติ

- ครูชมเชยความรับผิดชอบ และร่วมกิจกรรมอย่างดี
- ครูเสนอแนะและอธิบายแนวทางแก้ไขให้นักเรียนที่ยังตอบคำถามไม่ถูกต้อง

8. การประเมินค่าการปฏิบัติ

- ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน

9. การเสริมความมั่นใจและการถ่ายทอด

- ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายเรื่องราวที่อ่านในประเด็นสำคัญ ๆ ดังนี้
" เรื่องราวที่อ่านเป็นอย่างไร มีใครบ้าง ทำอะไร ที่ไหน สรุปความว่าอย่างไร

มีคติสอนใจอะไรบ้าง "

- ครูเฉลยแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนที่นักเรียนทำ
- ครูให้นักเรียนเขียนย่อความเรื่องความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด

แผนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

กลุ่มทดลอง

แผนการสอนวิชา ท 203 ชั้น ม.2

เรื่อง "ศิลป์ินเอก " เวลา 3 คาบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ นักเรียนสามารถอ่านคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว แล้วสามารถแปลความ ตีความ ขยายความ และสรุปใจความสำคัญได้ รวมทั้งรู้จักกลวิธีเพิ่มอัตราเร็วในการอ่าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถเล่าประวัติผู้แต่งได้
2. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องได้
4. นักเรียนสามารถระบุแง่คิดของเรื่องที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง

จากหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์เล่ม 2 หน้า 96 - 100

อุปกรณ์

1. บัตรคำชื่อตัวละคร
2. ใบงานแสดงบทบาทสมมติ
3. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
4. หนังสือเรียนทักษะสัมพันธ์เล่ม 2

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย (P)

- ครูแจ้งให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายในการอ่านเรื่องศิลป์ินเอก ว่าเป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ และความเข้าใจในเนื้อเรื่อง รวมทั้งฝึกฝนความสามารถในการอ่านเร็ว

- ครูชี้แจง เกี่ยวกับการสังเกตลักษณะของเรื่องศิลปินเอก ว่าเป็นลักษณะของเรื่องสั้นที่อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน

2. การปรับความเร็ว (A)

- ครูยกตัวอย่างย่อหน้าใดย่อหน้าหนึ่งของข้อความที่นักเรียนจะต้องอ่านแล้วอธิบายว่าใจความสำคัญมักจะอยู่ตอนต้นหรือท้ายของย่อหน้า เช่น

" นายแกว่านแกเป็นดารภาพยนตร์ที่มีชื่อเสียง แกเริ่มอาชีพทางศิลปินของแกด้วยการรับจ้างเขาเล่นยี่เกตามวัดตั้งแต่เมื่อยังหนุ่ม ๆ แต่จะเป็นเพราะหน้าตาของแกไม่สมจะเป็นพระเอกได้หรือ อย่างไรก็ตาม เล่นยี่เกที่ไร นายแกว่านก็ถูกอุปโลกน์ให้เป็นตัวผู้ร้ายตัวโจร หรือตัวดาวร้ายทุกที ทั้งที่นิสัยใจคอของนายแกว่านที่แท้จริงก็มีได้เป็นเช่นนั้น แต่เป็นไปในทางตรงกันข้าม กล่าวคือแกเป็นคนที่มีนิสัยที่ไม่ชั่วแต่จะไม่เอาเรื่องเอาราวกับใครเท่านั้น แต่ถ้าใครจะเอาเรื่องเอาราวกับแก ๆ ก็จะมีวี่งหนีไปเลยทีเดียว "

ใจความสำคัญคือ แกเป็นคนที่มีนิสัยที่ไม่ชั่วแต่จะไม่เอาเรื่องเอาราวกับใครเท่านั้น แต่ถ้าใครจะเอาเรื่องเอาราวกับแก ๆ ก็จะมีวี่งหนีไปเลยทีเดียว

- ครูให้นักเรียนอ่านคร่าว ๆ เพื่อตั้งคำถาม และฝึกการจับเวลาในการอ่านด้วยตัวเอง

3. การตั้งคำถาม (N)

- ครูให้นักเรียนนำใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าเป็นคำถาม โดยชี้หลัก ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร เช่น

1. นายเสริมยั่วให้นายแกว่านโกรธเพราะเหตุใด
2. แท้จริงนายแกว่านเป็นคนมีอุปนิสัยอย่างไร

ฯลฯ

4. การสำรวจ (O)

- ครูให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่อง เพื่อตั้งคำถามที่จำเป็นสำหรับเรื่องก่อนการอ่าน เช่น

  1. วิธีแต่งเรื่องสั้นนำแบบอย่างมาจากไหน
  2. มีข้อที่ต้องปฏิบัติอย่างไร ในการอ่านเรื่องสั้น

- ให้นักเรียนคิดคาดการณ์เห็นแนวคิดล่วงหน้า บางอย่างก่อนการอ่านจริง เช่น
" อุปนิสัยของนายแก้วจะให้คนหรือโทษต่อตนเองอย่างไร "

5. การติดตาม (R)

- ครูเริ่มจับเวลาในการอ่านของนักเรียน แล้วบันทึกไว้
- ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องทั้งหมดอย่างละเอียดด้วยการพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้ใน
การอ่านควรเลือกตอนใดควรอ่านอย่างพิถีพิถันระหว่า ตอนใดอ่านผ่าน ๆ เลขก็ได้
- ครูให้นักเรียนตั้งข้อสังเกตว่า การทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านนี้ให้ชัดเจนได้ ต้องมีพื้นฐาน
ความรู้เดิมอะไรบ้าง เช่น เรื่องสั้นที่นักเรียนอ่านมาก่อน เป็นต้น

6. การจดบันทึก (A)

- ครูให้นักเรียนขีดเส้นใต้ ใจความสำคัญของเรื่องในหนังสือของตน เพื่อจับใจความสำคัญ
หรือความคิดหลักของเรื่อง เช่น
" นายแก้วถูกอุปโลกน์ให้เป็นผู้ร้ายทั้งที่นิสัยใจคอของนายแก้วที่แท้จริง มิได้เป็นเช่นนั้น "
- ครูให้นักเรียนทำบันทึกย่อใจความสำคัญของ เรื่อง

7. การใช้ความจำ (M)

- ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่ออภิปรายลักษณะนิสัยของตัวละครตามบัตรคำ แล้วส่งตัวแทน
อภิปรายหน้าชั้น
- ครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียน แสดงบทบาทสมมติตามใบงาน

8. ประเมินผล (A)

- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่องราวที่อ่านในประเด็นสำคัญ ๆ ดังนี้
" เรื่องราวที่อ่านเป็นอย่างไร มีใครบ้าง ทำอะไร ที่ไหน สรุปความว่าอย่างไร มี
คติสอนใจอะไรบ้าง "
- ครูซักถามเกี่ยวกับขั้นตอนต่าง ๆ มีใครยังสงสัย และปฏิบัติตามไม่ได้

- ครูอธิบายประโยชน์ของการปรับความเร็วในการอ่าน และแนะนำให้นักเรียนฝึกฝนด้วย

ตนเองต่อไป

- ครูสุ่มนักเรียนเป็นรายบุคคล และขอความเห็นชอบของแต่ละคน
- ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนเพื่อ

ทบทวน

แผนการสอนอ่านตามคู่มือครู
กลุ่มควบคุม
วิชาภาษาไทย ท 203 ชั้น ม. 2
เรื่อง "ศิลปินเอก" เวลา 3 คาบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว แล้วสามารถแปลความ ตีความ ขยายความ และสรุปใจความสำคัญได้ รวมทั้งรู้จักกลวิธีเพิ่มอัตราเร็วในการอ่าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถเล่าประวัติผู้แต่งได้
2. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องได้
4. นักเรียนสามารถระบุแง่คิดของเรื่องที่อ่านได้

เนื้อเรื่อง

จากหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์เล่ม 2 หน้า 96 - 100

อุปกรณ์

1. บัตรคำชื่อตัวละคร
2. ใบงานแสดงบทบาทสมมติ
3. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
4. หนังสือเรียนทักษะสัมพันธ์เล่ม 2

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. สร้างความสนใจ

- ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับดารารายภาพยนต์ที่นักเรียนนิยมหรือชื่นชอบเป็นพิเศษ และอภิปรายถึงบทบาทของดารารเหล่านั้นในภาพยนต์แต่ละเรื่อง

2. แจ้งจุดประสงค์

- ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่าเป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่อง และความเข้าใจในการอ่านรวมทั้งฝึกฝนความสามารถในการอ่านเร็ว

3. ทบทวนความรู้เดิม

- ครูสนทนาและซักถามนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของเรื่องสั้นว่ามีอะไรบ้าง เช่น มีความยาวไม่เกินไปคำ มีตัวละครได้กัตัว เป็นต้น

4. การกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้

- ครูเล่าเรื่องย่อเรื่องศิลปินเอกให้นักเรียนฟัง เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ
- ครูนำบัตรคำชื่อตัวละครให้นักเรียนอ่านและอธิบายบทบาทของตัวละครนั้น ๆ

5. การให้แนวการเรียนรู้

- ครูให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่อง เพื่อตั้งคำถามที่จำเป็นสำหรับเรื่องก่อนการอ่าน เช่น
  1. วิธีแต่งเรื่องสั้นนำแบบอย่างมาจากไหน
  2. มีข้อพึงปฏิบัติอย่างไรในการอ่านเรื่องสั้น

6. นักเรียนปฏิบัติ

- ครูเริ่มจับเวลาในการอ่านแล้วบันทึกไว้ และให้นักเรียนอ่านเรื่องทั้งหมดอย่างละเอียด โดยในการอ่านควรเลือกว่าตอนใดควรอ่านอย่างพิถีพิถะระห์ ตอนใดอ่านผ่าน ๆ เลขก็ได้

- ครูให้นักเรียนตั้งข้อสังเกตว่าการทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านนี้ให้ชัดเจนได้ จะต้องมีความรู้เดิมอะไรบ้างโดยโยงกับประสบการณ์เดิม เช่น เรื่องสั้นที่นักเรียนเคยอ่านมาก่อน เป็นต้น

- ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปรายลักษณะของตัวละคร และส่งตัวแทนรายงานหน้าชั้น
- ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติจากเรื่องตามใบงาน

7. แจ้งผลการปฏิบัติ

- ครูชมเชยความรับผิดชอบ และร่วมกิจกรรมอย่างดี
- ครูเสนอแนะ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง สำหรับนักเรียนที่ยังต้องแก้ไข

8. การประเมินค่าการปฏิบัติ

- ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน

9. การเสริมความมั่นใจและการถ่ายโอน

- ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายเรื่องราวที่อ่านในประเด็นสำคัญ ๆ ดังนี้

" เรื่องราวที่อ่านเป็นอย่างไร มีใครบ้าง ทำอะไร ที่ไหน สรุปความว่าอย่างไร มี

คติสอนใจอะไรบ้าง

- ครูให้นักเรียนทำบันทึกย่อเกี่ยวกับเรื่องราวที่อ่าน
- ครูให้นักเรียนเขียนย่อความเรื่องความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด

แผนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

กลุ่มทดลอง

วิชาภาษาไทย ท 203 ชั้น ม.2

เรื่อง "ความสามัคคี" เวลา 3 คาบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ นักเรียนสามารถอ่านคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว แล้วสามารถแปลความ ตีความ ขยายความ และสรุปใจความสำคัญได้ รวมทั้งรู้จักกลวิธีเพิ่มอัตราเร็วในการอ่าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายประเภทของความสามัคคีได้
2. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องความสามัคคีได้
3. นักเรียนสามารถย่อความเรื่องความสามัคคีได้

สื่อ เนื้อเรื่อง

จากหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์เล่ม 2 หน้า 122 - 123

อุปกรณ์

1. เทปเพลงสามัคคีชุมนุม
2. แผนภูมิเนื้อเพลงสามัคคีชุมนุม
3. บัตรคำศัพท์ในเรื่องความสามัคคี
4. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. กำหนดจุดมุ่งหมาย (P)

- ครูแจ้งให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายในการอ่านเรื่องความสามัคคีว่า เป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ และความเข้าใจในเนื้อเรื่อง รวมทั้งฝึกฝนความสามารถในการอ่านเร็ว

- ครูชี้แจงเกี่ยวกับการสังเกตบทความเรื่องความสามัคคี ว่าเป็นลักษณะของคำอวยพร เพื่อเทศน์สอน มีคติสอนใจ เช่น

" บิ๊นใครจะให้ สามัคคี เป็นพรบิ๊นใหม่เพราะในระหว่างนี้บ้านเมืองเรากำลังต้องการ สามัคคี "

" อวิวาท คือ ไม่วิวาทกัน ไม่โต้แย้งกัน ไม่ขัดกัน ไม่เถียงกัน "

2. การปรับความเข้าใจ (A)

- ครูยกตัวอย่างย่อหน้าโดยย่อหน้าหนึ่งของข้อความที่นักเรียนจะต้องอ่านแล้วอธิบายว่า ใจความสำคัญของย่อหน้ามักจะอยู่ตอนต้นหรือท้ายของย่อหน้า เช่น

" สามัคคีพันธ์ คือ การผูกสามัคคี หรือสมานสามัคคี เป็นของดี ทำให้เกิดกำลัง และอำนาจดังกล่าวนมา ส่วนสามัคคีเภท คือ การแตกสามัคคี เป็นของไม่ดี มีโทษมากทำให้เสียกำลัง เสียอำนาจพินาศฉิบหาย ทำให้สูญเสียประเทศชาติบ้านเมืองเป็นที่สุด เหมือนเมืองวัชชีในภายหลัง ที่ถูกอัสสการพราหมณ์ยุบให้แตกสามัคคีกัน ต้องเสียบ้านเมือง ตกเป็นเมืองนอกเมืองขึ้นของ ประเทศมครต่อมา "

ใจความสำคัญ คือ สามัคคีพันธ์คือการผูกสามัคคี เป็นของดี เป็นต้น

- ครูให้นักเรียนอ่านคร่าว ๆ เพื่อตั้งคำถาม และฝึกการจับเวลาในการอ่านด้วยตัวเอง

3. การตั้งคำถาม (N)

- ครูให้นักเรียนนำใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าเป็นคำถาม โดยขั้นหลัก ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร เช่น

1. สามัคคีคืออะไร ตัวอย่างไร

2. สามัคคีเป็นคุณธรรมก่อให้เกิดอะไร

ฯลฯ

4. การสำรวจ (O)

- ครูให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่อง เพื่อตั้งคำถามที่จำเป็นสำหรับเรื่องก่อนการอ่าน เช่น

1. บทความนี้เป็นของใคร ในโอกาสอะไร

2. มีจุดมุ่งหมายอย่างไร

ฯลฯ

- ครูให้นักเรียนคิดคาดการณ์ เห็นแนวคิดล่วงหน้าบางอย่างก่อนการอ่านจริง เช่น

1. คำอวยพรนี้เน้นความสามัคคีกับใครเป็นพิเศษ

2. บทความนี้จะเกิดประโยชน์อะไรแก่นักเรียนบ้าง

5. การติดตาม (R)

- ครูเริ่มจับเวลาในการอ่านของนักเรียน แล้วบันทึกไว้

- ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้นทั้งหมดอย่างละเอียดด้วยการพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้

โดยในการอ่านควรเลือกว่าตอนใดควรอ่านอย่างพิถีพิถัน ตอนใดอ่านผ่าน ๆ เลยก็น่าได้

- ครูให้นักเรียนตั้งข้อสังเกตว่า การทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านนี้ให้ชัดเจนได้ จะต้องมีความรู้เดิมอะไรบ้าง เช่น ศัพท์ทางพุทธศาสนา และเรื่องสามัคคีเภท เป็นต้น แล้วให้นักเรียนนำความรู้เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่

6. การจดบันทึก (A)

- ครูให้นักเรียนขีดเส้นใต้ใจความสำคัญของบทความในหนังสือของตนเพื่อจับใจความสำคัญหรือความคิดหลักของเรื่อง เช่น

" ควรนำความสามัคคีนี้ไปพิจารณา และถือปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่หมู่คน และบ้านเมือง " ในหนังสือหน้า 122

- ครูให้นักเรียนทำบันทึกย่อเกี่ยวกับความหมายของศัพท์ และใจความสำคัญของเรื่อง

7. การใช้ความจำ (M)

- ครูให้นักเรียนฟังเพลงสามัคคีชุมนุมจากเทปบันทึกเสียง และฝึกหัดร้องตามแผนภูมิเนื้อเพลง

- ครูให้นักเรียนเขียนย่อความเรื่องความสามัคคี

8. ประเมินผล (A)

- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย เรื่องราวที่อ่านในประเด็นสำคัญ ๆ ดังนี้
  - " เรื่องราวที่อ่านเป็นอย่างไร มีใครบ้าง ทำอะไร ที่ไหน สรุปความว่าอย่างไร มีคตินสอนใจอะไรบ้าง "
- ครูซักถามเกี่ยวกับขั้นตอนต่าง ๆ มีใครยังสงสัย และปฏิบัติตามไม่ได้
- ครูอธิบายประโยชน์ของการปรับความเข้าใจในการอ่าน และแนะนำให้นักเรียนฝึกฝนด้วยตนเองต่อไป
- ครูสุ่มถามนักเรียนเป็นรายบุคคล และขอความเห็นที่ย่อของแต่ละคน
- ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
- ครูคัดเลือกย่อความที่ดีของนักเรียนเพื่ออภิปราย และนำไปติดบอร์ดเพื่อให้นักเรียนอ่าน

แผนการสอนอ่านตามคู่มือครู
กลุ่มควบคุม
วิชาภาษาไทย ท 203 ชั้น ม. 2
เรื่องความสามัคคี เวลา 3 คาบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว แล้วสามารถแปลความ
ตีความ ขยายความ และสรุปใจความสำคัญได้ รวมทั้งรู้จักกลวิธีเพิ่มอัตราเร็วในการอ่าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายประเภทของความสามัคคีได้
2. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องความสามัคคีได้
3. นักเรียนสามารถย่อความเรื่องความสามัคคีได้

เนื้อเรื่อง

จากหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2 หน้า 122 - 125

อุปกรณ์

1. เทปเพลงสามัคคีชุมนุม
2. แผนภูมิเนื้อเพลงสามัคคีชุมนุม
3. บัตรคำศัพท์ในเรื่องความสามัคคี
4. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. สร้างความสนใจ

- ครูให้นักเรียนฟัง เพลงสามัคคีชุมนุมจากแถบบันทึกเสียง และฝักร้องตามแผนภูมิเนื้อเพลง

2. แจ้งจุดประสงค์

- ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่า เป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ และเข้าใจในการอ่าน รวมทั้งฝึกฝนความสามารถในการอ่านเร็ว

3. ทบทวนความรู้เดิม

- ครูสนทนาซักถามเกี่ยวกับวิธีการย่อความ และอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

4. การกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้

- ครูถามคำถามท้ายบทเรียนเป็นการนำให้นักเรียนสนใจเพื่ออ่านจับใจความ เช่น

1. ใครเป็นผู้ใช้ข้อคิดเรื่อง " สามัคคี " เป็นพรบิใหม่แก่ประชาชนชาวไทย
2. ความสามัคคีคืออะไร คืออย่างไร
3. มีข้อความใดบ้างที่กล่าวยกย่องคุณธรรมคือ ความสามัคคี และกล่าวว่อย่างไร

ฯลฯ

5. การให้แนวการเรียนรู้

- ครูอธิบายประวัติผู้แต่ง และที่มาของเรื่อง
- ให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่อง เพื่อทราบจุดประสงค์ของผู้กล่าวคำอวยพร
- ครูให้นักเรียนอ่านคำศัพท์จากบัตรคำ

6. นักเรียนปฏิบัติ

- ครูเริ่มจับเวลาในการอ่านแล้วบันทึกไว้ และให้นักเรียนอ่านเรื่องทั้งหมดอย่างละเอียด โดยในการอ่านควรเลือกว่าตอนใดควรอ่านอย่างพิถีพิถะระหึ่ ตอนใดอ่านผ่าน ๆ เลขก็ได้

- ครูให้นักเรียนตั้งข้อสังเกตุว่า การทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านนี้ให้ชัดเจนได้ จะต้องมีความรู้เดิมอะไรบ้าง เช่น ศัพท์ทางพุทธศาสนา และเรื่องสามัคคีเภท เป็นต้น

- ครูให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์
- ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาสรุปใจความสำคัญของเรื่อง

7. แจ้งผลการปฏิบัติ

- ครูชมเชยความรับผิดชอบ และร่วมกิจกรรมอย่างดี
- ครูเสนอแนะ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและอธิบายให้นักเรียนที่ยังตอบคำถามไม่ถูกต้อง

8. การประเมินค่าการปฏิบัติ

- ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน

9. การเสริมความมั่นใจและการถ่ายโอน

- ครูให้นักเรียนเรียงความเรื่องความสามัคคี
- ครูคัดเลือกย่อความที่ดีมาอ่านเพื่อวิจารณ์ และตัดไว้ที่บอร์ดในห้องเรียน

แผนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA

กลุ่มทดลอง

วิชาภาษาไทย ท 203 ชั้น ม. 2

เรื่องมหากบิลวานร เวลา 3 คาบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ นักเรียนสามารถอ่านคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว แล้วสามารถแปลความ ตีความ ขยายความ และสรุปใจความสำคัญได้ รวมทั้งรู้จักกลวิธีเพิ่มอัตราเร็วในการอ่าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของคำหรือข้อความในเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะนิสัยของตัวละครที่สำคัญในเรื่องได้
3. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ประโยชน์และข้อคิดจากเรื่องมหากบิลวานรได้
4. นักเรียนเขียนเรียงความเกี่ยวกับคุณธรรมของผู้นำได้

อุปกรณ์

1. ภาพพระสารประเสริฐ
2. บัตรคำ
3. ใบงาน
4. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์เล่ม 2
5. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

เนื้อเรื่อง

จากหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์เล่ม 2 หน้า 143 - 147

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. กำหนดจุดมุ่งหมาย (P)

- ครูแจ้งให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายในการอ่านเรื่องมหากบิลวานร ว่าเป็นการอ่านเพื่อ

จับใจความสำคัญ และความเข้าใจในเนื้อเรื่อง รวมทั้งฝึกฝนความสามารถในการอ่านเร็ว

- ครูชี้แจงเกี่ยวกับลักษณะของนิทานชาดก ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเกิดของพระโพธิสัตว์ ซึ่งเขียนไว้เพื่อสอนธรรมะในพุทธศาสนา

2. การปรับความเร็ว (A)

- ครูยกตัวอย่างย่อหน้าใดย่อหน้าหนึ่งของข้อความที่นักเรียนจะต้องอ่าน แล้วอธิบายว่า ใจความสำคัญมักจะอยู่ตอนต้นหรือท้ายของย่อหน้า เช่น

" ฝ่ายพระโพธิสัตว์ก็สั่งสอนพระเจ้าพาราณสีให้ดำรงอยู่ในราชธรรม และยกข้อสำคัญขึ้นอีกส่วนหนึ่งว่า ผู้ซึ่งเป็นหัวหน้า คือผู้ที่เป็นใหญ่มีบริษัทรบรากร จำต้องมีวิจรรณญาณปัญหาและมีความสามารถ คิดบำบัดทุกข์ภัยอันเกิดขึ้นแก่บริษัทของตน จึงจะสมควรแก่ความเป็นผู้นำใหญ่ พอจบคำสั่งสอนลงพระโพธิสัตว์ก็สิ้นชีวิต "

ใจความสำคัญคือ ผู้เป็นใหญ่ (พระเจ้าพาราณสี) ให้ดำรงอยู่ในธรรม

- ครูให้นักเรียนอ่านคร่าว ๆ เพื่อตั้งคำถาม และฝึกการจับเวลาในการอ่านด้วยตัวเอง

3. การตั้งคำถาม (N)

- ครูให้นักเรียนนำใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าเป็นคำถาม โดยใช้หลักใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร เช่น

1. พญาวานรทำอะไรจึงช่วยชีวิตฝูงลิงไว้ได้
2. พญาวานรได้พยายามป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่หมู่คณะอย่างไร

ฯลฯ

4. การสำรวจ (O)

- ครูให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่อง มหากบิลวาณร เพื่อตั้งคำถามที่จำเป็นสำหรับเรื่องก่อนการอ่าน เช่น

1. นิทานชาดกเรื่องนี้มุ่งสอนใคร เรื่องอะไร
2. คัดมาจากหนังสืออะไร ของใคร

ฯลฯ

- ครูให้นักเรียนคิดคาดการณ์เห็นแนวคิดว่าล่วงหน้าบางอย่างก่อนการอ่านจริง เช่น
" นิทานชาดกเรื่องนี้มุ่งสอนธรรมะข้อใดข้อหนึ่ง และพระโพธิสัตว์ในเรื่องนี้จะ เป็นใคร "

5. การติดตาม (R)

- ครูเริ่มจับเวลาในการอ่านของนักเรียน แล้วบันทึกไว้
- ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องทั้งหมดอย่างละเอียดด้วยการพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้ ใน การอ่านควรเลือกว่าตอนใดควรอ่านอย่างพิถีพิถันแค่ไหน ตอนใดอ่านผ่าน ๆ เลยก็น่าได้
- ครูให้นักเรียนตั้งข้อสังเกตว่า การทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านนี้ให้ชัดเจนได้ จะต้อง มีพื้นฐานความรู้เดิมอะไรบ้าง เช่น นิทานชาดกเรื่องอื่น เป็นต้น แล้วให้นักเรียนนำความรู้เดิม มาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่

6. การจดบันทึก (A)

- ครูให้นักเรียนขีดเส้นใต้ใจความสำคัญของบทความในหนังสือของตน เพื่อจับใจความสำคัญ หรือความคิดหลักของเรื่อง เช่น

" ผู้ที่เป็นใหญ่มีบริษัทบริหารจำต้องมีวิจักษณ์ปัญญา และมีความสามารถคิดบำบัดทุกข์ภัย อันเกิดแก่บริษัทของตน " ในหนังสือหน้า 145

- ครูให้นักเรียนทำบันทึกย่อใจความสำคัญของ เรื่อง

7. การใช้ความจำ (M)

- ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปรายตามใบงานเกี่ยวกับ
  1. ลักษณะ ของหัวหน้าที่ดี
  2. ลักษณะ ของมิตรที่ดีและไม่ดี
  3. ทำอย่างไรจึง จะผูกมิตรได้ยั่งยืน
  4. ศึกษาสำนวนภาษาในเรื่องมหากบิลวานร
 แล้วส่งตัวแทนมารายงานหน้าชั้นเรียน

8. ประเมินผล (A)

- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย เรื่องราวที่อ่านในประเด็นสำคัญ ๆ ดังนี้
 " เรื่องราวที่อ่านเป็นอย่างไร มีใครบ้าง ทำอะไร ที่ไหน สรุปความว่าอย่างไร มี
 คติสอนใจอะไรบ้าง "

- ครูซักถามเกี่ยวกับขั้นตอนต่าง ๆ มีใครยังสงสัย และปฏิบัติตามไม่ได้
 - ครูอธิบายประโยชน์ของการปรับความเร็วในการอ่าน และแนะนำให้นักเรียนฝึกฝนด้วย
 ตนเองต่อไป

- ครูสุ่มถามนักเรียนเป็นรายบุคคล และขอความเห็นของแต่ละคน
 - ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
 - ครูสรุปให้นักเรียนฟังย่อ ๆ เกี่ยวกับลักษณะของผู้นำแล้วให้นักเรียนเขียนเรียงความ
 เกี่ยวกับคุณธรรมของผู้นำ

8. ประเมินผล (A)

- ครูบันทึกเวลาในการอ่านของนักเรียนแต่ละคน พร้อมทั้งให้คำแนะนำเพื่อพัฒนาตนเอง
 ในด้านความสามารถในการอ่านเร็ว

- ครูซักถามเกี่ยวกับขั้นตอนต่าง ๆ ว่ายังมีใครสงสัย และปฏิบัติตามไม่ได้
 - ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพื่อทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
 - ครูสรุปให้นักเรียนฟังย่อ ๆ เกี่ยวกับลักษณะของผู้นำแล้วให้นักเรียนเขียนเรียงความ
 เกี่ยวกับคุณธรรมของผู้นำ

แผนการสอนอ่านตามคู่มือครู

กลุ่มควบคุม

วิชาภาษาไทย ท 203 ชั้น ม. 2

เรื่องมหากบิลวานร . เวลา 3 คาบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว แล้วสามารถแปลความ ตีความ ขยายความ และสรุปใจความสำคัญได้ รวมทั้งรู้จักกลวิธีเพิ่มอัตราเร็วในการอ่าน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของคำหรือข้อความในเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะนิสัยของตัวละครที่สำคัญในเรื่องได้
3. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ประโยชน์และข้อคิดจากเรื่องมหากบิลวานรได้
4. นักเรียนเขียนเรียงความเกี่ยวกับคุณธรรมของผู้นำได้

อุปกรณ์

1. ภาพพระसारประ เสด็จ
2. บัตรคำ
3. ใบงาน
4. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2
5. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

เนื้อเรื่อง

จากหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2 หน้า 143 - 147

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. สร้างความสนใจ

- ครูเล่านิทานชาดกเรื่องสั้น ๆ ให้นักเรียนฟัง

2. แจ้งจุดประสงค์

- ครูแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบว่าเป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ และความเข้าใจในเนื้อเรื่อง รวมทั้งฝึกฝนความสามารถในการอ่านเร็ว

3. ทบทวนความรู้เดิม

- ครูสนทนาซักถามเกี่ยวกับนิทานชาดกที่ครูเล่า หรือนักเรียนเคยอ่านมา

4. การกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้

- ให้นักเรียนดูภาพพระสารประเสริฐ แล้วครูอธิบายชีวประวัติของท่านให้ฟัง

- ให้นักเรียนอ่านบัตรคำหรือข้อความจากข้อตัวละคร และอธิบายเพิ่มเติมบ้างให้นักเรียนเข้าใจ

5. การให้แนวการเรียนรู้

- ครูให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่อง ให้ทราบที่มาของนิทานชาดก จุดมุ่งหมายในการเขียน และลักษณะเด่นของนิทานประเภทนิทานชาดก

- ครูถามคำถามบางคำถามท้ายบทเรียนเพื่อให้นักเรียนตอบในขณะที่อ่านเนื้อเรื่อง เป็นการเฝ้าความสนใจของนักเรียน เช่น

1. พญาวานรมีชื่อว่าอะไร อาศัยอยู่ที่ไหน
2. พญาวานรมันนับว่าเป็นผู้นำที่มีอำนาจเพราะเหตุใด
3. พญาวานรทำอะไรจึงช่วยชีวิตผองลิงไว้ได้

ฯลฯ

6. นักเรียนปฏิบัติ

- ครูเริ่มจับเวลาในการอ่าน แล้วบันทึกไว้ แล้วให้นักเรียนอ่านเรื่องทั้งหมดอย่างละเอียด โดยในการอ่านควรเลือกว่าตอนใดควรอ่านอย่างพิถีพิถะระห์ ตอนใดอ่านผ่าน ๆ เลยกก็ได้

- ครูให้นักเรียนตั้งข้อสังเกตว่า การทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่านนี้ให้ชัดเจนได้ จะต้องมีความรู้เดิมอะไรบ้าง เช่น นิทานชาดกอื่น ๆ เป็นต้น

- ครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียนอภิปรายกลุ่มละ 10 - 12 คน ตามใบงานในหัวข้อต่อไปนี้
- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปรายกลุ่มละ 10 - 12 คนในหัวข้อต่อไปนี้

1. ลักษณะของหัวหน้าที่ดี
2. ลักษณะของมิตรที่ดี และไม่ดี
3. ทำอย่างไรจึงจะผูกมิตรได้ยั่งยืน
4. ศึกษาสำนวนภาษาในเรื่องมหากาฬนิลาวัณ

แล้วส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น

7. แจ้งผลการปฏิบัติ

- ครูชมเชยนักเรียนที่ร่วมมือในกิจกรรม และทำได้อย่างดี
- ครูเสนอแนะวิธีแก้ไขและข้อบกพร่องของนักเรียนที่ยังทำไม่ได้ดีเท่าที่ควร

8. การประเมินค่าการปฏิบัติ

- ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน

9. การเสริมความมั่นใจและการถ่ายทอด

- ครูให้นักเรียนเขียนเรียงความเกี่ยวกับคุณธรรมของผู้นำ

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านในเนื้อหาที่ใช้ทดลอง

- ความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด
- ศิลปินเอก
- ความสามัคคี
- นิทานชาดกเรื่องมหากบิลวานร

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

เรื่องความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 7

"เรายังอาจใช้ชีวิตของเราในสิ่งที่ประเสริฐยิ่งกว่าและมีประโยชน์มากกว่าที่จะเพียงแต่รักษาชีวิตไว้ให้เป็นสุขและให้ยืนานานอีก"

1. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องอะไร

ก. การใช้ชีวิตอย่างคุ้มค่า	ข. การทำสิ่งที่มีประโยชน์
ค. การรักษาชีวิตให้ยืนนาน	ง. การใช้ชีวิตอย่างสุขสบาย
จ. การใช้เวลาอย่างมีความสุข	

2. ข้อความนี้เปรียบเทียบการทำงานในลักษณะใด

ก. รับประทานอาหารต่อเวลาเท่านั้น	ข. บำเพ็ญตนเป็นผู้รอบรู้ต่อคนทั่วไป
ค. จะทำงานได้เรียบร้อยเมื่อมีคำสั่ง	ง. สนใจติดตามแสวงหาความรู้ตลอดเวลา
จ. ทำงานอย่างถูกต้องและน่าพอใจในแต่ละวัน	

3. ข้อความดังกล่าวมีลักษณะเช่นใด

ก. สั้น	ข. เตือน
ค. ชี้แจง	ง. แนะนำ
จ. สั่งสอน	

4. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายเช่นไร

ก. ต้องการให้ทุกคนเป็นคนดี	ข. ต้องการให้สังคมอยู่ดีกินดี
ค. ต้องการให้ทุกคนมีความสุข	ง. ต้องการให้รู้ถึงคุณค่าของเวลาและงาน
จ. ต้องการให้ทำในสิ่งที่ประเสริฐต่อผู้อื่น	

5. ข้อความนี้เน้นในเรื่องใด

ก. ค่าของเวลา	ข. ค่าของการทำงาน
ค. คนจะมีค่าที่ผลงาน	ง. ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข
จ. การมีชีวิตถูกต้องตามประเพณี	

6. การกระทำของ เกรซ ดาลิ่ง ในเรื่องความดีไม่รู้จักสิ้นสุด เปรียบเทียบกับใคร

ก. คุณครูประทีป แม่พระในสลัม	ข. บิยะพงษ์ ผิวอ่อน นักฟุตบอลทีมชาติ
ค. คุณหญิงโม วีรสตรีแห่งเมืองโคราช	ง. เจ้าหน้าที่มูลนิธิช่วยคนประสบอุบัติเหตุ
จ. วงดนตรีคาราบาวอุทิศเงินสร้างห้องสมุดตำบล	

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 7 - 10

" เด็ก ๆ คงได้ทั้งก้อนอิฐก้อนหินตกลงสระน้ำดังบ่อม น้ำก็เป็นวงกระเพื่อมออกไป และวงเหล่านี้น้อมกว้างออกไปทุกที จนกระทั่งถึงขอบสระ ฉันทิดก็คิดว่าเราได้ทำความดีให้ปรากฏขึ้น ความดีนั้นน้อมกระจ่ายแผ่ออกไปทั่วโลก "

7. ข้อความนี้ใช้โวหารประเภทใด

ก. อุปมาโวหาร	ข. สาธกโวหาร
ค. เทศนาโวหาร	ง. พรรณาโวหาร
จ. บรรยายโวหาร	

8. ข้อความนี้ตรงกับคำกล่าวในข้อใด

ก. เวลาและวารีไม่ยั้งดีจะคอยใคร	ข. อย่าปล่อยตนไปดังเช่นกระแสน้ำ
ค. ไม่ควรอยู่เฉยมิได้ทำงานต่อสังคม	ง. อย่าปล่อยเวลาไปโดยไม่มีคุณค่า
จ. หน้าที่การงานย่อมสะท้อนถึงความดี	

9. ควรตั้งชื่อข้อความนี้ว่าอย่างไร

ก. อิทธิพลของความดี	ข. คุณสมบัติของเวลา
ค. ความเป็นไปของโลก	ง. คุณค่าดีของการทำงาน
จ. คุณประโยชน์ของน้ำและความดี	

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

เรื่องศิลปินเอก

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. เหตุใดเมื่อนายแก้วนแสดงเป็นผู้ร้ายบ่อย ๆ เข้า จึงคิดไปว่าตนเป็นคนร้ายจริง ๆ
  - ก. เพราะนายแก้วนได้ร่วมอาชญากรรมกับคนร้ายจริงๆ
  - ข. เพราะนายแก้วนมีจิตใจนิยมในบทบาทของผู้ร้ายอยู่แล้ว
  - ค. เพราะคนดูต่างหวาดกลัว เมื่อเห็นนายแก้วนออกมาแสดง
  - ง. เพราะต้องฝึกหัดกิริยาอาการให้เป็นคนร้ายอยู่ตลอดเวลา
  - จ. เพราะบุคคลทั่วไปแสดงความหวาดหวั่นเมื่อได้เผชิญหน้ากับตน
2. การกำหนดตัวละครในการแสดงภาพยนตร์ ลีเก หรือละคร ควรคำนึงถึงข้อใดเป็นสำคัญ
  - ก. การศึกษา
  - ข. นิสัยใจคอ
  - ค. บุคคลลักษณะ
  - ง. รูปร่างหน้าตา
  - จ. ความสามารถในการแสดง
3. ภาพยนตร์ที่นายแก้วนแสดงมีเนื้อหาตอนใดที่ทำให้เกิดอารมณ์ขันมากที่สุด
  - ก. แสดงถึงขุนโจรที่มีนิ้วด้วนนิ้วหนึ่ง
  - ข. แสดงถึงบทชีวิตของโจรที่ถูกภรรยาวางยาเบื่อตาย
  - ค. แสดงชีวิตของมหาโจรผู้มีโรคลำไส้ประจำตัว แต่ยังไม่สิ้นละตมก็ฆ่าผู้คนอย่างเหี้ยมโหด
  - ง. แสดงชีวิตโจรทารุณ ซึ่งตกอยู่ในห่วงรักของหญิงสาวหน้าแล้มคนหนึ่ง ผู้ซึ่งถูกมัจจุราชพรากไปด้วยโรคบิดอย่างแรง เมื่อก่อนจบเรื่อง เล็กน้อย
  - จ. แสดงชีวิตเจ้าหนุ่มที่ยากจนต้องไปรับจ้างขนขยะถึงเทศบาล แต่อดทนต่อความยากจนและความดูหมิ่นจากสังคมไม่ไหว จึงต้องไปเป็นสื่อและจบชีวิตเหมือนชื่อเรื่อง

4. เหตุการณ์ตอนใดที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกตื่นเต้นอยากติดตามเรื่องต่อไปมากที่สุด
  - ก. นายแก้วลุกขึ้นมาร้องท้านายเสริมให้ต่อสู้กับด้วยหมัด
  - ข. ตำรวจสองคนรีบลงจากรถสองแถวที่นายแก้วด้วยความหวาดกลัว
  - ค. แม่ถนอมได้รับจดหมายจากนายเสริมพี่ชายว่าจะต้องกลับเข้ากรุงเทพ
  - ง. นายแก้วแสดงอาการขบเขี้ยวเคี้ยวฟันแบ่งหน้าอกหายใจแรง ๆ กับแม่ถนอม
  - จ. นายแก้วชวนนายเสริมกินเหล้าพร้อมตะโกนสั่งเมียว่า เสือมันจะไวลาย วันนั้นแหละวะ
5. เรื่องศิลป์ในเอกมุ้ง เน้นความสำคัญในข้อใด
  - ก. การไม่หลงลืมสภาพที่แท้จริงของตนเอง
  - ข. ลักษณะจุดเด่นของเรื่องสั้นประเภทชวนหัว
  - ค. ความสำคัญของชื่อหนัง โรงหนัง ที่ดึงดูดคนดู
  - ง. การวางบุคลิกลักษณะให้สมบทบาทในภาพยนตร์
  - จ. ความแตกต่างระหว่างศิลป์ลิเกกับนักแสดงภาพยนตร์
6. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายในการเขียนเรื่องนี้ในลักษณะใด
  - ก. ยกย่องวงการภาพยนตร์
  - ข. ห่วงใยวงการภาพยนตร์
  - ค. ตำหนินักแสดงและวงการภาพยนตร์
  - ง. สนับสนุนนักแสดงและภาพยนตร์ไทย
  - จ. ล้อเลียนนักแสดงและวงการภาพยนตร์
7. เรื่องศิลป์ในเอกให้ข้อคิดในด้านใด
  - ก. คนเราไม่ควรลืมสภาพที่แท้จริงของตนเอง
  - ข. อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยยังต้องปรับปรุง
  - ค. นักแสดงควรเล่นให้สมบทบาทในเวทีเท่านั้น
  - ง. รัฐบาลและประชาชนควรช่วยกันสนับสนุนอาชีพนักแสดง
  - จ. นักแสดงที่มีชื่อเสียง ไม่จำเป็นต้องมีนิสัยใจคอตรงตามตัวละครในเรื่อง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8 - 11

แล้วนายแคว่นก็รู้สึกเหมือนกับว่ามีตะลุมพุกมาทุบที่หัวไหล่ พอยกขึ้นจะปิด รถจี๊ปอีกคันหนึ่งก็แล่นมาชนที่พุงทำให้จุกหายใจไม่ออก และพอตั้งท่าทำอย่างที่เขาบอกไว้ในเวลาแสดงหนัง นายเสริมก็ทำให้น้อง เขยของตนพันทรมานโดยปล่อยหมัดลุ่น ๆ เข้าที่ปลายคาง ทำให้นายแคว่นลงไปในนอนยี้มดูดาวอย่าง เพลิดเพลินอยู่กลางนอกชาน .

8. " ตะลุมพุก " ในข้อความนี้หมายถึงอะไร

ก. ฝ่าเท้า	ข. กำปั้นที่ใส่นวม
ค. กำลังแรงมาก	ง. ไม้สำหรับทบผ้า
จ. ไม้สำหรับดำข้าว	

9. " รถจี๊ป " ในข้อความนี้หมายถึงอะไร

ก. หมัด	ข. อาวุธ
ค. ศีรษะ	ง. ฝ่าเท้า
จ. หัวเข้า	

10. " หมัดลุ่น ๆ " หมายถึงอะไรในข้อความนี้

ก. ด้อยด้วยสันมือ	ข. ใส่นวมหนักมายด้อย
ค. ยกเท้าและมือขึ้นเตะ	ง. กำมือแล้วด้อยสุดแรง
จ. กำหมัดด้อยทั้งสองมือไม่นับ	

11. " ลงไปในนอนยี้มดูดาวอย่าง เพลิดเพลินอยู่กลางนอกชาน" หมายความว่าอย่างไร

ก. ลงไปในนอนเล่น	ข. ลงไปในนอนยี้มอยู่
ค. ล้มลงไปในนอนอย่างมึนงง	ง. ล้มลงไปในนอนอย่างหมดสติ
จ. ล้มลงไปในนอนอย่างเจ็บปวด	

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 12 - 13

" อ้ายแก้วน เดี่ยวนี้เอ็งอ้วนลงพุง เอ็งรู้ไหม "

" ใครว่าอ้วนลงพุง " นายแก้วนถามขึ้นกับสิ่งแวดล้อมทั่ว ๆ ไป อ้ายหมาตัวไหน
มันว่าเสียแก้วนลงพุง "

นายเสริมหัวเราะก๊ก ๆ อย่างใจเย็นแล้วพูดว่า

" เอ็งตลกดีมาอ้ายแก้วน หนอยแน่อ้ายเสียแก้วน อ้ายหมูแก้วนนั่นแหละว่าจะถูกกว่า "

12. คำว่า สิ่งแวดล้อมทั่ว ๆ ไป ควรจะหมายถึงอะไรมากที่สุด

ก. บุคคลที่อยู่ในที่นั้น	ข. เพื่อนบ้านใกล้เคียง
ค. สภาพสิ่งของต่าง ๆ	ง. บ้านเรือนในละแวกนั้น
จ. ไม่เจาะจงว่าหมายถึงอะไร	

13. คำพูดประโยคสุดท้ายของนายเสริมในข้อ 12 แสดงว่าเขาเกิดความรู้สึกอย่างไร

ก. ชัดใจ	ข. ขุ่นใจ
ค. แค้นใจ	ง. น้อยใจ
จ. อึดอัดใจ	

14. จากเหตุการณ์ที่นายเสริมตอยนายแก้วน นักเรียนคิดว่าภายหลังนายแก้วนจะเป็นเช่นไร

ก. นายเสริมและนายแก้วนคืนดีกัน
ข. ยังไม่สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ได้
ค. นายแก้วนเปลี่ยนนิสัยเป็นคนดีไม่โอ้อวดตนเอง
ง. นายแก้วนเลิกแสดงภาพยนตร์ในบทโอ้อวดร้ายอีก
จ. นายแก้วนจะเล่นทำผู้ร้ายได้ไม่สมบทบาทอีกต่อไป

15. ในข้อความใดมีความหมายตรงกับคำว่า ลบลายเสีย

ก. ไล่ลาย	ข. ลูบคม
ค. ล้างพิษเสีย	ง. ทำร้ายลับหลัง
จ. เสียสิ่งหักกระทั้งแรด	

16. "ความจริง" ในการเขียนเรื่องหรือในการแสดง หมายความว่าอย่างไร

- ก. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า
- ข. เหตุการณ์ที่ตัวแสดงได้พบกับตนเอง
- ค. ประสบการณ์ที่ผู้เขียนจินตนาการขึ้น
- ง. ประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านหรือฟัง
- จ. ประสบการณ์ที่เราเคยได้พบกับตนเอง

17. "งานลีลาศที่มีกันอยู่ชุกชุมในสังคมปัจจุบัน" ควรใช้คำใดที่เหมาะสมกว่าคำว่า ชุกชุม

ก. ดาษด้น	ข. เยอะแยะ
ค. เหลือคณา	ง. มากมาย
จ. เกื่อนกลาด	

แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน

เรื่อง ความสามัคคี

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. สาเหตุสำคัญของเรื่องความสามัคคีคืออะไร
  - ก. ในวันปีใหม่ทุกคนควรมีความสามัคคี
  - ข. การกระทำความดีร่วมกันในวันปีใหม่
  - ค. สิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตก็ต้องมีความสามัคคี
  - ง. ความสามัคคีทำให้เกิดความสุขและความเจริญ
  - จ. ในเหตุการณ์ปัจจุบันเมืองไทยต้องการความสามัคคีอย่างมาก

จงอ่านข้อความนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 2 - 3

" การยุยงส่งเสริมให้แตกแยกความสามัคคีกัน วัสสารพราหมณ์ในสมัยครั้งนั้นได้อาศัยเด็กเป็นชนวนสำคัญ เพราะเด็กถึงแม้จะมีปัญหาก็มักขาดสติ ขาดความรอบคอบ เทียบกับผู้ใหญ่ เด็กปัญหาอาจคิดเร็ว แต่สติน้อย ผู้ใหญ่สติมาก ความคิดช้า เด็กมักอาจรู้ ผู้ใหญ่มักอาจแฉะ "

2. ข้อความต่อไปนี้กล่าวถึงเรื่องอะไรเป็นสำคัญ

ก. ความสำคัญของความคิด	ข. ความอยากรู้อยากเห็นของเด็ก
ค. ความฉลาดของผู้ใหญ่	ง. สติและความคิดที่รวดเร็วของเด็ก
จ. ความคิดที่เชื่อถือของผู้ใหญ่	
3. เด็ก ๆ ควรเชื่อผู้ใหญ่ เพราะเหตุใด

ก. เพราะผู้ใหญ่มีปัญหาไวกว่า	ข. เพราะผู้ใหญ่มีอายุมากกว่าตน
ค. เพราะผู้ใหญ่มีการศึกษาสูงกว่าตน	ง. เพราะผู้ใหญ่มีประสบการณ์มากกว่า
จ. เพราะผู้ใหญ่มีสติไตร่ตรองได้มากกว่า	

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 4 - 7

ฝ่ายเด็ก ๆ ก็ควรเชื่อฟังผู้ใหญ่ ควรเห็นว่าผู้ใหญ่เกิดมาก่อน กินน้ำนอนไฟมาก่อนสมดังภาษิตว่า " สัตตาเห็นมากกว่าสองตา " " อย่าดูถูกผู้ใหญ่ไปฝ่ายเดียวกันว่ารู้น้อย ไม่ทันสมัย "

9. ครอบครัวที่สมาชิกในบ้านรู้หน้าที่ของตน มีผลในด้านใดมากที่สุด
- ก. เป็นที่ชื่นชมของเพื่อนบ้าน   ข. ทุกคนมีความรักใคร่สุขกายใจ
 ค. ทุกคนต้องทำงานหนักเท่าๆกัน   ง. ไม่มีใครกล้าคิดร้ายต่อครอบครัวนั้น
 จ. ทุกคนจะประสบความสำเร็จในชีวิต
10. สำนวนที่ว่า ผู้ใหญ่กินน้ำร้อนนอนไฟมาก่อนเด็ก " กินน้ำร้อนนอนไฟ " หมายความว่าอย่างไร
- ก. เกิดก่อน   ข. มีความรู้มาก
 ค. มีสติรอบคอบ   ง. มีประสบการณ์
 จ. มีความสามารถ
11. ข้อใดเปรียบเทียบแตกต่างจากข้ออื่น
- ก. ล่อร้ายป้ายสี กลับดีเป็นร้าย   ข. ยั่วให้รำ ตำให้รู้ หลอกให้กลัว ยั่วให้เคือง
 ค. ล่อเสียดเบียดเบียนกัน ทั้งปลุกปั่นให้วุ่นวาย
 ง. อย่าต่างคนต่างแข่งกันแย่งกันดี จะให้ช่องโหว่คิดร้าย
 จ. ไม่กล้าเดี่ยวล่อร้ายบ่ไขว่ โพรบพร้อมแบ่งบ้านบ่เอื้อ
12. ข้อใดมีความหมายตรงกันข้ามในทางส่งเสริมสามัคคี
- ก. นัดหมายกันไปแต่เทียนเข้าพรรษา   ข. คอยปรบมือเพื่อนที่อภิปรายไม่ชัดเจน
 ค. เข้ากลุ่มกับเพื่อนไปสมัครเรียนดนตรี
 ง. ร้องเพลงเชียร์กีฬาดังกลบเสียงคนอื่น
 จ. ไปส่งบัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาโดยพร้อมเพรียงกัน
13. คำประพันธ์ตอนนี้ใกล้เคียงกับสำนวนสุภาษิตข้อใดมากที่สุด " ชาตใดไว้รักสมัครสมาน จะทำการสิ่งใดก็ไฉน แม้ชาติย่อยยับอัปจน บุคคลจะสุขอยู่อย่างไร "
- ก. มากหมอกี่มากความ   ข. สามัคคีคือพลังอันล้ำเลิศ
 ค. รวมกันเราอยู่ แยกอยู่ตายเดี่ยว   ง. คนเดียวหัวหาย สองคนเพื่อนตาย
 จ. ทำประโยชน์ส่วนรวมร่วมมมล เสียสละส่วนตนด้วยเต็มใจ (พระราชนิพนธ์ ในรัชกาลที่ 6)

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

มหากบิลานร

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายสำคัญของงานประพันธ์ประเภทชาดก
  - ก. เพื่อเล่าถึงประวัติพระพุทธเจ้า
  - ข. เพื่อแสดงสภาพความเป็นมาในพระพุทธประวัติ
  - ค. เพื่อแสดงคุณธรรมสำคัญของผู้ที่ได้เป็นพระพุทธเจ้า
  - ง. เพื่อแสดงธรรมะให้เข้าใจง่ายโดยกลวิธีของการเล่านิทาน
  - จ. เพื่อแสดงอิทธิปาฏิหาริย์ในการเสวยชาติแต่ละชาติของพระพุทธเจ้า

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 2 - 4

" ผู้ซึ่งเป็นหัวหน้าคือ ผู้เป็นใหญ่มีบริษัการบริหารของตนจึงต้องมีวิจารณญาณปัญญา และมีความสามารถ คิดบำบัดทุกข์ภัยอันเกิดแก่บริษัทของตนจึงสมควรแก่ความเป็นผู้นำ "

2. ข้อใดเป็นใจความสำคัญของข้อความนี้
  - ก. ลักษณะของผู้เป็นหัวหน้า
  - ข. ผู้เป็นใหญ่ต้องมีความเสียสละ
  - ค. ผู้เป็นใหญ่ต้องมีความเฉลียวฉลาด
  - ง. ผู้เป็นใหญ่ต้องคิดบำบัดทุกข์ให้ทุกคน
  - จ. ผู้เป็นใหญ่ต้องรู้จักแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้
3. คำว่า " บริษัการบริหาร " หมายถึงอะไร
  - ก. ลูกน้องจำนวนมาก
  - ข. พรรคพวกจำนวนมาก
  - ค. กิจการของลูกน้องบริหาร
  - ง. ที่นัดหมายชุมนุมของบริหาร
  - จ. บริหารและผู้เกี่ยวข้องทั้งปวง
4. ข้อความดังกล่าวมีลักษณะทำนองใด
  - ก. ยกอุทาหรณ์
  - ข. ให้ข้อคิดเตือนใจ
  - ค. มีการเปรียบเทียบ
  - ง. เปรียบเทียบให้ติดตาม
  - จ. ใช้การบรรยายตรงไปตรงมา

5. สาเหตุสำคัญที่ทำให้พระโศภิตสัตว์ต้องสิ้นชีวิตคืออะไร
- ก. มะม่วงสุก   ข. พระเจ้าพาราณสี
ค. บริวารวานรเทวทัต   ง. บริวารวานรทั้งหมด
จ. การเสียสละของพระองค์
6. คำ ๆ ใดที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำที่ขีดเส้นใต้ในประโยคต่อไปนี้
- "พระเจ้าพาราณสีจึงทรงเชือดผลมะม่วงประทานให้พรานป่ากินก่อน "
- ก. พัน   ข. ตัด
ค. บั่น   ง. หั่น
จ. ปาด
7. อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่าเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน - หลังตามลำดับ จากข้อ ก-ง
- ก. มหากบิลวานรสั่งให้บริวารเก็บผลมะม่วงกิ่งที่ทอดยื่นไปทางแม่น้ำกินก่อน
ข. ครั้งนั้นพระโศภิสัตว์ได้เสวยทุกข์เวทนาสาหัสจนดวงหทัยแตกสลาย
ค. มหากบิลวานรก็ปลุกใจบริวารว่า ท่านทั้งหลายอย่าตกใจไม่เป็นไร
ง. เวลาเช้าก็รับสั่งให้ราชบุรุษผูกพะองทำแคร่ขึ้นรับพระโศภิสัตว์ลงมา
จ. พระเจ้าพาราณสีทรงดำริว่า เราไม่ควรที่จะฆ่าวานรพิเศษอย่างนี้เลย
- ก. ก.ข.ค.ง.จ.   ข. ก.ง.จ.ข.ค.
ค. ง.ก.ข.ค.จ.   ง. ง.ข.ก.จ.ค.
จ. ข.ก.ค.จ.ง.
8. การที่มหากบิลวานรสั่งให้บริวารเก็บผลมะม่วงที่ทอดยื่นไปทางแม่น้ำกินก่อน แสดงถึงคุณสมบัติในด้านใด
- ก. เป็นคนที่รักพวกพ้อง   ข. เป็นผู้ฉลาดเกินผู้อื่น
ค. เป็นผู้มีความคิดรอบคอบ   ง. เป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม
จ. เป็นผู้หยั่งเห็นเหตุการณ์ข้างหน้า

8. การที่หมากบิลวานรสั่งให้บริวารเก็บผลมะม่วงที่ทอดย่นาบทางแม่น้ำกินก่อน แสดงถึงคุณสมบัติในด้านใด
ก. เป็นคนที่รักพวกพ้อง	ข. เป็นผู้ฉลาดเกินผู้อื่น
ค. เป็นผู้มีความคิดรอบคอบ	ง. เป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม
จ. เป็นผู้ที่ยังเห็นเหตุการณ์ข้างหน้า	

9. อ่านข้อความต่อไปนี้ " เมื่อผุ้จวนรเห็นมนุษย์จะทำร้ายมีความหวาดกลัวมาก มหากบิลวานรก็ปลุกจวนรว่า "ท่านทั้งหลายอย่าตกใจ ไม่เป็นไร เราจะคิดอุบายให้ท่านทั้งปวง พ้นจากอันตรายจงได้ " ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

ก. กำลังใจจากผู้นำ	ข. การอยู่ในความไม่ประมาท
ค. การมีอุบายในการเอาตัวรอด	ง. ความเมตตาของมหากบิลวานร
จ. ความหวาดกลัวจากภัยอันตราย	

10. " วานรบริวารขอสมาโทษแล้วก็ได้ไปบนหลังพระโพธิสัตว์ " ข้อความนี้แสดงให้เห็นว่า ผุ้จวนรเป็นคนเช่นไร

ก. มีความกตัญญู	ข. มีสัมมาคารวะ
ค. มีความอ่อนน้อมถ่อมตน	ง. มีคุณสมบัติเป็นผู้ตามที่ดี
จ. เป็นผู้ที่ไม่เห็นแก่ผู้อื่นมากกว่าตน	

11. เรื่องมหากบิลวานร เน้นเรื่องใดมากที่สุด

ก. คุณสมบัติของผู้นำ	ข. ความโหดร้ายของมนุษย์
ค. การชิงดีชิงเด่นในหมู่บริวาร	ง. ความกล้าหาญไม่เกรงกลัวภัย
จ. ความมีเมตตาของพระโพธิสัตว์	

12. ลักษณะนิสัยของวานรเทวทัตในเรื่องนี้ใกล้เคียงกับข้อความใดน้อยที่สุด

ก. อกตัญญู	ข. อิจฉาริษยา
ค. ชิงดีชิงเด่น	ง. ไร้ภริมาโหล่น
จ. เอารอดเอาเปรียบ	

13. คุณสมบัติข้อใดที่ควรมีสำหรับผู้เป็นผู้นำ

ก. มีความซื่อสัตย์ รู้จักเลือกคน	ข. มีความกล้าหาญ เฉลียวฉลาด
ค. มีความกตัญญูรู้คุณต่อผู้มีพระคุณ	ง. มีความพากเพียรพยายามและอดทน
จ. มีปัญญาสามารถบำบัดทุกข์ที่เกิดกับบริวาร	

14. การกระทำของมหาภิลาทรต่อบริวารนั้น ท่านเห็นด้วยหรือไม่เพราะ เหตุใด
- ก. เห็นด้วย เพราะผู้เป็นผู้นำย่อมต้องเสียสละ
  - ข. ไม่เห็นด้วย เพราะเป็นการทำลายตนเองโดยเปล่าประโยชน์
  - ค. เห็นด้วย เพราะจะทำให้ได้พบพระเจ้าพรหมทัตเพื่อเทศนาธรรม
  - ง. ไม่เห็นด้วย เพราะบริวารบางคนก็ประพฤติดนโดยไม่มีนึกถึงบุญคุณตน
  - จ. เห็นด้วย เพราะเป็นชาติที่พระโพธิสัตว์ต้องบำเพ็ญทานบารมีที่ยิ่งใหญ่
15. ผู้ที่ประพฤติดนเช่นพระเจ้าพรหมทัต ตรงกับสำนวนในข้อใด
- ก. ฆ่าช้างเอางา
  - ข. ก่อกรรมทำชั่ว
  - ค. กงก้างเกวียน
  - ง. ใจไม้ไผ่ระกำ
  - จ. ชีช้างจับตักแตน

ภาคผนวก ค

- ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของ
แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
- แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านเร็ว

ตาราง 6 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจใน
การอ่านและความสามารถในการอ่านเร็ว

ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r
1	.56	.90	18	.50	.42	35	.64	.69
2	.49	.49	19	.47	.53	36	.52	.65
3	.67	.31	20	.73	.35	37	.42	.45
4	.50	.36	21	.24	.20	38	.67	.67
5	.62	.68	22	.35	.27	39	.67	.82
6	.49	.56	23	.49	.49	40	.25	.28
7	.58	.39	24	.62	.36	41	.77	.28
8	.66	.40	25	.53	.35	42	.27	.35
9	.54	.55	26	.30	.22	43	.61	.45
10	.66	.55	27	.44	.30	44	.46	.34
11	.24	.26	28	.70	.24	45	.32	.40
12	.61	.39	29	.38	.30	46	.28	.35
13	.56	.90	30	.64	.64	47	.58	.43
14	.49	.53	31	.48	.88	48	.49	.33
15	.57	.30	32	.48	.30	49	.65	.64
16	.66	.40	33	.31	.25	50	.33	.31
17	.42	.51	34	.52	.59			

แบบทดสอบฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88

แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านเร็ว

ชื่อ - ชื่อสกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

วันที่....เดือน.....พ.ศ.....

เวลาที่ใช้ในการอ่านตอนที่ 1 .... นาที

ตอนที่ 2....นาที

ตอนที่ 3 .... นาที

ตอนที่ 4 ...นาที

สำหรับครูผู้ตรวจคำตอบ

1. เวลาที่ใช้ในการอ่าน.....นาที (รวมจากเวลาอ่านทั้ง 4 เรื่อง)

จำนวนคำในข้อความที่อ่านได้

2. อัตราเร็วในการอ่าน..... คำ/นาที จากสูตร

เวลาที่ใช้อ่านคิดเป็นนาที

3. ความเข้าใจในการอ่าน..... คะแนน (จากแบบทดสอบ)

4. ความเข้าใจในการอ่านคิดเป็นร้อยละ.....

5. ความสามารถในการอ่านเร็ว.....คำต่อนาที

อัตราเร็วในการอ่าน x ความเข้าใจในการอ่าน(ร้อยละ)

จากสูตร

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบชุดนี้มีทั้งสิ้น 4 ตอน จำนวน 50 ข้อ ใช้เวลา 50 นาที
2. แบบทดสอบชุดนี้ใช้วัดผลด้านความเข้าใจในการอ่าน และอัตราความเร็วในการอ่านโดยนำเวลาที่อ่านไปคำนวณกับคะแนนความเข้าใจในการอ่าน เพื่อหาความสามารถในการอ่านเร็ว
3. นักเรียนต้องระลึกอยู่เสมอว่า จะต้องใช้ความเข้าใจหลายด้านจากการเรียนการสอนอ่าน เช่น ในด้านการแปลความ ตีความ ขยายความ มาช่วยในการทำแบบทดสอบฉบับนี้
4. นักเรียนต้องบันทึกเวลาเริ่มต้น และสิ้นสุดการอ่านเมื่ออ่านจบในแต่ละตอน แล้วเริ่มตอบแบบทดสอบ และเริ่มอ่านตอนต่อไปจนครบทั้ง 4 ตอน
5. นักเรียนสามารถขีดเส้นใต้ หรือทำเครื่องหมาย เพื่อช่วยความจำในแบบทดสอบ
6. เมื่อทำแบบทดสอบเสร็จแล้วส่ง เอกสารให้ครูผู้ควบคุมการสอบ

ขอให้โชคดีทุกคน

ตอนที่หนึ่ง "กากระหายน้ำ" (265 คำ)

เวลาที่เริ่มอ่าน..... น.   เวลาที่สิ้นสุดการอ่าน.....น. รวมเวลา... นาที

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 3

ในฤดูร้อนที่แห้งแล้ง นกกาตัวหนึ่งกระหายน้ำเป็นกำลัง มันมองหาน้ำดื่มที่ไหนก็ไม่มี มันบิน
มองหาน้ำด้วยความหิวและกระวนกระวาย ทันใดนั้นมันก็เหลือบไปเห็นคนโทน้ำใบหนึ่ง มันดีใจเป็น
ยิ่งนัก เพราะในคนโทน้ำใบนั้นมีน้ำอยู่ครึ่งหนึ่ง มันบินตกลงไปเพื่อกินน้ำ แต่อนิจจาน้ำในคนโทใบ
นั้นน้อยเกินกว่าที่มันจะใช้จะงอยปากของมันลงดื่มน้ำในคนโทใบนั้นได้ มันพยายามอยู่หลายครั้ง แต่
ก็ไม่เป็นผลสำเร็จ ทำให้มันอารมณ์เสียเพราะความหิวกระหาย แต่ก็พยายามควบคุมอารมณ์และสติ
ไว้ และพยายามใช้ความคิด เพื่อที่จะดื่มน้ำในคนโทนั้นให้ได้ ในที่สุดหลังจากที่ใช้ความคิดอยู่นาน
มันก็เกิดความคิดขึ้นอย่างหนึ่ง มันได้บินไปคาบก้อนหินที่มีขนาดเล็ก พอที่จะใส่ลงไปในปากคนโทน้ำใบนั้น
ได้ เอมานำใส่คนโทน้ำที่ละก้อน ทำให้ระดับน้ำนั้นค่อย ๆ สูงขึ้น ๆ จนในที่สุด ระดับน้ำในคนโทน้ำ
ใบนั้นก็กระโดดสูงขึ้นมาจนถึงปากคนโท ซึ่งมันสามารถจะดื่มได้อย่างสะดวกสบาย

คำถาม

1. นิทานเรื่องนี้ตรงกับสุภาษิตใด

ก. ตันร้ายบปลายดี	ข. น้ำขึ้นน้ำให้รีบตัก
ค. งมเข็มในมหาสมุทร	ง. ช้า ๆ ได้พร้าเล่มงาม
จ. ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น	
2. การกระทำในข้อใดที่คล้ายกับการกระทำของนกกา

ก. วิบูลย์มีความรับผิดชอบต่องานที่ตนทำ	ข. วิชิตทำงานด้วยความระมัดระวังและอดทนเสมอ
ค. วิชัยมีความพยายามเสมอต้นเสมอปลายทำงานจนมีชื่อเสียง	ง. วิรัตน์ทำงานตามคำสั่งของหัวหน้าโดยเคร่งครัดไม่เคยหลีกเลี่ยง
จ. วิชาติมีความเพียรในการทำงานแต่บางครั้งก็เกียจคร้าน ทำบ้าง หยุดบ้าง	
3. นักเรียนคิดว่านกกาควรได้รับการยกย่องในด้านใดมากที่สุด

ก. ความอดทน	ข. ความฉลาด
ค. ความอดกลั้น	ง. ความรอบคอบ
จ. ความเพียรพยายาม	

ตอนที่สอง (250 คำ)

เวลาที่เริ่มอ่าน..... น. เวลาที่สิ้นสุดการอ่าน.....น. รวมเวลา..... นาที
อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4 - 21

ชีวิตของคนเราที่เกิดมา เปรียบได้กับโรงละครโรงใหญ่ที่ตัวละครแต่ละตัวต้องโลดเต้นไปตามบทที่นักประพันธ์กำหนด ซึ่งเปรียบประดุจพรหมลิขิต ที่สุดแล้วแต่ละคนก็ต้องให้ตัวละครตัวใดเล่นบทโศก เศร้า รันทดหรือบทหัวเราะได้ตลอดเวลา และช่วงหนึ่งของชีวิตคนเราจึงมีทั้งความเศร้า ความสุข คละเคล้ากันจนแยกไม่ออก โดยเฉพาะการยืนหยัดอยู่ในสังคมปัจจุบันที่เป็นสังคมตัวใครตัวมัน สรรพสิ่งที่แวดล้อมอยู่รอบข้างไม่ว่าจะเป็นปัญหาเศรษฐกิจ สังคมการเมือง และการเอารอดเอาเปรียบกันนั้น โทษร้ายที่จะทำลายผู้นั้นเอาได้ 'และคนแข็งแรงเท่านั้นที่จะยืนหยัดต่อสู้กับชะตาชีวิตต่อไป

พระท่านกล่าวไว้ว่า....

โลกใบดกมกิก้า เมตตา

เมตตาเป็นเครื่องค้ำจุนโลก

ในสังคมปากกัดตีนถีบทุกวันนี้ ก็ใช้จะไร้ซึ่งคนมีน้ำใจเมตตาอารีเสียทีเดียว ยังมีคนอีกกลุ่มหนึ่งที่พร้อมจะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้นั้นแอ ที่กำลังประสบเคราะห์กรรมอย่างไม่มีทางต่อสู้ตามกำลังความสามารถและสติปัญญาของตน โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น คงตั้งการบิตทองหลังองค์พระปฐมมา

การทำงานของบุคคลเหล่านี้ เราเรียกพวกเขาว่า นักสังคมสงเคราะห์.....

8. ข้อความใดมีความหมายใกล้เคียงกับ "ไม่มีทางต่อสู้"

ก. จนมุม	ข. จนแต้ม
ค. ตายตาหน้า	ง. สิ้นขจนตรอก
จ. หนีเสือปะจระเข้	

9. ข้อความใดมีความหมายตรงกับ "ปากกัดตีนถีบ"

ก. เบียดอัส	ข. กระฉอกน้ำ
ค. หวเข้ากินคำ	ง. ลื่นไร้ม้ตรอก
จ. ชักหน้าไม่ถึงหลัง	

10. ข้อใดใกล้เคียงกับข้อความที่ว่า "บิตทองหลังองค์พระปฎิมา"

ก. ทำบุญเอาหน้า	ข. ชีบล่อยปลาแห้ง
ค. ทำบุญซาโทษ	ง. ขมทรายเข้าวัด
จ. กรวดน้ำ คว่ากะลา	

11. ข้อใดเปรียบเทียบการกระทำดัง เช่นบิตทองหลังองค์พระปฎิมา

ก. การวิ่งการกุศลในวันแม่มีนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐบาลร่วมด้วย
ข. ทีมฟุตบอลของเรวัติ ศรีเต้า นักวิ่งทีมชาติชนะการแข่งขันกีฬานานาชาติ
ค. นักเรียนชั้น ม.2/1 ชนะเลิศการร้องเพลงวันแม่เพราะฝึกฝนกันอย่างจริงจัง
ง. ไฟไหม้สลัมคลองเตยเมื่อหลายวันก่อน มีพลเมืองดีช่วยเหลือเด็ก คนชราจนคนได้รับ

บาดเจ็บสาหัส

- จ. การหายสาบสูญของทหารและตำรวจชายแดนที่ปฏิบัติหน้าที่ โดยที่ญาติพี่น้องยังไม่รู้ชะตากรรมของเขาเหล่านั้น

12. ท่านเห็นด้วยกับข้อความในเรื่องหรือไม่ เพราะเหตุใด
- เห็นด้วย เพราะมนุษย์จัดเป็นสัตว์สังคม
  - เห็นด้วย เพราะชีวิตมนุษย์ย่อมมีการเปลี่ยนแปลง
  - ไม่เห็นด้วย เพราะสังคมในปัจจุบันเป็นสังคมตัวใครตัวมัน
  - ไม่เห็นด้วย เพราะชีวิตแต่ละคนย่อมขึ้นกับกรรมที่เคยทำมา
  - ไม่เห็นด้วย เพราะสังคมปัจจุบันช่วยให้มนุษย์มีความแข็งแกร่งมากขึ้น
13. ข้อใดมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า "คละเล้า"
- เขาบรรจุแกล่งปลาเพื่อรับประทานกับน้ำพริก
  - เขารินน้ำหวานลงไปในแก้วที่มีน้ำแข็งอยู่เพียงเล็กน้อย
  - แม้ขงเนมาให้ลูกน้อยดื่มโดยเทนมลงไปในขวดก่อนเติมน้ำ
  - เธอชอบบรรยากาศที่มีเสียงดนตรีผสมกับเสียงคุยกันเบา ๆ
  - เธอเทน้ำปลาลงปรุงรสยำเนื้อให้มีรสกลมกล่อมทั้งเปรี้ยว หวาน เค็ม
14. ในข้อความนี้ ผู้เขียนใช้โวหารประเภทใดมากที่สุด
- สาธกโวหาร
  - อุปมาโวหาร
  - เทศนาโวหาร
  - พรรณนาโวหาร
  - บรรยายโวหาร
15. ข้อความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานเขียนประเภทใด
- นิยาย
  - เรื่องสั้น
  - บทความ
  - สารคดี
  - บทวิจารณ์
16. ข้อความนี้ผู้เขียนต้องการให้ข้อคิดเรื่องใดแก่ผู้อ่าน
- ชีวิตที่ถูกบังคับโดยโชคชะตา
  - อาชีพสังคมสงเคราะห์ที่มีเกียรติ
  - ความสุขทุกข์ของมนุษย์เป็นเรื่องธรรมดา

ตอนที่สาม 650 คำ

เวลาที่เริ่มอ่าน....น. เวลาที่สิ้นสุดการอ่าน.....น. รวมเวลา.....นาที

พระเจ้าเอกราชาษัตริย์ผู้ครองเมืองบุพผาดี มีโอรสทรงพระนามว่า "จันทรกุมาร" ทรงแต่งตั้งให้เป็นอุปราช ในเวลาเดียวกันพระองค์มีพราหมณ์ปุโรหิต เป็นที่ปรึกษา ชื่อว่า"กัณทหาล" ปุโรหิตผู้นี้ไม่มีความยุติธรรม เมื่อประชาชนได้รับความเดือดร้อน กัณทหาลก็มักจะรับสินบนจากประชาชนอยู่เป็นนิจ ส่วนจันทรกุมารนั้นทรงรักความยุติธรรมอย่างยิ่ง ประชาชนพากันนิยมยกย่องสรรเสริญ จนความทราบถึงพระเจ้าเอกราชา จึงทรงยกหน้าที่พิพากษาคดีให้แก่จันทรกุมารแต่ผู้เดียว กัณทหาลก็มีความโกรธแค้นจันทรกุมารที่ทำให้ตนเสียผลประโยชน์มาก จึงพยายามคอยจับผิดหาทางแก้แค้นอยู่ตลอดเวลา

คืนหนึ่งพระเจ้าเอกราชาทรงสุบินว่า ได้ทอดพระเนตรเห็นสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ อันประกอบด้วยสิ่งสวยงามต่าง ๆ เมื่อทรงตื่นบรรทมก็ทรงใฝ่ฝันใครจะได้ไปอยู่ในแดนสวรรค์บ้าง ทรงให้พราหมณ์กัณทหาลทำนายสุบินให้ พราหมณ์กัณทหาลได้โอกาสที่จะแก้แค้นจันทรกุมารก็กราบทูลพระเจ้าเอกราชาว่า ถ้าพระองค์ปรารถนาจะได้ไปเกิดใหม่ในสวรรค์ จะต้องบำเพ็ญบุญด้วยการพลีชีวิตบุคคลอันเป็นที่รักของพระองค์ เป็นการสังเวทต่อเทพเจ้า ตามความเป็นจริงแล้วพราหมณ์กัณทหาลปรารถนาจะแก้แค้นจันทรกุมารองค์เดียว แต่ก็ไม่กล้ากล่าวกราบทูลเจาะจงลงไป จึงกราบทูลว่า จะต้องบูชาญัตถ์ที่มีชีวิตอันประกอบด้วย พระมเหสี ราชบุตร ราชธิดา ช้างแก้ว ม้าแก้ว คหบดีอย่างละ 4 จำนวน พระเจ้าเอกราชาทรงลุ่มหลงในความคิดที่จะใคร่ได้ขึ้นสวรรค์ จึงไม่ทันทรงคิดถึงความหายหน้าใด ๆ ที่จะถึงบังเกิดขึ้น ทรงยอมทำตามที่พราหมณ์กัณทหาลกล่าวทุกประการ

เมื่อความทราบถึงจันทรกุมาร และพระมารดาตลอดจนพระญาติวงศ์ ต่างก็พากันกราบทูลอ้อนวอนขอให้ทรงเลิกล้มความคิดเช่นนั้นเสีย โดยกราบทูลว่า การทำพิธีบูชาญัตถ์ที่มีชีวิตนั้นเป็นบาปอย่างหนัก ไม่มีผลที่จะทำให้พระองค์ ได้ขึ้นสวรรค์จริงดังที่พราหมณ์กัณทหาลแนะเลย จันทรกุมารทรงทราบดีถึงจุดประสงค์ของพราหมณ์กัณทหาล ได้กราบทูลพระบิดาให้ยกพระองค์เป็นทาสของกัณทหาลพราหมณ์ เป็นการแลกชีวิตของตน พราหมณ์กัณทหาลคอยอยู่ใกล้พระเจ้าเอกราชกราบทูลยุยงอยู่ตลอดเวลา จนพระเจ้าเอกราชาตั้งพระทัยอย่างแน่วแน่จึงรับสั่งให้ดำเนินพิธีบูชาญัตถ์ พระนางจันทรา

พระราชมารดาของจันทรกุมารจึงทรงเสี่ยงสัตยาธิษฐานขอให้หายเทพทั้งหลาย จงให้ความคุ้มครอง
 ต่อสิ่งที่มีชีวิตที่จะถูกบูชายัญในครั้งนั้น โดยกล่าวว่าถ้าเป็นบุญบารมีที่พระนางจะได้อยู่ร่วมต่อไปใน
 เสวตฉัตร ขอให้การกระทำนั้นต้องมีอันล้มเลิกไปเสีย ท้าวเทพสักกราชผู้เป็นใหญ่บนเทวโลก
 ทราบความเป็นไปได้อย่างดี จึงเสด็จมาปรากฏตนท่ามกลางฝูงชนประกาศลงโทษ พระเจ้าเอก
 ราชว่า ถ้าหากยังทรงขึ้นจะทำพิธีบูชายัญอยู่อีกจะประหารชีวิตเสีย ทั้งทรงกล่าวว่า การกระทำ
 ครั้งนี้ของพระเจ้าเอกราชาเป็นการกระทำที่เกิดจากความโลภหลงอยากจะได้ขึ้นสวรรค์ โดยมีได้
 คำนึงถึงความทุกข์ของผู้อื่นนับว่าเป็นบาปอย่างหนัก ประชาชนที่ชุมนุมกันอยู่ ณ ที่นั้นจึงพากันพร้อมใจ
 ลงประชทัณฑ์กัณฑ์ทาล ส่วนพระเจ้าเอกราชาถูกขับไล่ออกจากบัลลังก์ ถูกประกาศเป็นคนจัณฑาล
 ให้ออกไปอยู่นอกเมือง แล้วพากันทำพิธีราชาภิเษกพระเจ้าจันทรกุมารขึ้นครองราชสมบัติสืบต่อไป
 จันทรกุมารเมื่อได้ครองราชสมบัติแล้ว ยังทรงระลึกถึงพระราชบิดาอยู่เสมอ เมื่อมีโอกาสก็เสด็จ
 ไปเฝ้าและพระราชทานทรัพย์ไว้ให้ตามเหมาะสม

คำถาม

22. บุคคลที่ขีดเส้นใต้ในข้อความใดมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า "บุรุษิต"
- ปัจจุบันเมืองคมนตรทำหน้าที่แทนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
  - คณะรัฐบาลมีรองนายกรัฐมนตรีคอยช่วยงานของนายกรัฐมนตรี
  - กษัตริย์ในสมัยก่อนจะมีโหรและพราหมณ์ทำหน้าที่ทำนายดวงชะตาเมือง
  - ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร เช่นผู้ว่าฯจะมีเลขาธิการคอยบันทึกการประชุม
  - ผู้อำนวยการโรงเรียนมีผู้ช่วยด้านต่างๆไว้แบ่งเบาภารกิจในการบริหารโรงเรียน
23. จากเรื่องจันทกุมารชาดก เหตุที่ทำให้จันทกุมารและครอบครัวจะถูกบูชายัญ เกิดจากข้อใดน้อยที่สุด
- ความเชื่อ
  - ความโลภ
  - ความหลงผิด
  - ความอิจฉา
  - ความอกตัญญู
24. คำใดที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า "จัดทาล" ในเรื่องจันทกุมารชาดกมากที่สุด
- พร
  - ยาจก
  - ทรชน
  - ทาส
  - กาลกิณี
25. การที่กัณททาลกระทำต่อจันทกุมารตรงกับข้อใดมากที่สุด
- บดขี้ บดชา
  - หว่านพืช หวังผล
  - ปากว่า ตาขยิบ
  - มือถือสาก ปากถือศีล
  - ต่อน้ำมะพลับ ลับหลังตะโก

26. จงอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่าข้อความใดครอบคลุมใจความสำคัญของ เรื่องนี้มากที่สุด
- ก. กัณฑ์พลชอรับสินบนจากประชาชนอยู่เสมอ
  - ข. พระเจ้าเอกราชามีบริวารและไพร่พลมากมาย
  - ค. เมืองบุพผาดีมีกษัตริย์ อูบราช และบุโรหิต
  - ง. ชาวเมืองบุพผาดีนิยมการพลีสังเวยต่อเทพเจ้า
  - จ. พระเจ้าเอกราชทรงสืบทอดได้ขึ้นไปอยู่บนสวรรค์
27. การที่จันทรกุมารได้ยอมตนเป็นทาสของกัณฑ์พล แสดงว่าเป็นคนมีคุณสมบัติอย่างไร
- ก. เป็นผู้มีไหวพริบดี
  - ข. มีลักษณะ เป็นผู้นำ
  - ค. เป็นผู้มีความเสียสละ
  - ง. เป็นผู้เห็นการณ์ไกล
  - จ. มีความเมตตาต่อหมู่คณะ
28. การที่พระเจ้าเอกราชาคิดบัญชาญ บุตร ภรรยา แสดงว่าพระองค์เป็นบุคคลเช่นไร
- ก. เป็นผู้มีเหตุผล
  - ข. เป็นคนทารุณโหดร้าย
  - ค. มีความรอบคอบ
  - ง. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน
  - จ. มีความเด็ดเดี่ยวในการตัดสินใจ
29. นักเรียนคิดว่าคุณธรรมข้อใดที่เรื่องนี้เน้นมากที่สุด
- ก. ความอดทน
  - ข. ความเมตตา
  - ค. ความกตัญญู
  - ง. ความรับผิดชอบ
  - จ. ความเพียรพยายาม
30. การกระทำของกัณฑ์พลต่อจันทรกุมารใกล้เคียงกับข้อความใด
- ก. สมศักดิ์แย่งขนมจากเพื่อนเพราะ ไม่มีเงินซื้อ
  - ข. หั้ยดิน้อง เพื่อโกหกว่าตนไม่ได้ทำแก้วแตก
  - ค. สมศรีช่วยเพื่อนลอกการบ้านเพื่อจะได้ไม่ถูกครูดุ
  - ง. ต่อศักดิ์เอาขนมที่ครูให้ไปขายเพื่อนในห้อง เอาเงิน
  - จ. สมใจโกงตาชั่งสินค้าเล็กน้อยเพื่อให้เหมือนคนขายคนอื่น

36. ข้อความใดไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องจันทกุมาร

- ก. แพ้เป็นพระ ชนะ เป็นมาร   ข. เวย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร
- ค. พึงเอาชะตากรรมโดยความข่มใจ
- ง. จงรักษาความดีเหมือนเกลือกษัตริย์
- จ. สำเนียงส่อภาษา กิริยาส่อสกุล

37. จากการที่พระเจ้าเอกราชถูกเนรเทศออกจากเมือง นักเรียนคิดว่าจันทกุมารจะมีความรู้สึกเช่นใดมากที่สุด

- ก. เห็นใจ   ข. สงสาร
- ค. ชอบใจ   ง. สลดใจ
- จ. สมน้ำหน้า

ตอนที่สี่ (2500 คำ)

เวลาที่เริ่มอ่าน.....น. เวลาที่สิ้นสุดการอ่าน.... น. รวมเวลา.....นาที

อ่านบทความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 38 - 50

"เด่น...ไม่มาโรงเรียนอีกตามเคย"

"ครับ"

ครูมศทอดสายตามอง เด็กในชั้นเรียนด้วยอารมณ์ไม่ค่อยสดชื่น ตามีโต๊ะ เก้าอี้ของเด็กว่างหลายที่ โดยเฉพาะเด็กชายเด่นที่เป็นดารารายาประจำห้องก็หายไป "าครูรู้บ้าง เด่นขาดเรียนวันเว้นวันเพราะเหตุใด"

"เขาขาดเรียนสลับกับน้องชายที่อยู่ชั้น ปอ.สี่ครับ"

เด็กชายศักดิ์ดา หัวหน้านักชั้นตอบ

"ไปตามตัวน้องชายเขามาสิ" เพียงชั่วอึดใจเดียวหัวหน้าหายไปก็กลับมาพร้อมกับเด็กน้อย

รูปร่างผอมโซของน้องชายของเด่น

"พี่เธอขาดเรียนทำไม..." เด็กน้อยยังไม่ทันรู้เรื่องราว ที่ถูกเรียกตัวมาครูมศทก็บ่นคำถามที่อยากรู้ทันที

"พี่ผมไม่มีเสื้อผ้าใส่ครับ" "ไม่มีเสื้อผ้าใส่.. แล้ววันที่มาเอาที่ไหนมาใส่"

"เอาของพี่ผมมาใส่...ใส่มา...แล้วผมก็ขาดเรียนสลับกับพี่" ครูมศทกวาดสายตามองดูเสื้อผ้าของน้องเด็กชายเด่น มันเป็นเสื้อผ้าที่เขาเห็นจำเจที่เด็กชายเด่นใส่มาจริง กระเป๋าที่มีรอยคราบน้ำหมึกหกรดพอเป็นหลักฐานได้ เสื้อผ้าเก่าปะหน้าปะหลังแต่ก็ดูสะอาดเรียบร้อย กางเกงสีก็ซีด ๆ จาง ข้างหลังขาดมองเห็นกันที่กระด้างกระดำ

"เลิกเรียนรอคูด้วย...จะกลับบ้านด้วยพร้อมกับเธอ" "ครับ"

น้องชายเด่นกลับไปเข้าห้องเรียนแล้ว มศทครุหนุ่มยังนั่งปล่อยอารมณ์อย่างเลื่อนลอย คำพูดของเด็กน้อยมันเกาะสีกเข้าไปในหัวใจ มาเรียนขาดวันเว้นวัน เนื่องจากไม่มีเสื้อผ้าใส่ต้องเปลี่ยนกับน้องชายเป็นปัญหาที่เขาต้องขบคิด สภาพของชาวบ้านยากจน ไม่มีอาชีพที่แน่นอนเป็นหลักแหล่ง ทำเข้ากันค่าส่วนมากยึดอาชีพในการรับจ้าง เสียส่วนใหญ

ที่บ้านไร่หมู่บ้านที่เขาสอนในแต่ละวันจะมีรถรับคนงานไปทำที่อื่น หรือที่ชาวบ้านเรียกกันจนติดปากว่า งานรถ ต้องโทรนัดยึดเยียดกันเป็นร้อยไปทำงานหมู่บ้านอื่น งานจะมีนายหน้าติดต่อไว้ให้เสียค่านายหน้าคนละสองบาทต่อวัน ค่ารถแล้วแต่ระยะทางที่จะไปไกลเก็บมาก ใกล้เคียงลงมาตามส่วน แต่ส่วนมากจะเก็บคนละห้าบาทต่อวัน มีบางวันคนงานมากจนล้นรถ คนที่ไปถึงทีหลังต้องเดินคอตกกลับบ้านด้วยความผิดหวัง

เมื่อผู้ปกครองยากจนก็ส่งผลมาที่โรงเรียนที่จะต้องขบคิดปัญหาที่ตามมา ตะวันบ่ายคล้อยต่ำลง เร็ว ๆ ขอดไม้ สายลม ปลายฤดูฝนพัดเฉื่อยฉิว บางครั้งมันหอบเอาความหนาวมาแจกเย็นเยือกเหมือนเป็นการเตือนว่า ฤดูหนาวจะย่างมาถึงในไม่ช้า บนถนนเข้าซอยในหมู่บ้านที่คดเคี้ยวอย่างไม่มีแบบแผน เด็กน้อย ๆ หิ้วกระเป๋าทิ้งสือเดินกลับบ้านเป็นทิวแถว ผู้ที่พองตัวหนาเตอะบนผิวก้น พุงกระจาย เหมือนมันหมอก แข้งขาหน้อย ๆ จึงขาวโพลนไปด้วย ครุมครุ่เดินตามเด็กชายดำ น้องชายเด่นที่เขาเป็นครูประจำชั้นอยากจะหาข้อมูลที่แท้จริง ของการขาดเรียนเป็นประจำ มาจากสาเหตุใด เพื่อที่จะได้นำไปศึกษาหาจุดของการขาดเรียนที่แท้จริง เพื่อบางทีจะมีทางพอแก้ไขได้

ท้ายสุดของหมู่บ้านซึ่งติดกับทุ่งนาเว้งว้าง บ้านหลังน้อยของเด่นตั้งอยู่ ถ้ามองตามสภาพที่เห็นไม่สมควรที่จะเรียกว่าบ้าน ควรจะเรียกว่ากระท่อบเสี้ยมากกว่า มันสร้างขึ้นง่าย ๆ รูปทรงสี่เหลี่ยมเสาหกต้นที่ฝังลงดินมันชราภาพด้วยอายุที่ใช้งานมาหลายปีโยเย ผาทั้งสี่ด้านห่อหุ้มด้วยพากที่ทำมาจากไม้ไผ่ หลังคามุงด้วยแฝกเก่าผุพังมองขึ้นไปเห็นท้องฟ้าใสสะอาด ภายในกระท่อบใช้้อย่างคุ้มค่า เอนกประสงค์จริง ๆ เป็นทั้งห้องนอน ห้องครัว ห้องรับแขก รวมเบ็ดเสร็จอยู่ด้วยกัน มีเพียงห้องน้ำที่ทำเป็นนอกชานยื่นออกมาเป็นระเบียงน้อย ๆ ใต้อาศัยอากาศรอบด้านเป็นผาห่อหุ้ม

"สวัสดีครับคุณครู" เเด่นเมื่อเห็นครุมครุ่มาบ้านกับน้องชายริบวางน้องตัวน้อย ๆ พอมโซลงกับพื้นยกมือไหว้ "พ่อ..แม่..ไม่อยู่หรอก"

"ครับ ไปทำงาน เย็นเดี๋ยวก็กลับ ครุมตามผมหรือครับ"

"เปล่า เห็นเธอขาดเรียนบ่อยๆอยากจะรู้ว่าเธอมีความจำเป็นอะไร"

"ผมไม่มีเสื้อผ้าใส่ต้องผลัดกับน้อง" พร้อมกับคำตอบเด่นรับคว้าน้องที่อายุไม่ถึงขวบขึ้นมาอุ้มด้วยเด็กน้อยคงจะเห็นคนแปลกหน้าจึงกลัวอแงกับพี่ชาย เเด่นอุ้มน้องใส่เอาเขย่า ปากก็พร่ำบอกว่า

อย่างอแงที่ คนที่เห็นมาช้หมอดับเป็นครูของตัวเอง แต่หนูน้อยหาได้หยุดปากเงียบไม่ยังคงร้องต่อ และดูเหมือนว่าจะเพิ่มมากขึ้น

"เด้น...ครูดิฉัน้อง เธอคงจะหิวนม ลองเอานมมาให้ดืมสิ"

"อ้า...เด้นอืดอิดไม่รู้จะตอบครูยังไง "ทำไม... นมไม่มีหรือไง"

"น้องผมไม่กินนม..ใช้น้ำตาลละลายน้ำข้าว" "น้ำตาลละลายน้ำข้าว" ครูมศครางออกมา จากลำคอแผ่วเบา มองดูน้องของเด้นที่พอมิซึมแต่หนึ่งหุ้มกระตูด มันคงมาจากสาเหตุที่รับประทาน อาหารไม่เพียงพอ แม้หือตอนมดั่งแต่ยังเล็กมาก น้ำนมของแม่ที่มีสารอาหารครบถ้วนจึงไม่มีดืม วัน ๆ ดืมเพียงแต่น้ำตาลละลายน้ำข้าว จึงไม่พอเพียงแก่ร่างกาย

จะโทษแม่ของเด้นที่ทิ้งลูกไปทำงานก็ไม่ถูกนัก เพราะความจนมันบังคับจึงต้องทำ มีใครบ้าง ที่ไม่รักลูกของตนเอง น้ำตาลละลายน้ำข้าวก็นำมาให้ดืมสิ"

"อ้า..น้ำตาลหมด ผมเอาน้ำข้าวเฉยๆ แก้มขมกิน เดี่ยวแม่คงจะกลับ น้องร้องไห้ เหนื่อยเดี๋ยวก็นั่งเอง"

มศครักเข้าไปในกระเป๋ากางเกงหยิบธนบัตรใบละยี่สิบใบสุดท้ายที่มีติดตัวส่งให้ดำที่ยืนอยู่ใกล้

"ดำ... เอาเงินครูนี้ไปซื้อน้ำตาลมาให้น้องไปว ๆ น้องคงหิวแน่แล้ว"

ครับ "เด้นถ้าเธอมีเสื้อผ้าใส่คนละชุดกับน้องจะไปเรียนทุกวันไหม" "ไปครับ...แม่เคยบ่น บ่อย ๆ จะซื้อให้ ขาดเรียนมากมายกลัวผมสอบตก เดี่ยวนี้นะจะไม่ได้ออก" "น้องเธอใครเลี้ยง"

"แม่ครับ แม่บอกว่าตอนนีให้ขาดเรียนสลับกับน้องคนละวันก่อน เมื่อรวบรวมเงินพอแล้วซื้อเสื้อผ้า ให้ผมไปโรงเรียน แม่จะอยู่เลี้ยงเองให้พ่อไปรับจ้างคนเดียว"

"เด้น...พ่อกับแม่กลับมากบอกให้ทั้งสองรู้ว่าพรุ่งนี้ให้เธอไปโรงเรียน ครูจะหาเสื้อผ้าให้เอง"

"ครับ ขอบพระคุณครูมาก"

มศ...ครูหนุ่มเดินกลับบ้านพักโรงเรียนด้วยหัวใจเศร้า ๆ เด็กชายเด้นขาดเรียนประจำ บัญหามาจากครอบครัวทางบ้านอยู่ในสภาพที่ยากจนหาเข้ากินคำ ไม่มีเงินซื้อเสื้อผ้าให้ลูกไปโรงเรียน ต้องใส่สับเปลี่ยนหมุนเวียนกับน้องชายขาดเรียนคนละวันสลับกัน

เมื่อแก้ปัญหานี้ต่อไปเขาคงจะเห็นเด็กชายเด่นที่อยู่ในความรับผิดชอบไปโรงเรียนทุกวัน เมื่อนึกถึงเสื้อผ้าที่รับปากกับเด็กก็อดจะวิตกไม่ได้ เพราะเงินจำนวนสุดท้ายที่ให้เด็กชายด้าไปซื้อ น้ำตาลให้น้องเสียแล้ว ถ้าบ้านเขาอยู่ที่นี่คงไม่มีพู่หำร้านเก่าแก่เฮงข้างโรงเรียนคงจะพอช่วยได้ ทั้งที่เมื่อก่อนไม่เคยไปติดหนี้เขาไว้เลย แต่ครั้งนี้เขาจะยอมหน้าด้านสักครั้งเพื่อเด็กด้า ๆ ที่ อยู่ในความรับผิดชอบของเขา

ฤดูหนาวย่างมาถึงแล้ว มันชอบเอาความเยือกเย็นมาแจกจ่ายสรรพสิ่งอย่างยุติธรรม ยามเช้า ๆ หมอกสีขาวลง เหมือนม่านสีขาวมาเป็นฉากกั้น หยดน้ำค้างที่ไหลย่อยยาดาบ่านพักที่ตกกระทบ ฟันดังแปะ ๆ เป็นเครื่องวัดความหนาวเย็น รอยแตกย่นแห้งกรังของผิวหนัง เป็นเครื่องบันทึก

วันเฝ้าครุสวามเฝ้ากันหนาวหนาวเตอลงจากบ้านพักตั้งแต่เช้า ใจจริงยังนึกเสียดายไออุ่นของ ฟานามที่คลุมร่างเมื่อคืนยังไม่หาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อคืนอากาศหนาวกว่าทุกวันนี้ ไอ้ด่างที่เลี้ยงไว้เป็นเพื่อนแก้เหงาร้องครางหงิง ๆ ตลอดทั้งคืน

ขนาดเสื้อที่ใส่คลุมร่างหนาวเตอยังหนาวจนพันกระตักกันดังกึก ๆ มือที่ประสานกันกดดอกเย็บ เย็บเหมือนน้ำแข็ง มันซัดเขียวจนขาวมองดูไม่มีสีเลือด ม่านหมอกที่ตกลงมามันมากเสียจนมองไม่เห็นอาคารเรียน ดวงตะวันสีแดงสุกใสไหลมาจากขอบฟ้า มันเคลื่อนคล้อยอย่างเกียจคร้าน เขาวัด นาฬิกาข้อมือที่สวมใส่อดที่จะใจหายไม่ได้เหลือเวลาอีกไม่เท่าไรใกล้ที่จะสิ้นกระดิ่ง ขาที่ก้าวด้วยอาการ เชื่องซึมเร่งยิ่งขึ้น หน้าอาคารเรียนที่สร้างแบบสองชั้นครั้งตึกครั้งไม้ ไม้ดอกประดับผลิแยมกลีบดอก รับลมหนาว กุหลาบสีแดงสดใสวดความสมบูรณ์ของเรือนร่างไว้น้อย ๆ เมื่อต้องลมหนาวที่พัดเป็น เส้นใยเบาบางไม่เคยขาดสาย กลางสนามหน้าอาคารเรียนเด็กน้อย ๆ หลายคนจับกลุ่มนั่งล้อมวง รอบกองไฟที่ก่อขึ้น มันพอที่จะช่วยบรรเทาความหนาวลงได้มาก เสื้อผ้าที่ห่อหุ้มของแต่ละคนเก่าบาง ปะหน้าปะหลัง เมื่อก่อนตามมีดบ้านเหนือทนความหนาวไม่ไหวนอนแข็งตายคาที่นอน ใครละที่จะ เป็นเหยื่อของความหนาวรายต่อไป ถ้าเกิดเป็นเด็กน้อยที่เขาสอนอยู่ทุกวันคนใดคนหนึ่งจะทำอย่างไร

"ครูครับ เต้นโดนไฟครอกตาย" เด็กคนหนึ่งวิ่งกระหืดกระหอบมาบอก

"ใครนะ" มครธร้องถามอย่างไม่เชื่อ "เต้นครับ"

เหมือนสายฟ้าฟาดลงกลางใจ ครูมครธมีความรู้สึกปวดร้าวยิ่งใจอย่างมากที่ทราบว่าเต้นไม่มี

ผ้าห่ม จึงลงมานั่งก่อกองไฟแล้วเอาขี้ขี้มาทำเป็นโพรงอุโมงค์เข้าไปนอนพอเพลอหลับสนิท ไฟ
ที่ก่อกองไว้ก็จะลุกไหม้เผาไร้งที่นอนหลับสนิทตายเป็นเง็กถ่าน นำความเสียใจแก่พ่อแม่พี่น้องอย่าง
มาก

ความหนาวที่ขึ้นอย่างโหดร้าย เด็กตาดำ ๆ อย่างบ้านไร่ต้องได้รับความทรมาณอย่างโหด
ร้าย เสียงฟันกระทบกันดังกึกๆครางออกมาด้วยความสิ้นเครื่อง...หนาว...หนาว...ผมหนาว..
ช่วยด้วย ขอเสื้อสักตัวเพื่อบรรเทาความหนาว ใครก็ได้ที่มีเสื้อไม่ใช่แล้ว ถ้าจะมาให้หนู ให้ผม..
จะไม่ลืมพระคุณอันใหญ่หลวงจนวันตาย ช่วยด้วย...หนาว เสียงสิ้นเครื่องด้วยความหนาว.....
ตั้งแต่เราบางผากมากับสายลม ที่พัดอย่างเฉื่อยฉิวเป็นเส้นยาวยาวติดต่อกัน

หนาว...หนาว...ช่วยหนูด้วย

คำถาม

อ่านข้อความนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 38 - 40

"นี่เธอขาดเรียนทำไม" เด็กน้อยยังไม่ทันรู้เรื่องราวที่ถูกเรียกตัวมา ครูมดก็

บ่นคำถามที่อยากรู้ทันที

"ผมไม่มีเสื้อผ้าใส่ครับ"

"ไม่มีเสื้อผ้าใส่แล้ววันที่มาเอาที่ไหนมาใส่"

"เอาชุดที่ผมใส่มา ใส่มาแล้วผมก็ขาดเรียนสลับกับพี่"

38. จากคำตอบประโยคสุดท้าย แสดงว่า เด็กน้อยมีความคิดเช่นไร

ก. กลัวครู

ข. บอกตามประสาเด็ก

ค. ต้องการแก้ตัวเพื่อให้พ้นผิด

ง. ต้องการให้ครูลงสารตน

จ. ต้องการขอความช่วยเหลือจากผู้พี่

39. จากข้อความดังกล่าวแสดงว่าครูมีความรู้สึกเช่นใด

ก. สงสัย

ข. สนใจ

ค. กังวล

ง. ตกใจ

จ. ประหลาดใจ

40. จากข้อความดังกล่าวแสดงว่าเด็กน้อยเป็นคนเช่นไร

ก. ไม่ฉลาด

ข. รอบคอบ

ค. มีไหวพริบ

ง. มีความซื่อสัตย์

จ. ไร้เดียงสา

41. ข้อความนี้ต้องการให้ผู้อ่านเห็นเรื่องใดมากที่สุด

ก. ความยากจนของเด็กชนบท

ข. สภาพความเป็นอยู่ของชนบท

ค. ความอดทนของเด็กนักเรียน

ง. ความเอาใจใส่ของครูต่อนักเรียน

จ. ข้อแตกต่างของโรงเรียนในกรุง-ชนบท

42. "ที่บ้านไร่ที่เขาสอน ในแต่ละวันจะมีกรับคนงานไปทำงานที่อื่น หรือที่ชาวบ้านเรียกติดปากกันว่า "งานรด" งานรด หมายถึงอะไร
- ก. งานรับจ้าง   ข. งานขับรถ
ค. งานเกษตรกรรม   ง. งานอาชีพใหม่แน่นอน
จ. งานขนส่งผู้โดยสาร
43. บรรยายกาศานเรื่องนี้คร่าวๆในภาคใดของประเทศมากที่สุด
- ก. เหนือ   ข. ใต้
ค. อีสาน   ง. ตะวันตก
จ. ภาคกลาง
44. ถ้าครูส่วนใหญ่เป็นเช่นक्रमคธ จะเป็นเช่นไร
- ก. นักเรียนจะเรียนดีขึ้น   ข. ความนิยมในตัวครูจะสูงขึ้น
ค. ห้องถิ่นได้รับการพัฒนามากขึ้น   ง. นักเรียนจะไม่ค่อยอยากทักวิทย
จ. นักเรียนอยากมาโรงเรียนมากขึ้น
45. ครูเช่นक्रमคธ เป็นบุคคลเช่นใด
- ก. เป็นคนขี้สงสาร   ข. เป็นคนมีคุณธรรม
ค. เป็นคนอยากรู้อยากเห็น   ง. เป็นคนมีความรับผิดชอบ
จ. เป็นคนชอบช่วยเหลือสังคม
46. ข้อใดแสดงว่าอากาศหนาวมาก
- ก. ยามเช้า ๆ หมอกสีขาวลงทั่วไป   ข. ไอ้ต่างร้องครางหึ่ง ๆ ตลอดทั้งคืน
ค. หยดน้ำค้างที่โหลย้อยชายคาบ้านพัก
ง. สายลมพัดเฉื่อยฉิวแจกวความเย็นเยือก
จ. รอยแตกยับแห่งกรังของผิวน้ำ เป็นเครื่องบันทึก

47. ข้อความใดแสดงให้เห็นฐานะความยากจนของตัวละครมากที่สุด
- ก. เสื้อผ้าที่ห่อหุ้มปะหน้าปะหลัง   ข. น้องผมไม่กินนมใช้น้ำตาลละลายกับน้ำข้าว
- ค. เด่นเอาซังข้าวมาทำเป็นอนุสาวรีย์เพื่อเข้าไปนอน
- ง. ผมไม่มีเสื้อผ้าใส่ต้องผลัดใส่กับน้องไปโรงเรียน.
- จ. ภาชนะกระต๊อบใช้อย่างคุ้มค่าเป็นทั้งห้องนอน ห้องน้ำ ห้องครัว
48. จุดมุ่งหมายของผู้เขียนเรื่องนี้คืออะไร
- ก. ยกย่องครูชนบท   ข. ดำเนินการขาดการดูแลจากทางการ
- ค. เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาคความยากจน
- ง. แสดงความห่วงใยความเป็นอยู่ของชาวชนบท
- จ. ประชดการปฏิบัติงานของครู ข้าราชการในกรุง
49. ข้อใดมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า "คอตก"
- ก. ร่อแร่   ข. ลึนไว้
- ค. จวนเจียน   ง. ไม่สำเร็จ
- จ. หมดอ้ายตายอยาก
50. อะไรเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด่นตาย
- ก. ความยากจน   ข. ความประมาท
- ค. ความว่างนอน   ง. ความไม่รอบคอบ
- จ. ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวรัชนิดา ชื้อสกุล รัชนิลัดดาจิต

เกิดวันที่ 3 เดือนกรกฎาคม

พุทธศักราช 2498

สถานที่เกิด

อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

บ้านเลขที่ 1846 ถนนจันทน์ สะพาน 3 แขวงทุ่งวัดดอน

เขตยานนาวา กรุงเทพฯ 10120

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

ครูใหญ่โรงเรียนพระแม่มาลี

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงเรียนพระแม่มาลี เขตยานนาวา

กรุงเทพฯ 10120 โทร.2124513 - 4

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2514

มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนพระแม่มาลี

พ.ศ. 2526

กศ.บ (วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทภาษาอังกฤษ) จาก

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บรมวัน

พ.ศ. 2533

กศ.ม. (การมัธยมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการอ่านเร็ว
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค
PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

บทคัดย่อ

ของ

รัชนิดา รัชนี้ลัดดาจิต

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

กันยายน 2533

จุดมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านเร็วระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค PANORAMA กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนพระแม่มาลี เขตยานนาวา กรุงเทพฯ จำนวน 80 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 40 คน ใช้เวลาในการทดลองสอนวิชาภาษาไทย รวมทั้งสิ้น 15 คาบ คาบละ 50 นาที โดยใช้แผนการทดลองแบบ Randomized Control - Group Pretest Posttest Design

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการอ่านเร็ว มีลักษณะเป็นข้อสอบปรนัย 50 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดย t - test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ความสามารถในการอ่านเร็วของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A COMPARATIVE STUDY OF THAI READING COMPREHENSION AND SPEED READING
ABILITY OF MATHAYOM SUKKA II STUDENTS USING A PANORAMA TECHNIQUE
AND THE TEACHER 'S MANUAL

AN
AN ANSTRACT

BY

RATCHANIDA RATCHANEELADDAJIT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Secondary Education
at Srinakharinwirot University

September 1990

The purpose of this study was to compare the reading comprehension and speed reading ability in Thai language by using A "PANORAMA TECHNIQUE" and The teacher's manual.

The sample in this study was 80 Mathayom suksa II students at Phramaemary School Trok Chan Yannawa Bangkok, during the first semester of the academic year 1990. The sample was devided into two groups, the experimental and control group, each group contained 40 students. It took 15 periods (1 period = 50 minutes) in teaching the design of this study was the randomized control group pretest - posttest design.

The 50 multiple choices item - test on the reading comprehension and speed reading ability were the instrument for collecting data toward Thai Subject. The t - test was used to analyze the data.

The result indicated that

1. The reading comprehension of the experimental group and the control group was significantly different at the .01 level.
2. The speed reading ability of the experimental group the the control group was significantly different at the .01 level